

๗๘
๑/๕๐๐
๑.๒

หนังสือ

รายงานการศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๐๐

แผนกประมวลสถิติการศึกษา

กองการวิจัย

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

วันที่

และทะเบียน ๗๖๙๕๕ ค.๒

เลขเรียกหนังสือ ๗๓๗๐.๑๑ ๗๕๔๖๕

คำนำ

หนังสือรายงานการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๐ เล่มนี้ ได้กล่าวถึง
กิจการที่กระทรวงศึกษาธิการได้ปฏิบัติไปแล้วในรอบปีการศึกษา ๒๕๐๐ โดยละเอียด
กว่ารายงานฉบับก่อน ๆ ได้แยกผลงานออกเป็นรายการ ทั้งนี้ เนื่องจากการแบ่งงาน
ของแต่ละกรมไม่เหมือนกัน การจัดดำเนินงานและนโยบายของแต่ละกรมก็ผิดแผก
แตกต่างกันตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แต่ในส่วนรวมแล้ว การสัมพันธ์ระหว่าง
สาขางานของแต่ละกรมย่อมสนับสนุนและสอดคล้องต่อกันดี ที่ได้แบ่งการปฏิบัติ
ออกไปแต่ละกรมนั้น ก็เพื่อให้เห็นการดำเนินงานปลีกย่อยของกรมหนึ่ง ๆ ใน
รายละเอียดต่าง ๆ ได้ชัดแจ้ง ให้ผู้สนใจในการศึกษาได้ทราบถึงผลการปฏิบัติงาน
ในเรื่องต่าง ๆ ของกรมหนึ่ง ๆ ตามสมควรมิได้หมายความว่าความถึงการแบ่งแยกงานกันโดย
เด็ดขาดออกไปแต่อย่างใด

หนังสือรายงานฉบับนี้ ได้ชี้ให้เห็นถึงการก้าวหน้าของการศึกษาที่
กระทรวงศึกษาธิการได้ปฏิบัติตามในรอบปี ๒๕๐๐ ว่าได้จัดหนักไปในด้านใดบ้าง ได้
รับการช่วยเหลือส่งเสริมจากรัฐและจากประชาชนอย่างใดบ้าง ได้พยายามขยายการ
ศึกษาให้สูงขึ้นและแพร่หลาย ตลอดจนเพิ่มสถานศึกษา ชั้นเรียนและจำนวนครู
เพื่อให้รับกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มปริมาณอย่างมากมาไปแล้วเพียงใด กระทรวง
ศึกษาธิการได้ใช้จ่ายเงินงบประมาณและเงินที่ได้รับความช่วยเหลือจากทางอื่น เช่น
เงิน ก. ศ. ส. เป็นต้น ไปในการศึกษาอย่างไรทั้งนี้เป็นการชี้แจงและบอกเล่าให้ผู้
สนใจในการศึกษาและผู้ที่จะใช้หนังสือนี้เป็นหลักฐานอ้างอิงในทางสถิติ ในทางการ
ศึกษา ได้ทราบถึงความเป็นจริงที่กระทรวงศึกษาธิการได้จัดการศึกษาไปแล้วใน
รอบปี เพื่อเปรียบเทียบกับก่อน ๆ

กระทรวงศึกษาธิการจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือรายงานการศึกษา
เล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่วงการศึกษา ตลอดจนหน่วยราชการและสถาบันต่าง ๆ
บ้างตามสมควร.

กระทรวงศึกษาธิการ

พฤศจิกายน ๒๕๐๑

ประเทศไทย

แสดงการแบ่งเขตภาคศึกษา

ปี
2500

แผนกประมวลสถิติการศึกษา
กองการวิจัย กรมวิชาการ

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

๑. คำนำ		
๒. บททั่วไป	.....	๓
ภาคศึกษา	.....	๕
จำนวนนักเรียนประเภทต่าง ๆ ปี ๒๔๗๘-๒๕๐๐	.....	๗
งบประมาณกระทรวงศึกษาธิการเทียบร้อยละกับงบประมาณแผ่นดิน	.....	
ปี ๒๔๗๘-๒๕๐๐	.....	๑๐
จำนวนครูทุกประเภทจำแนกตามวุฒิ ปี ๒๔๗๘-๒๕๐๐	.....	๑๓
จำนวนนักเรียนจำแนกตามชั้นการศึกษา ปี ๒๔๗๘-๒๕๐๐	.....	๑๕
๓. สำนักงานปลัดกระทรวง	.....	๑๓
ก. การดำเนินงาน	.....	๑๓
ข. การเผยแพร่การศึกษา	.....	๑๓
ค. การแนะแนวการศึกษา	.....	๑๖
ง. ทุนการศึกษา	.....	๑๖
จ. การวิทยุศึกษาในโรงเรียน	.....	๑๗
ฉ. แผนการบูรณะชนบท	.....	๑๗
ช. โครงการทดลองการศึกษาในด้านบริหารการศึกษา	.....	๒๐
ซ. ทุนศึกษาที่ได้รับจากต่างประเทศ	.....	๒๑
ญ. ทุนที่รัฐบาลไทยให้แก่คนไทยและชาวต่างประเทศ	.....	๒๓
ด. การส่งผู้แทนไปร่วมประชุม ณ ต่างประเทศ	.....	๒๒
ค. การจัดการประชุมภายในประเทศ	.....	๒๒
ก. การประกวดภาพเขียน	.....	๒๒

๔. กรมสามัญศึกษา	๒๓
ก. การจัดการศึกษา	๒๓
ข. งบประมาณ	๒๓
ค. โรงเรียนขนาดเล็ก	๒๔
ง. โรงเรียนประชาบาลและเทศบาล	๒๖
จ. โรงเรียนมัธยมสามัญศึกษา	๒๘
ฉ. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์	๓๐
ช. โรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่	๓๒
ซ. การจัดสร้างอาคารด้วยเงิน ก.ศ.ศ.	๓๓
ญ. การจัดสร้างอาคารด้วยเงินงบประมาณการจร	๓๓
ด. การปรับปรุงงานด้านคุณภาพ	๓๔
ค. การวางโครงการขยายการศึกษา	๓๕
ก. การอบรมครู	๓๕
ท. วางระเบียบการวัดผลการศึกษาตามหลักสูตรชั้นประถม	๓๖
ธ. การทำข้อตกลงมาตรฐาน	๓๖
น. การปรับปรุงงานธุรการของโรงเรียน	๓๖
บ. การออกแบบจัดสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบและครุภัณฑ์	๓๗
ป. การส่งเสริมวิทยฐานะครู	๓๗
ผ. การส่งเสริมสวัสดิการของครู	๓๘
ฝ. โครงการปรับปรุงโรงเรียนสามัญศึกษาในส่วนภูมิภาค	๓๘
พ. ทุนการศึกษา	๓๘
๕. กรมวิสามัญศึกษา	๔๐
ก. การแบ่งงาน	๔๐

ข. งบประมาณ	๕๐
ค. การเปิดโรงเรียนวิสามัญศึกษา เพิ่ม	๕๑
ง. การเปิดชั้นเตรียมอุดมศึกษาเพิ่ม	๕๒
จ. การขยายชั้นเรียนในชั้นมัธยมศึกษา	๕๓
ฉ. ขยายชั้นเรียนในชั้นเตรียมอุดมศึกษา	๕๓
ช. การก่อสร้างและปรับปรุงสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมวิสามัญศึกษา	๕๔
ซ. การบรรจุแต่งตั้งครูผู้สอนต่าง ๆ เพิ่มในโรงเรียน	๕๗
ญ. การบริจาคเงินบำรุงโรงเรียน	๕๗
ด. การจัดการสอนใต้นักเรียนประเภทต่าง ๆ	๕๗
ต. การให้เงินอุดหนุนนักเรียน	๕๐
ถ. จำนวนโรงเรียน ครู และนักเรียน	๕๓
๖. กรมอาชีวศึกษา	๕๕
ก. การจัดการศึกษา	๕๕
ข. ประเภทโรงเรียนอาชีวศึกษา	๕๗
ค. นักเรียนและครูในโรงเรียนอาชีวศึกษา	๕๘
ง. เปิดโรงเรียนเพิ่ม	๖๑
จ. ขยายหลักสูตรวิชาให้สูงขึ้น	๖๓
ฉ. รวมโรงเรียน	๖๓
ช. เปลี่ยนชื่อโรงเรียน	๖๔
ซ. การเปิดสอนรอบบ่าย	๖๔
ญ. งบประมาณ	๖๔
ด. การอบรมครู	๖๕
ต. การอุดหนุนนักเรียนอาชีวศึกษา	๗๐

ก. การบรรจุครู	.....	๗๓
ท. การเทียบประกาศนียบัตร	.....	๗๓
ข. การช่วยเหลือทางการศึกษาแก่ต่างประเทศ	.....	๗๓
น. การส่งเสริมอาชีพ	.....	๗๓
๗. กรมการฝึกหัดครู		๗๕
ก. การดำเนินงาน	.....	๗๕
ข. นักเรียนฝึกหัดครู	.....	๗๖
ค. การขยายหลักสูตร	.....	๗๗
ง. ครูโรงเรียนฝึกหัดครู	.....	๗๘
จ. โรงเรียนฝึกหัดครู	.....	๗๙
ฉ. การอบรมครู	.....	๘๐
ช. การศึกษาต่อภายในประเทศ	.....	๘๒
ซ. การเผยแพร่วิชาครู	.....	๘๒
ญ. การสอบไล่เลื่อนวิทยฐานะครูและออกประกาศนียบัตรให้แก่ครูที่สอบได้	.....	๘๓
ด. การปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับระบบการสอบไล่	.....	๘๔
ค. โครงการผลิตครูระยะยาว	.....	๘๔
ก. การช่วยเหลือนักเรียนครูจากประเทศลาว	.....	๘๔
ท. งบประมาณ	.....	๘๔
ข. เงินอุดหนุนนักเรียน	.....	๘๕
น. การส่งเสริมครูในด้านการศึกษา	.....	๘๕
บ. นักเรียนที่สำเร็จการศึกษา	.....	๘๖
ป. ค่าใช้จ่ายในการอบรมครู	.....	๘๗
๘. กรมพลศึกษา		๘๘
ก. งานในหน้าที่	.....	๘๘

ข. การร่วมมือเผยแพร่การศึกษา	.....	๘๘
ค. วิทยาลัยพดศึกษา	.....	๘๘
ง. เขกตำรวจและคุมขัง	.....	๘๘
จ. การกีฬา	.....	๘๙
ฉ. การทำสวน	.....	๘๙
ช. การรับส่งนักเรียน	.....	๘๙
ซ. ตำรวจนักเรียน	.....	๘๙
ญ. การปลูกเลี้ยง	.....	๘๙
ด. ขนกลาง	.....	๘๙
๘. กรมวิชาการ	.....	๙๐๐
ก. การจัดดำเนินงาน	.....	๙๐๐
ข. การวิจัยการศึกษา	.....	๙๐๐
ค. การจัดทำอุปกรณ์การศึกษา	.....	๙๐๑
ง. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์	.....	๙๐๒
จ. การรวบรวมอุปกรณ์การสอนและเผยแพร่	.....	๙๐๓
ฉ. การประชุมจัดทำมาตรฐานทางสถิติการศึกษา	.....	๙๐๓
ช. การดำเนินงานในด้านหลักสูตรแบบเรียน	.....	๙๐๔
๙๐. มหาวิทยาลัย	.....	๙๐๕
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	.....	๙๐๖
ก. คณะวิชา	.....	๙๐๖
ข. งบประมาณ	.....	๙๐๖
ค. อาจารย์และนิสิต	.....	๙๐๗
ง. ผลการสอบไล่ประจำปี	.....	๙๐๗
จ. ทุนการศึกษา	.....	๙๐๘

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	.....	๓๓๐
ก. การรับนักศึกษา	.....	๓๓๐
ข. การเพิ่มปริญญาในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	.....	๓๓๑
ค. งบประมาณ	.....	๓๓๓
ง. กิจกรรมที่ทำในปี	.....	๓๓๒
จ. การสอบได้	.....	๓๓๒
ฉ. อาจารย์และนักศึกษา	.....	๓๓๒
ช. คณะรัฐประศาสนศาสตร์	.....	๓๓๕
มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์	.....	๓๓๖
ก. คณะและวิชาที่สอน	.....	๓๓๖
ข. อาจารย์	.....	๓๓๗
ค. นิสิต	.....	๓๓๗
ง. ผลการสอบได้	.....	๓๓๘
จ. ทุนการศึกษา	.....	๓๓๘
ฉ. งบประมาณ	.....	๓๔๐
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	.....	๓๔๓
ก. อาจารย์	.....	๓๔๓
ข. นิสิต	.....	๓๔๒
ค. ผลการสอบได้ประจำปี	.....	๓๔๔
ง. ทุนการศึกษา	.....	๓๔๕
จ. งบประมาณ	.....	๓๔๕
มหาวิทยาลัยศิลปากร	.....	๓๔๖
ก. การดำเนินงาน	.....	๓๔๖
ข. อาจารย์	.....	๓๔๗

ก. นักศึกษา	.....	๓๒๗
ง. การสอบไล่ประจำปี	.....	๓๒๘
จ. ทุณการศึกษา	.....	๓๒๘
ฉ. งบประมาณและค่าใช้จ่าย	.....	๓๒๘
๑๑. ศึกษาพิเศษ	.....	๓๓๓
ก. หน้าที่ศึกษาพิเศษ	.....	๓๓๓
ข. งานของหน่วยศึกษาพิเศษกรมสามัญศึกษา	.....	๓๓๓
ค. งานของหน่วยศึกษาพิเศษกรมอาชีวศึกษา	.....	๓๓๓
ง. งานของหน่วยศึกษาพิเศษกรมการฝึกหัดครู	.....	๓๓๓
จ. งานของหน่วยศึกษาพิเศษกรมพลศึกษา	.....	๓๓๕
๑๒. สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัย	.....	๓๓๖
ก. จุดประสงค์ในการดำเนินงาน	.....	๓๓๖
ข. การดำเนินงาน	.....	๓๓๖
ค. ปรินซิเพิล	.....	๓๓๗
๑๓. องค์การครูสภา	.....	๓๔๐
ก. กิจการทั่วไป	.....	๓๔๐
ข. วัตถุประสงค์และให้ความเห็นแก่กระทรวงศึกษาธิการ	.....	๓๔๑
ค. ควบคุมสอดส่องจรรยาบรรณและวินัยครู	.....	๓๔๑
ง. รักษาผลประโยชน์และช่วยเหลือครู	.....	๓๔๑
จ. ส่งเสริมความรู้	.....	๓๔๒
ฉ. การปฏิบัติหน้าที่แทน ก.พ.	.....	๓๔๔
๑๔. วิทยฐานะทางครู	.....	๓๔๖
๑. ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน	.....	๓๔๖
๒. ที่กำลังจะเลิก	.....	๓๔๗
๓. ที่เลิกแล้ว	.....	๓๔๗

อาคาร
สถานศึกษา
เวลานี้

มีทั้ง
ทั้งพอใช้
ใช้ไปก่อน

บททั่วไป

ใน พ.ศ. ๒๕๐๐ กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับปรุงและขยายงานทั้งทางด้านปริมาณ และคุณภาพ ทั้งที่^{๕๔}ได้รับเงินงบประมาณและเงิน ก.ศ.ศ. มาดำเนินงานมากกว่า พ.ศ. ๒๔๙๙ เพียง ๓๕,๓๕๓,๙๖๖ บาท กระทรวงศึกษาธิการได้จัดขยายสถานที่^{๕๕}รับนักเรียนทุกประเภท เพิ่มได้มากกว่า พ.ศ. ๒๔๙๙ ถึง ๑๗๗,๓๑๐ คน ทั้งนี้ไม่^{๕๖}นับนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาสงเคราะห์ที่เพิ่มขึ้นด้วย ส่วนในด้านคุณภาพก็ได้จัดไปอย่าง มาก อาทิ เช่น

๑. จัดอบรมครูทุกประเภท เกี่ยวกับการบริหารงาน วิช^{๕๗}สอนวิชาเฉพาะ การทำอุปกรณ์การสอน การวัดผลการศึกษา และวิชาต่างๆ เพื่อให้ครูมีความรู้ทันทันสมัยอยู่เสมอ ในขณะเดียวกันได้จัดให้ครูบางประเภทได้สอบเลื่อนวิทยฐานะเมื่อเสร็จการอบรมแล้ว^{๕๘}ก็ อบรมเพื่อให้เข้าสอบวิชาชุด^{๕๙}ถัด

๒. จัดการอบรมศึกษานิเทศก์อำเภอ ศึกษาธิการจังหวัด โดยมอบให้วิทยาลัย^{๖๐}วิชาการศึกษาเป็นผู้จัด ทั้งนี้เนื่องจาก^{๖๑}กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาเห็นว่าการศึกษา^{๖๒}อบรมครูในด้านวิชาการไปแล้วหลายรุ่น ครูได้รับความรู้ความคิดใหม่ๆ ไปดำเนินงาน^{๖๓}ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาครูควร^{๖๔}มีความรู้ความคิดเช่นเดียวกัน การปฏิบัติงานจึงจะ^{๖๕}กลมกลืนกัน และก้าวหน้าไปด้วยดี

๓. จัดให้มีสัมมนาและประชุมศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ และครู เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการดำเนินงาน ตลอดจนเสนออุปสรรคในการดำเนินงาน และการแก้ไขให้เจ้าหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการทราบ เพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุงงาน^{๖๖}ให้ดีขึ้น

๔. จัดให้มีวิทยุศึกษาในโรงเรียนเฉพาะ ๒๒ จังหวัด เป็นการทดลองการสอน^{๖๗}วิชาต่างๆ ทางวิทยุกระจายเสียง

๕. จัดให้มีโครงการทดสอบการบริหารการศึกษา ณ จังหวัดนนทบุรี โดยจัดตั้งคณะกรรมการที่คัดเลือกจากประชาชนในท้องถิ่นมาจัดทำแผนการศึกษาเอง ถ้าหากได้ผลดีก็จะขยายออกไปดำเนินงานในจังหวัดอื่นๆ

๖. จัดให้มีโครงการสำรวจการศึกษาภาคบังคับ ณ จังหวัดนนทบุรี เพื่อหาวิธีทำการสำรวจและเกณฑ์เด็กให้เข้าเรียนในโรงเรียนโดยทั่วถึง

๗. เริ่มปรับปรุงและทำหลักสูตรของทุกชั้นการศึกษาใหม่ เพื่อให้เหมาะสมทันสมัย ในการนี้ได้ตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร (ก.ป.ศ.) คณะกรรมการชุดนี้ได้วางแผนผังมณฑล (Master plan) ไว้แล้วค่อยๆ จัดทำหลักสูตรตั้งแต่ชั้นประถมขึ้นไป ให้สอดคล้องเป็นแนวเดียวกัน มีความสัมพันธ์กัน ใน พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้ทำหลักสูตรชั้นประถมเสร็จแล้ว และจะได้ให้โรงเรียนปรับปรุงทดลองใช้ตอนชั้นประถมปีที่ ๑ - ๒ ใน พ.ศ. ๒๕๐๓

๘. กระทรวงศึกษาธิการได้วางแผนที่จะขยายการศึกษาภาคบังคับจาก ๕ ปี เป็น ๗ ปี ในชั้นนี้ได้เตรียมหลักสูตรไว้และจะได้มีการสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ เมื่อจะขยายการศึกษาภาคบังคับเป็น ๗ ปี ก็จำเป็นต้องเลิกการจัดการศึกษาชั้นมัธยมต้นที่แบ่งออกเป็น ๓ สาย คือสายอาชีวศึกษา สายมัธยมสามัญศึกษา สายมัธยมวิสามัญศึกษา จัดรวมเป็นสายเดียวกัน

๙. จัดตั้งโครงการผลิตครู ขยายโรงเรียนให้รับนักเรียนผลิตครูมากขึ้น ใน ปีนี้ได้รับนักเรียนไว้ถึง ๙,๒๐๓ คน ด้วยมุ่งหมายที่จะผลิตครูให้ได้จำนวนเพียงพอกับจำนวนเด็กที่เพิ่มขึ้น และหวังว่าในสิ้นปี ๒๕๐๓ จะผลิตครูได้ ๔,๐๐๐ คน ในขณะเดียวกันก็ได้จัดอบรมครูที่ไม่พอมีประมาณร้อยละ ๗๐ ของครูทั้งหมด ให้มีความรู้ในทางการศึกษา และสอบเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น

๑๐. ได้เร่งรัดจัดทำแบบเรียนให้โรงเรียนได้ใช้คู่กับหลักสูตรใหม่ จัดทำคู่มือครู เพื่อให้ครูใช้แบบแผนการสอนนักเรียน

๑๑. ได้จัดการฝึกหัดครูชนบท (Turtep) ณ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นศูนย์กลางการอบรมศึกษาผู้ใหญ่ (Tufec) อยู่แล้ว โดยมีจุดประสงค์จะจัดการศึกษา

โดยรวมโรงเรียนและชุมนุมชนเข้าด้วยกัน ใช้โรงเรียนฝึกหัดครูเป็นศูนย์กลางฝึกให้นักเรียนฝึกหัดครูไปทำหน้าที่ครู และเป็นศูนย์กลางให้ประชาชนในชุมนุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ รู้จักการปรับปรุงมาตรฐานการกินอยู่ของตนให้อยู่ในระดับดี โครงการนี้ได้เริ่มแต่ พ.ศ. ๒๔๘๘ แต่ได้ปฏิบัติจริงจังใน พ.ศ. ๒๕๐๐ ยูเนสโกได้มีส่วนช่วยเหลือในการนี้ควบคู่ไปกับโครงการอบรมการศึกษายุ่งใหญ่ด้วย

๓๒. กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ในการจัดการ อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา จึงได้พยายามที่จะเปิดสอนวิชาพาณิชยกรรมและที่ประชาชนต้องการให้มากที่สุด ได้เปิดสอนโรงเรียนช่างไม้เป็นโรงเรียนการช่างหลายแห่ง แล้วได้เปิดสอนวิชาช่างต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เปิดวิทยาลัยเทคนิคจังหวัดเชียงใหม่ ขยายโรงเรียนอาชีวศึกษาหลายแห่งให้รับนักเรียนมากขึ้น แต่กระทำได้ไม่ทั่วถึง เพราะการเปิดขยายโรงเรียนอาชีวศึกษาต้องใช้งบประมาณมากกว่าโรงเรียนประเภทอื่น ในการจัดตั้งและหาอุปกรณ์ให้นักเรียนได้ฝึกหัด แต่นับได้ว่าใน พ.ศ. ๒๕๐๐ การอาชีวศึกษาได้ก้าวหน้าไปมาก

๓๓. ได้จัดแบ่งภาคการศึกษาขึ้นใหม่เป็น ๓๒ ภาค โดยจัดรวมกลุ่มจังหวัดที่ใกล้เคียงกัน อยู่ในภูมิภาคคล้ายคลึงกันไว้ในภาคเดียวกัน ทั้งรายการที่แยกไว้ให้เห็นข้างท้าย

๓๔. ได้จัดแบ่งภาคการเรียนของโรงเรียนสังกัดกรมต่าง ๆ ใหม่ดังนี้ .-

๑. สำหรับสถานศึกษา สังกัดกรมวิสามัญศึกษา และกรมอาชีวศึกษา (เว้นโรงเรียนเกษตรกรรม)

<u>ภาคต้น</u>	เปิดเรียนวันที่ ๓๗ พฤษภาคม วันสุดท้ายของภาค วันที่ ๒๒ สิงหาคม ปิดภาคต้น วันที่ ๒๓ สิงหาคม ถึงวันที่ ๓๓ สิงหาคม
<u>ภาคกลาง</u>	เปิดเรียนวันที่ ๓ กันยายน วันสุดท้ายของภาค วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ปิดภาคกลาง วันที่ ๓ ธันวาคม ถึง วันที่ ๓๐ ธันวาคม

ภาคปลาย เปิดเรียนวันที่ ๓๓ ธันวาคม
วันสุดท้ายของภาค วันที่ ๓๕ มีนาคม
ปิดภาคปลาย วันที่ ๑๖ มีนาคม ถึงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม

๒. สำหรับโรงเรียนเกษตรกรรม

ภาคต้น เปิดเรียนวันที่ ๓ พฤษภาคม
วันสุดท้ายของภาค วันที่ ๓๓ สิงหาคม
ปิดภาคต้น วันที่ ๓ กันยายน ถึงวันที่ ๒๐ กันยายน

ภาคปลาย เปิดเรียนวันที่ ๒๓ กันยายน
วันสุดท้ายของภาค วันที่ ๒๙ หรือ ๒๙ กุมภาพันธ์
ปิดภาคปลายวันที่ ๓ มีนาคม ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน

๓. สำหรับโรงเรียนฝึกหัดครู (เจนวิทย์วิทยาลัยวิชาการศึกษา)

ภาคต้น เปิดเรียนวันที่ ๒๕ พฤษภาคม
วันสุดท้ายของภาค วันที่ ๒๓ สิงหาคม
ปิดภาคต้น วันที่ ๒๕ สิงหาคม ถึงวันที่ ๓๓ สิงหาคม

ภาคกลาง เปิดเรียนวันที่ ๓ กันยายน
วันสุดท้ายของภาค วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน
ปิดภาคกลาง วันที่ ๓ ธันวาคม ถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม

ภาคปลาย เปิดเรียนวันที่ ๓๑ ธันวาคม
วันสุดท้ายของภาค วันที่ ๓๕ มีนาคม
ปิดภาคปลายวันที่ ๑๖ มีนาคม ถึงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม

จะเริ่มใช้กำหนดตงแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๓ เป็นต้นไป

กระทรวงศึกษาธิการมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะจัดการศึกษาให้ทั่วถึง จัด
สถานที่เรียนให้เพียงพอ เพื่อให้ประชาชนพลเมืองมีความรู้ อ่านเขียนหนังสือได้ให้มาก
ที่สุด ให้สามารถไปประกอบอาชีพได้เท่าที่สามารถจะทำได้ แต่เนื่องจากมีอุปสรรค
มากมายที่สำคัญก็คืองบประมาณสำหรับการจัดการศึกษา ที่กระทรวงศึกษาธิการได้รับมา

ไม่สัมพันธ์กับจำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้น เฉลี่ยแล้วเด็กเกิดประมาณปีละ ๖๐๐,๐๐๐ คน เช่น ในปี พ.ศ. ๒๔๘๓ เด็กเกิด ๕๒๕,๐๗๐ คน ถ้าคิดเฉลี่ยเด็กตายร้อยละ ๓ เด็กเกิดใน พ.ศ. ๒๔๘๓ จะเหลืออยู่ถึงปัจจุบัน ๔๓๗,๐๐๐ คน ซึ่งจะต้องเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษา ๓ ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา และแทนจำนวนที่เด็กที่จบชั้นประถมศึกษา ๔ และที่อายุพ้นเกณฑ์บังคับ ต้องออกจากโรงเรียนหรือเลื่อนไปเรียนชั้นสูงขึ้นไปประมาณปีละ ๔๐๐,๐๐๐ คน คงเป็นเด็กที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมเพิ่มอีกจำนวน ๓๗,๐๐๐ คน และจะเพิ่มมากขึ้นทุกปี บัดนี้เด็กชายจะเลื่อนชั้นไปเรียนจนถึงชั้นประถมปีที่ ๔ คิดเฉลี่ยอย่างน้อย ๓ ปี (เพราะมีเด็กออกเมื่ออายุครบ ๓๕ ปีบ้าง นักเรียนเข้าใหม่เพิ่มขึ้นบ้าง) ฉะนั้นกระทรวงศึกษาธิการจะต้องเตรียมจัดที่เรียนเพิ่มไปประมาณปีละ ๓๐๐,๐๐๐ คน สำหรับชั้นประถมศึกษา แต่งบประมาณที่ได้รับไม่ได้เพิ่มขึ้นตามลำดับ การจัดโรงเรียนประถมศึกษาที่ย่อมไม่เป็นไปตามที่คาดหมาย โรงเรียนชั่วคราวจึงยังคงมีอยู่ แม้ประชาชนบางคนอาจจะได้ร่วมมือโดยบริจาคเงินสมทบทุนก่อสร้างอาคารเรียนถาวร บางแห่งก็ยังหาพอเพียงไม่ แต่ก็นับว่าได้ช่วยแก้ไขอุปสรรคการขาดแคลนสถานที่เรียนไปได้บ้าง

อนึ่ง อุปสรรคอันสำคัญยิ่งอีกข้อปัญหาเรื่องครู การโยกย้ายและบรรจุครูไปอยู่ตามตำบล อำเภอ และจังหวัดที่ไกลหรือกันดาร ทำได้ยากมาก เพราะกระทรวงศึกษาธิการขาดงบประมาณในการจัดบ้านพัก การให้สวัสดิการแก่ครู ตลอดจนการให้การศึกษาค้นคว้าความรู้และการสอนเด็กอนุบาลของครู กระทรวงศึกษาธิการได้พยายามแก้ไขเรื่องเหล่านี้ตลอดมานับเป็นปี ๆ แต่ก็ยังแก้ไขไม่ตก

ภาคศึกษา

ภาคศึกษา ๑	จังหวัดพระนคร ธนบุรี นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม	๗ จังหวัด
ภาคศึกษา ๒	จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา	๔ จังหวัด
ภาคศึกษา ๓	จังหวัดสงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี	๕ จังหวัด

ภาคศึกษา ๔	จังหวัดภูเก็ต ตรัง กระบี่ พังงา ระนอง	๕ จังหวัด
ภาคศึกษา ๕	จังหวัดราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม กาญจนบุรี	๖ จังหวัด
ภาคศึกษา ๖	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ช่างทอง สิงห์บุรี ลพบุรี สระบุรี ชัยนาท อุทัยธานี	๗ จังหวัด
ภาคศึกษา ๗	จังหวัดพิษณุโลก นครสวรรค์ อุตรดิตถ์ พิจิตร กำแพงเพชร สุโขทัย ตาก เพชรบูรณ์	๘ จังหวัด
ภาคศึกษา ๘	จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน	๗ จังหวัด
ภาคศึกษา ๙	จังหวัดอุดรธานี หนองคาย เลย ขอนแก่น สกลนคร	๕ จังหวัด
ภาคศึกษา ๑๐	จังหวัดขอนแก่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ นครพนม	๕ จังหวัด
ภาคศึกษา ๑๑	จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ	๕ จังหวัด
ภาคศึกษา ๑๒	จังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี ชลบุรี จันทบุรี ระยอง ตราด นครนายก	๗ จังหวัด

รวม ๑๒ ภาคศึกษา

๗๑ จังหวัด

๔๔๗ อำเภอ

๕๕ กิ่งอำเภอ

จำนวนนักเรียนประเภทต่าง ๆ ที่ได้เพิ่มขึ้นในปีการศึกษา ๒๕๐๐

เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๕ มิดน

ชั้น ของการศึกษา	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๐๐	เพิ่มขึ้น
ชั้น อนุบาล	๓๖,๕๗๕	๓๗,๒๐๕	๖๓๐
ชั้น บท ๓	๗,๓๗๒	๗,๗๕๗	๕๖๖
ชั้น บท ๒	๗,๓๗๓	๗,๒๕๗	๖๔
ชั้น เด็กเล็ก	๓๔,๗๗๕	๓๔,๗๐๕	-๗๐
ชั้น ประถม	๓,๐๕๗,๕๓๕	๓,๓๗๗,๕๖๓	๓๓๐,๗๕๗
ชั้น บท ๓	๓,๒๒๐,๗๗๒	๓,๒๔๗,๓๕๐	๒๖,๕๕๗
ชั้น บท ๒	๗๕๖,๓๗๖	๗๗๓,๕๕๓	๓๔,๗๕๕
ชั้น บท ๓	๖๐๖,๐๕๗	๖๔๓,๐๓๓	๓๖,๗๗๓
ชั้น บท ๔	๔๗๔,๓๗๗	๕๐๗,๗๓๓	๓๓,๕๕๖
ชั้น มัธยม	๓๖๐,๕๗๗	๔๐๓,๗๗๒	๔๓,๕๐๓
ชั้น บท ๓	๗๖,๓๗๖	๓๐๔,๗๗๗	๗,๗๗๓
ชั้น บท ๒	๗๐,๗๓๕	๗๓,๓๐๗	๓๐,๒๗๓
ชั้น บท ๓	๖๗,๐๐๕	๗๔,๕๗๖	๕,๕๗๓
ชั้น บท ๔	๔๗,๓๓๗	๕๗,๗๕๓	๗,๖๐๔
ชั้น บท ๕	๓๖,๗๕๗	๔๒,๖๒๓	๕,๗๗๖
ชั้น บท ๖	๒๗,๓๗๗	๓๒,๗๕๗	๕,๕๕๗
ชั้น เตรียมอุดมศึกษา	๗,๕๒๖	๓๓,๕๓๗	๒๖,๐๓๓
ชั้น บท ๓	๕,๖๗๓	๗,๓๗๓	๓,๕๗๐
ชั้น บท ๒	๓,๗๗๓	๕,๒๕๖	๕,๒๓๓

จำนวนนักเรียนประเภทต่าง ๆ ที่ได้เพิ่มขึ้นในปีการศึกษา ๒๕๐๐
เมื่อเทียบกับปี ๒๔๙๙ (ต่อ)

ชั้นการศึกษา	ปี ๒๔๙๙	ปี ๒๕๐๐	เพิ่มขึ้น
อาชีวศึกษาคอนตัน	๓๗,๓๕๖	๓๗,๕๗๒	๒๑๖
ปี ๑	๗,๗๐๐	๗,๗๗๗	๗๗
ปี ๒	๖,๙๓๗	๕,๗๕๗	-๑,๑๘๐
ปี ๓	๓,๗๓๗	๓,๗๓๗	๐
อาชีวศึกษาคอนปลาย	๓๗,๓๕๔	๓๐,๖๔๕	-๖,๗๐๙
ปี ๑	๗,๗๕๓	๗,๕๗๗	-๑๗๖
ปี ๒	๕,๗๗๓	๖,๙๔๗	๑,๑๗๔
ปี ๓	๔,๕๓๒	๕,๑๒๗	๕๙๕
อาชีวศึกษาชั้นสูง	๓๐,๒๒๕	๓๕,๖๐๓	๕,๓๗๘
ปี ๑	๔,๗๒๖	๗,๙๔๖	๓,๒๒๐
ปี ๒	๓,๒๓๓	๔,๗๔๗	๑,๕๑๔
ปี ๓	๒,๒๖๖	๒,๙๑๗	๖๕๑
วิชาชีพชั้นสูง	๗๙๖	๒,๓๗๗	๑,๕๘๑
ปี ๑	๔๙๗	๑,๗๓๗	๑,๒๔๐
ปี ๒	๒๙๗	๖๐๐	๓๐๓
การเรือน	๖๙๕	๖๐๗	-๘๘

ได้เรียนรู้ ได้เรียนทำ จำแน่นอน

จำนวนนักเรียนประเภทต่าง ๆ ที่ได้เพิ่มขึ้นในการศึกษา ๒๕๐๐

เมื่อเทียบกับปี ๒๔๕๕ (ต่อ)

ชั้นการศึกษา	ปี ๒๔๕๕	ปี ๒๕๐๐	เพิ่มขึ้น
ฝึกหัดครู	๘,๓๗๖	๓๐,๕๒๒	๒๒,๑๔๖
ป.กศ.	๕,๕๕๕	๖,๓๕๗	๘๐๒
ป.กศ. ชั้นสูง	—	๗๕๐	๗๕๐
ป.ป.	๒,๐๓๓	๓,๐๗๕	๑,๐๔๒
ป.ม.	๓,๓๕๕	๕,๗๖๐	๒,๔๐๕
อนุปริญญา	๓๗๕	๓๗๒	—๓
การเรือน	๓๓๕	๓๓๕	—
กศ.บ.	๒๕๗	๓,๒๕๗	๓,๐๐๐

งบประมาณกระทรวงศึกษาธิการ เทียบร้อยละ

กับงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๕๐๐

พ.ศ.	งบประมาณแผ่นดิน	งบประมาณกระทรวงศึกษาธิการ			เทียบ ร้อยละ
		งบประมาณ	เงินเพิ่มพิเศษ	รวม	
๒๔๘๕	๓,๓๖๓,๓๖๐,๓๐๐	๒๘,๔๐๔,๕๖๕	๓๐,๔๘๖,๕๓๘	๕๘,๘๙๑,๑๐๓	๓.๕๓
๒๔๘๖	๕,๖๓,๔๗๓,๒๗๕	๓๘,๔๓๕,๓๔๗	๓๓,๕๖๒,๔๕๗	๖๐,๐๐๓,๖๐๔	๖.๒๓
๒๔๘๗	๓,๖๖๖,๐๘๘,๔๕๓	๕๓,๒๒๖,๗๐๔	๒๖,๒๖๐,๔๘๘	๗๙,๔๘๗,๑๙๒	๗.๐๕
๒๔๘๘	๓,๕๕๘,๐๒๒,๐๒๐	๕๕,๕๗๕,๗๖๓	๓๗๓,๗๕๒,๓๓๓	๔๖๕,๗๗๘,๐๗๖	๑๖.๘๘
๒๔๘๙	๓,๗๕๕,๓๕๓,๓๖๖	๓๒๘,๒๐๓,๒๗๖	๒๕๕,๗๕๕,๔๘๐	๕๘๓,๙๕๘,๗๕๖	๑๕.๓๓
๒๔๙๐	๒,๕๕๕,๒๐๖,๓๗๕	๓๕๕,๓๕๒,๒๗๐	๓๓๓,๘๘๗,๒๐๐	๕๘๙,๒๓๙,๔๗๐	๑๘.๕๓
๒๔๙๑	๓,๗๖๖,๕๓๐,๕๘๘	๒๓๕,๕๕๕,๐๒๒	๕๒๗,๗๕๖,๐๕๐	๖๖๓,๓๓๑,๐๗๒	๑๖.๖๖
๒๔๙๒	๕,๐๓๓,๗๓๒,๗๗๐	๒๗๓,๓๓๕,๗๗๕	๕๗๖,๓๓๖,๐๕๐	๘๔๙,๖๗๑,๘๒๕	๑๗.๗๒
๒๔๙๓	๕,๓๕๓,๖๕๘,๕๐๓	๓๐๐,๕๕๗,๗๓๓	๕๓๕,๖๒๒,๕๕๐	๘๓๖,๑๘๐,๒๘๓	๑๕.๕๕
๒๔๙๔	๕,๓๘๐,๐๐๒,๕๓๕	๒๕๐,๕๕๕,๒๗๓	๕๗๖,๗๗๗,๖๕๐	๘๒๗,๓๕๒,๙๒๓	๑๕.๗๐
๒๔๙๕	๕,๖๕๗,๕๘๐,๕๐๕	๒๖๗,๗๓๕,๗๖๗	๖๐๓,๓๓๕,๓๕๕	๘๗๑,๐๗๑,๑๒๒	๑๗.๗๖
๒๕๐๐	๕,๐๖๕,๕๕๐,๐๘๒	๒๗๗,๖๘๓,๕๕๐	๖๒๖,๖๗๐,๗๕๕	๙๐๔,๓๕๔,๓๐๕	๑๗.๘๓

จำนวนครูทุกประเภท จำแนกตามวุฒิ ปี ๒๔๘๙-๒๕๐๐

พ.ศ.	ปริญญา	อนุปริญญา	ป.ม.	ป.ป.	ต่ำกว่าป.ป.	อื่น ๆ	รวม
๒๔๘๗	๓๕๒	—	๗๓๗	๒,๗๖๕	๘,๕๓๐	๕๗,๒๖๕	๖๘,๓๙๙
๒๔๘๘	๕๕๗	—	๗๗๒	๓,๓๒๕	๘,๐๘๓	๕๗,๒๘๖	๗๑,๙๖๓
๒๔๘๙	๖๘๗	—	๘๓๓	๓,๒๘๗	๘,๔๖๖	๖๓,๐๒๐	๗๕,๘๙๓
๒๔๙๐	๗๗๐	—	๙,๐๐๒	๓,๕๗๕	๓๓,๓๓๕	๖๓,๗๕๗	๘๐,๓๓๙
๒๔๙๑	๗๗๓	—	๙,๐๘๕	๔,๐๘๓	๓๓,๒๒๗	๖๒,๘๕๕	๘๖,๓๓๓
๒๔๙๒	๘๐๓	—	๙,๓๕๖	๔,๗๕๓	๓๗,๒๒๕	๖๓,๘๐๒	๘๗,๘๓๗
๒๔๙๓	๘๓๓	—	๙,๖๐๕	๕,๖๗๕	๓๘,๓๓๕	๖๕,๘๗๐	๙๐,๐๘๖
๒๔๙๔	๘๕๒	—	๙,๖๓๕	๕,๘๓๗	๓๘,๘๘๐	๖๗,๔๖๓	๙๕,๘๕๗
๒๔๙๕	๗๗๐	๒๕๒	๑๐,๓๓๗	๖,๘๓๗	๒๕,๗๓๐	๖๓,๘๕๖	๙๘,๐๓๗
๒๔๙๖	—	—	—	—	—	—	๑๐๓,๓๕๗
๒๔๙๗	๘๓๒	๓๗๐	๑๐,๗๓๒	๗,๒๖๕	๒๗,๓๗๒	๖๖,๒๓๓	๑๐๕,๕๖๓
๒๕๐๐	๘๗๗	๓๓๗	๑๑,๕๓๒	๘,๐๘๗	๓๕,๗๖๒	๖๐,๕๕๕	๑๑๓,๒๖๗

จำนวนนักเรียน จำแนกตามชั้นการศึกษา ปี ๒๔๙๙-๒๕๐๐

พ.ศ.	อนุบาล	ประถม	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	เตรียมอุดมฯ
๒๔๙๙	๓,๖๐๓	๓,๗๓๓,๗๖๙	๖๐,๙๕๒	๓๗,๗๗๐	๒,๓๙๙
๒๔๙๐	๒,๕๙๙	๓,๖๗๓,๙๙๙	๕๗,๓๗๓	๓๗,๓๖๓	๙,๓๙๙
๒๔๙๑	๓,๓๓๗	๓,๖๙๓,๓๓๓	๖๓,๙๗๗	๓๗,๙๖๖	๕,๓๓๖
๒๔๙๒	๓,๐๖๓	๓,๗๙๗,๙๙๙	๗๓,๖๐๓	๔๐,๒๗๐	๕,๙๙๗
๒๔๙๓	๔,๒๙๙	๒,๖๖๗,๙๗๙	๗๙,๙๖๖	๔๓,๗๗๙	๕,๖๕๓
๒๔๙๔	๕,๐๕๗	๒,๗๕๙,๙๕๗	๘๐,๒๗๐	๔๕,๓๓๐	๖,๓๙๙
๒๔๙๕	๓๓,๖๓๓	๒,๗๙๓,๒๕๗	๓๓๗,๗๖๓	๕๓,๗๗๗	๖,๓๗๗
๒๔๙๖	๓๐,๖๕๕	๒,๙๒๕,๓๙๙	๓๕๓,๖๗๓	๖๓,๓๕๒	๖,๙๐๕
๒๔๙๗	๓๙,๓๐๓	๒,๙๗๗,๗๙๙	๓๗๕,๒๒๒	๗๕,๗๒๒	๗,๒๐๗
๒๔๙๘	๓๖,๓๓๗	๒,๙๕๒,๗๓๗	๒๐๙,๗๙๙	๙๒,๗๙๙	๗,๒๙๗
๒๔๙๙	๓๖,๕๗๕	๓,๐๕๗,๕๓๕	๒๕๕,๙๙๖	๓๓๙,๕๗๓	๙,๕๒๖
๒๕๐๐	๓๗,๒๐๕	๓,๓๗๗,๙๖๓	๒๗๐,๙๗๓	๓๓๓,๕๓๓	๓๓,๙๗๗

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ก. การดำเนินงาน

หน่วยราชการ^๕ ทำหน้าที่ฝ่ายปกครอง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในส่วนกลาง มีปลัดกระทรวง^๕ เป็นหัวหน้าควบคุมการปฏิบัติราชการเทียบเท่ากรม และยังเป็น^๕ ทัดต่อเรื่องราวจากกรมต่างๆ ที่เสนอกระทรวงเพิ่มขึ้นอีก สำหรับส่วนภูมิภาค ซึ่งในการบริหารราชการได้มอบให้เป็นหน้าที่ของศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งอยู่ในการบังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัด ทำหน้าที่ปกครองครู และข้าราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดและอำเภอนั้นๆ

การปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ในหน่วยราชการ^๕ จึงหนักไปในการตรวจโรงเรียน การพิจารณาให้ความช่วยเหลือพิเศษอื่นๆ ให้คำแนะนำโรงเรียน รวบรวมข้อบกพร่องส่วนใหญ่ว่า เช่นขอเจ้ากระทรวง ในส่วนภูมิภาค ศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการอำเภอทำหน้าที่แทนกรมต่างๆ ที่ควรตั้งกล้อยู่ตามระเบียบปฏิบัติราชการที่ได้มอบหมายอำนาจหน้าที่ไว้ และดำเนินงาน^๕ มีหน้าที่เผยแพร่การศึกษาในด้านต่างๆ เช่น ออกเอกสารแนะนำการศึกษา ออกนิตยสาร วารสาร ตลอดจนทำการกระจายเสียงทางวิทยุ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมีอยู่ ๓ สถานี คือ สถานีวิทยุศึกษา ตั้งอยู่ที่วิทยาสถาเทคนิคกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร จังหวัดพระนคร

ในส่วนการส่งเสริมการศึกษาในด้านติดต่อกับต่างประเทศได้ส่งนักเรียนไปศึกษาคือและแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ ให้ทุนอุดหนุนการศึกษา และทำการคัดเลือกบุคคลส่งเข้าศึกษาทั้งภายในและภายนอกประเทศ งานของหน่วยนมรายละเอียดดังนี้. -

ข. การเผยแพร่การศึกษา

ได้ทำการพิมพ์หนังสือวารสาร และเอกสารต่างๆ ออกไปในปี^๕ คือ. -

๓. เอกสาร "แนวอาชีพ" สำหรับผู้สำเร็จชั้นประถมศึกษา^๕ และชั้นมัธยม^๕ ปีที่ ๓

๒. เอกสาร “อาชีพครู” สำหรับผู้ต้องการจะดำเนินอาชีพครูต่อไป ทั้ง ๒ เล่ม
นี้ ได้แจกจ่ายไปตามโรงเรียนมัธยมชั้นประถมศึกษา ๕ มัธยมปีที่ ๓ และมัธยมปีที่ ๖ หอ
สมุดประชาชน ศึกษาธิการอำเภอ ศึกษาธิการจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัด

๓. วารสาร “จันทร์เกษม” ออกสำหรับครูและนักศึกษาบัตร ๖ เล่ม พิมพ์
เพื่อจำหน่ายและแจกจ่าย

๔. วารสาร “วิทยศึกษา” ออกบัตร ๑๒ เล่ม พิมพ์เพื่อจำหน่ายและแจกจ่าย
นอกจากนี้ยังจัดทำข่าวประจำวัน ข่าวรอบดึกดําขาว ข่าวรอบเดือน วิจารณ์ข่าว
เกี่ยวกับการศึกษา ข่าวกีฬา และเหตุการณ์อื่น ๆ ที่น่าสนใจ ทั้งในประเทศและนอก
ประเทศ เป็นประจำวัน เพื่อส่งออกทางวิทยุกระจายเสียงที่สถานีวิทยุศึกษา
และสถานีวิทยุอื่น ๆ ตลอดจนทางหนังสือพิมพ์ และวารสารต่าง ๆ ตามความเหมาะสมแก่
เหตุการณ์และยังได้จัดให้มีการอภิปรายทางการศึกษา ทางวิทยุกระจายเสียงที่สถานีวิทยุ
๑ ป.ณ. เป็นประจำทุกเดือน

การเผยแพร่บทความต่าง ๆ ทางวิทยุกระจายเสียง ณ สถานีวิทยุแห่งต่าง ๆ ที่ได้
จัดไปแล้วในฉบับนี้ คือ.—

ก. ที่สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ๒๒ ครั้ง ในหัวข้อเหล่านี้ คือ.—

ครั้งที่ ๑ เรื่องการสอนแผนใหม่

,, ๒ เรื่องอาชีพครู

,, ๓ เรื่องโรงเรียนมัธยมสามัญศึกษา

,, ๔ เรื่องสอบไล่ได้เรีจแล้วจะทำอะไร

,, ๕ เรื่องทางก้าวหน้าของนักเรียนฝึกหัดครู

,, ๖ เรื่องเด็กของทานมัทเรยนแถวหรือยัง

,, ๗ เรื่องคุณแม่ชา

,, ๘ เรื่อง ต. ศ. ร. บ ๒๕๐๐

,, ๙ เรื่องโรงเรียนทางอากาศ

,, ๑๐ เรื่องการศึกษาในแนวทางประชาธิปไตย

- ๒๔ ครึ่งที่ ๓๓ เรื่องลูกจำพ้อแม่คิดถึงไม่ถึง
- ,, ๓๔ เรื่องขอมบังคับใจเด็ก
- ,, ๓๕ เรื่องจำกดขายนักเรียนทำไม
- ,, ๓๖ เรื่องดื่มมณาดารนเทศก
- ,, ๓๗ เรื่องการบ้าน
- ,, ๓๘ เรื่องการประชุมว่าด้วยการศึกษาประชาชน
- ,, ๓๙ เรื่องการประชุมอบรมครูใหญ่
- ,, ๔๐ เรื่องการช่วยเหลือเด็กในท้องถิ่นกวน
- ,, ๔๑ เรื่องระดัดถึงดื่มเต็ญพระบิณฑหาราช
- ,, ๔๒ เรื่องงานแต่งตั้งคิดปัดดัดกรรมประจำบ้าน
- ,, ๔๓ เรื่องการประชุมนานาชาติว่าด้วยสถิติการศึกษา
- ,, ๔๔ เรื่องประชาชนมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนประถมศึกษาอย่างไร

ข. ทดถำนวทยุทธของ ๓ ป.ณ. ได้จัดให้มี "ศึกษาดนทนา" มีข้อความเกี่ยว
กับการศึกษาและอบรมเด็กเคอนดะครึ่ง รวม ๓๒ ครั้ง ในเรื่องดังนี้.-

- ครึ่งที่ ๓ เรื่องนิสัยชอบดัดตัวในเด็ก
- ,, ๑ เรื่องอะไรเป็นนิสัยของเด็กดอน ๑
- ,, ๓ ,, ,, ดอน ๒
- ,, ๔ เรื่องเด็กที่โอดผู้ปกครอง
- ,, ๕ เรื่องเหมาหรือไม
- ,, ๖ เรื่องรอยคแอนดรอยด
- ,, ๗ เรื่องโรคขาดแม่คอนที่ ๓
- ,, ๘ เรื่องขวงๆ ของเด็ก
- ,, ๙ เรื่องโรคขาดแม่คอนที่ ๒
- ,, ๑๐ ,, ,, ดอนที่ ๓
- ,, ๑๑ เรื่องคิตตามเด็กของทาน

๓. ทุนนิติวิทยาศาสตร์ศึกษา ๒๖ ทุน ทุนละ ๒,๕๐๐ บาท

เป็นเงิน ๖๕,๐๐๐ บาท

รวมเป็นจำนวนทุนที่ให้ในปีงบประมาณ ๒๓๔ ทุน เป็นเงินทงจ่ายไป ๕๘๓,๐๐๐ บาท

จ. การวิทยุศึกษาในโรงเรียน

ในปี ๒๕๐๐ กระทรวงศึกษาธิการได้ดำริให้มีการทดลองจัดการสอนวิชาต่างๆ ทางวิทยุ โดยจัดการให้โรงเรียนต่างๆ ที่อยู่ในการทดลอง รวม ๒๒ จังหวัด คือ โรงเรียนประถมศึกษา เทศบาล มัธยมวิสามัญศึกษา มัธยมสามัญศึกษา อาชีวศึกษา ตลอดจนและโรงเรียนราษฎร์ ได้เข้าใจถึงวิธีการในการจัดการวิทยุศึกษาในโรงเรียนนี้ ทางกรมได้จัดตั้งเครื่องรับวิทยุให้แก่บางโรงเรียน โรงเรียนใดพอจะหาเครื่องรับวิทยุได้เอง ก็ให้พยายามหาไปไว้ เนื่องจากงบประมาณในการทดลองนี้ยังมี จึงต้องขอความร่วมมือจากโรงเรียนไปพดงก่อน วิชาที่จัดให้มีขึ้นในชั้นประถมและมัธยมตอนต้น ส่วนมากเป็นวิชาที่สำคัญและเป็นวิชาที่ไม่ต้องทำแบบฝึกหัด เช่น วิชาสังคมศึกษา วิชาวิทยาศาสตร์ เป็นต้น จังหวัดที่อยู่ในข่ายการทดลอง ๒๒ จังหวัดนี้ แบ่งออกเป็น ๖ เขต คือ

เขต ๑ มี ๔ จังหวัด

๑. จังหวัดพระนคร
๒. จังหวัดธนบุรี
๓. จังหวัดสมุทรปราการ
๔. จังหวัดนนทบุรี

เขต ๒ มี ๔ จังหวัด

๑. จังหวัดฉะเชิงเทรา
๒. จังหวัดปราจีนบุรี
๓. จังหวัดชลบุรี
๔. จังหวัดระยอง

เขต ๓ มี ๓ จังหวัด

๑. จังหวัดฉะบุรี
๒. จังหวัดสระบุรี
๓. จังหวัดนครนายก

เขต ๔ มี ๔ จังหวัด

๑. จังหวัดอ่างทอง
๒. จังหวัดสิงห์บุรี
๓. จังหวัดปทุมธานี
๔. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เขต ๕ มี ๔ จังหวัด

๑. จังหวัดนครปฐม
๒. จังหวัดสมุทรสาคร
๓. จังหวัดกาญจนบุรี
๔. จังหวัดสุพรรณบุรี

เขต ๖ มี ๓ จังหวัด

๑. จังหวัดราชบุรี
๒. จังหวัดสมุทรสงคราม
๓. จังหวัดเพชรบุรี

ได้ให้ครูใหญ่ ศึกษาธิการอำเภอ ศึกษาธิการจังหวัด เข้ามารับการอบรม
 ข. ข้างความมุ่งหมาย วิชปฏิบัติ และขอความร่วมมือก่อน ในปีการศึกษา ๒๕๐๓ จึงจะ
 ได้เริ่มจัดให้มีการสอนการเรียนทางวิทยุศึกษาต่อไป

ฉ. แผนการบูรณะชนบท

การบูรณะชนบท ตามแผนการมูลดการศึกษา ที่ได้ปฏิบัติไปแล้วตั้งแต่ปี ๒๔๙๙ นั้น
 ได้ดำเนินการต่อไปในปีนี้อีก มีนักศึกษาได้รับการอบรมจากศูนย์กวดงการอบรมศึกษา
 ผู้ใหญ่จังหวัดอุบลราชธานี ดำเนินออกไปทำงานตามท้องที่ที่กำหนดให้ โดยเป็นผู้แนะนำ

และเข้าชักชวน ถึงการพัฒนาการใหม่ ๆ ให้ประชาชนในหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายการบูรณะนั้น
เข้าใจและปฏิบัติตามในหลาย ๆ แขนง เช่น การเกษตร การศึกษา การจัดบ้านเรือน การ
คมนาคมการสื่อสาร และการพยาบาล เป็นต้น หมู่บ้านหลายแห่งได้รับการบูรณะเจริญ
ขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก โดยผู้สำเร็จการศึกษาในวันก่อน ๖๐ คนได้กระจายกันออกไปใน
ท้องที่ ๑๐ จังหวัด จังหวัดละ ๖ คน คือ.-

๑. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒. จังหวัดชลบุรี
๓. จังหวัดนครราชสีมา
๔. จังหวัดอุบลราชธานี
๕. จังหวัดอุดรธานี
๖. จังหวัดลำปาง
๗. จังหวัดพิษณุโลก
๘. จังหวัดนครปฐม
๙. จังหวัดนครศรีธรรมราช
๑๐. จังหวัดสงขลา

ตั้งนั้นนักศึกษาที่สำเร็จการอบรม ในวัน ๒ ซึ่งคัดเลือกมาจากจังหวัดต่าง ๆ ๑๐
จังหวัด รวม ๖๐ คน จะได้ออกไปทำการเผยแพร่ และฟื้นฟูบูรณะชนบทในจังหวัดต่าง ๆ
เพิ่มชนอีก ๑๐ จังหวัดในบั้น คือ.-

๑. จังหวัดพระนคร
๒. จังหวัดลพบุรี
๓. จังหวัดฉะเชิงเทรา
๔. จังหวัดสุรินทร์
๕. จังหวัดนครพนม
๖. จังหวัดเชียงใหม่
๗. จังหวัดนครสวรรค์

๘. จังหวัดราชบุรี

๙. จังหวัดชุมพร

๑๐. จังหวัดพัทลุง

การฟื้นฟูบูรณะชนบท จะดำเนินเรื่อย ๆ ไป จนกว่าหมู่บ้านนั้น ๆ จะเจริญขึ้น พอแก้ความขัดข้องการ แล้วจึงจะได้เปลี่ยนย้ายไปยังหมู่บ้านอื่น ๆ ต่อไป สำหรับจังหวัดที่ยังไม่มณฑกศึกษาเหล่านี้หรือที่เรียกชื่อเฉพาะว่า "สารนิเทศ" ไปประจำอยู่ที่จะได้จัดให้มชนในบ่ข้อ ๆ ไป ตามลำดับ

ข. โครงการทดลองการศึกษาในด้านบริหารการศึกษา

ได้จัดให้มีการทดลองการศึกษาในด้านการบริหารการศึกษาชนบทในบ่ จังหวัดนนทบุรี โดยมีความมุ่งหมาย จะให้ประชาชนได้รับการฝึกหัดให้มีความรักความเข้าใจในเรื่องการศึกษาขึ้น เป็นการเปิดทางให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนในการจัดการศึกษาและผ่อนแรงรัฐบาลในเรื่องกำลังคนและกำลังทรัพย์

ในชนบทนั้นได้จัดตั้งคณะกรรมการชน ประกอบด้วยสมาชิกจากสภาตำบล ๒ คน และให้สภาตำบลเลือกจากบุคคลที่ทรงคุณวุฒิ ๕ คน รวมเป็น ๗ คน มีหน้าที่ดำเนินนโยบายการจัดการศึกษา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้วางไว้ คณะกรรมการอาจเพิ่มเติมนโยบายอันเป็นความต้องการของท้องถิ่น ตามผลประโยชน์ของการศึกษาภายในเขต จัดหาเงินจากท้องถิ่นเข้าสมทบ

ตำบลที่ทำการทดลอง คือ.-

๑. ตำบลในเขตสภาตำบล ตำบลบางกร่าง อำเภอเมืองนนทบุรี
๒. ตำบลในเขตสุขาภิบาล ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด
๓. ตำบลในเขตเทศบาล ตำบลโสนลอย อำเภอบางบัวทอง

ขณะนี้อยู่ในระหว่างการประชุมวางโครงการดำเนินงาน จะทำการปรับปรุงการศึกษาของแต่ละตำบลอย่างไร ตลอดจนวิธีหาเงิน เพื่อก่อสร้างซ่อมแซม และขยายอาคารเรียนให้พอกับจำนวนนักเรียน ส่งเสริมการศึกษาทุกชั้น ตลอดจนถึงการศึกษาผู้ใหญ่ โดยหวังให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางชุมชนของประชาชนตำบลนั้น ๆ จริง ๆ

ซ. ทุนศึกษาที่ได้รับจากต่างประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการได้รับทุนศึกษา และดูงานจากหน่วยชำนาญพิเศษขององค์การยูเนสโก องค์การบริหารร่วมมือกับต่างประเทศ (ไอ. ซี. เอ.) องค์การต่างประเทศอื่นๆ และรัฐบาลประเทศต่าง ๆ ดังนี้

๑. องค์การยูเนสโก ให้ทุนศึกษาและดูงานในสหรัฐอเมริกา ยุโรป และเอเชีย จำนวน ๒๔ ทุน
๒. องค์การบริหารการร่วมมือกับต่างประเทศ (ไอ. ซี. เอ.) ให้ทุนศึกษาและดูงานในสหรัฐอเมริกา ยุโรป เอเชีย จำนวน ๑๑๕ ทุน
๓. องค์การกรรมากรรมระหว่างประเทศ ให้ทุนศึกษาและดูงานในยุโรป และเอเชีย ๒ ทุน
๔. มอนนิรฟูลไบรท์ ให้ทุนศึกษาในสหรัฐอเมริกา ๘ ทุน
๕. บริติชเคาน์ซิล ให้ทุนศึกษา ๓ ทุน
๖. รัฐบาลออสเตรเลียภายใต้แผนการโคตัมโบ ให้ทุนศึกษาและดูงาน ๒๔ ทุน
๗. รัฐบาลนิวซีแลนด์ภายใต้แผนการโคตัมโบ ให้ทุนศึกษาและดูงาน ๔ ทุน
๘. รัฐบาลอังกฤษภายใต้แผนการโคตัมโบ ให้ทุนศึกษาและดูงาน ๒ ทุน
๙. รัฐบาลฝรั่งเศส ให้ทุนศึกษาและดูงาน ๓ ทุน
๑๐. รัฐบาลฟิลิปปินส์ ให้ทุนศึกษา ๓ ทุน

ญ. ทุนที่รัฐบาลไทยให้แก่นักเรียนไทยและนักเรียนต่างประเทศ

๑. ให้ทุนตามความต้องการของกระทรวงศึกษาธิการ แก่ นักเรียนเพื่อไปศึกษา ณ สหรัฐอเมริกา และยุโรป ๒๐ ทุน
๒. ให้ทุนแก่นักเรียนต่างประเทศ คือ
  - ก. เฟลโลว์ชิป ๖ ทุน
  - ข. สกอลดาร์ชิป ๔ ทุน
  - ค. ยูเนียร์สกอสดาร์ชิป ๔ ทุน
๓. ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศลาว ให้นักศึกษาเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนต่างๆ ภายในประเทศรวม ๒๒ คน

ด. การส่งผู้แทนไปร่วมประชุม ณ ต่างประเทศ

๑. การประชุมว่าด้วยการศึกษาประชาชน ครั้งที่ ๒๐ ที่เจนีวา สวิตเซอร์แลนด์
๒. การประชุมว่าด้วยการนำเข้าสู่เชิงวิสัยทางการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม
ที่เจนีวา สวิตเซอร์แลนด์
๓. การประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาของศูนย์วิจัยทางสังคม ที่กักคดา
ปากีสถาน
๔. การประชุมอบรมเกี่ยวกับ เบริโอ-โฮโซโทป ที่ญี่ปุ่น

ค. การจัดการประชุมภายในประเทศ

๑. จัดการประชุมผู้แทนนานาชาติว่าด้วยสถิติการศึกษาที่กรุงเทพฯ
๒. จัดการประชุมผู้แทนนานาชาติว่าด้วยการวิทยาศาสตร์ทั่วไป และมีการแสดง
ทางวิทยาศาสตร์ ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๓. จัดการประชุมผู้แทนนานาชาติว่าด้วยการวิทยาศาสตร์ธรรมชาติทางทะเล ที่
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ง. การประกวดภาพเขียน

๑. ได้จัดส่งภาพเขียนของเด็กไปประกวดในงานวันแม่ ณ ประเทศญี่ปุ่น ๓๐๐ ภาพ
๒. ได้จัดส่งภาพเขียนของเด็กไปประกวดในงานคิดปช่องเด็กแห่งโลก ครั้งที่ ๔
ณ ประเทศญี่ปุ่น

กรมสามัญศึกษา

ก. การจัดการศึกษา

หน่วยราชการนี้ มีโรงเรียนชั้นอยู่หลายประเภท คือ:-

๑. โรงเรียนขนาดเล็ก
๒. โรงเรียนเทศบาล
๓. โรงเรียนประชาบาล
๔. โรงเรียนมัธยมสามัญศึกษา
๕. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
๖. โรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่

กรมสามัญศึกษาเป็นกรมที่มีโรงเรียนอยู่ในสังกัดมากโรงที่สุด ในบรรดากกรมที่มีโรงเรียนและนอกจากนี้โรงเรียนแต่ละประเภทก็มีวิธีการจัดการดำเนินงานแตกต่างกันมาก โรงเรียนที่กรมสามัญศึกษาคงเอาใจได้เป็นพิเศษคือ โรงเรียนประชาบาล เพราะมีกระจายไปทั่วทุกตำบล ซึ่งบางตำบลอยู่ในท้องที่กตาร การคมนาคมไม่สะดวก บางตำบลก็มีโรคภัยไข้เจ็บชุกชุมมาก บางตำบลประชาชนยากจน กรมสามัญศึกษาจะต้องจัดการแก้ไขเป็นพิเศษในเรื่องนี้ด้วย การจัดหาครู อบรมครูให้ช่วยเหลือแนะนำเด็กในเรื่องการรักษาโรค การป้องกันโรค การรักษาสภาพ การช่วยเหลือในเรื่องเครื่องเขียนแบบเรียน ตลอดจนเครื่องนุ่งห่ม แม้ว่าการจะมีโรงเรียนมากประเภท มากโรง มีครูมาก นักเรียนมาก กรมก็ได้พยายามปรับปรุงโรงเรียนให้มีความประพฤติดีขึ้น พยายามหาทางเพิ่มปริมาณให้มีโรงเรียนเพิ่มขึ้นให้ได้ส่วนกับจำนวนเด็กที่เพิ่มขึ้นทุกปี

ข. งบประมาณ

กรมสามัญศึกษาได้รับงบประมาณในปีสำหรับเป็นค่าดำเนินการการศึกษา โรงเรียนในสังกัดมากกว่ากรมอื่นๆ เนื่องจากมีโรงเรียนมากที่สุด ครูมากที่สุด และนักเรียนมากที่สุด แยกเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ดังนี้:-

เงินเดือน	๖๐,๘๕๕,๕๒๕ บาท
ค่าใช้สอย	๓๓,๖๐๗,๓๐๐ บาท
การจร	๓๘,๕๐๘,๓๐๐ บาท
รวมทั้งสิ้น	๑๓๒,๙๖๙,๑๒๕ บาท

แม้ว่าจะได้งบประมาณมาก แต่เมื่อนำมาเทียบกับจำนวนโรงเรียน จำนวนครู จำนวนนักเรียนแล้ว จะเห็นว่ากรมสามัญศึกษาได้รับงบประมาณน้อยไป เพราะงบประมาณส่วนใหญ่เป็นเงินเดือนครูเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕๐ เป็นค่าใช้สอย ซึ่งรวมทั้งค่าจ้างคนงานภารโรงด้วย ประมาณร้อยละ ๒๕ คงเหลือเงินการจรประมาณร้อยละ ๒๕ ของงบประมาณที่ได้รับทั้งหมด โดยเฉพาะเงินการจร ๓๘,๕๐๘,๓๐๐ บาท ที่ได้รับนี้จะใช้ซ่อมแซมโรงเรียนเดิมและสร้างอาคารถาวรแทนโรงเรียนชั่วคราว ซึ่งมีอยู่ ๕,๘๓๐ โรงที่ไม่พอเสียแล้ว ฉะนั้นการที่กระจายอาคารเดิมในท้องที่ที่มีประชาชนหนาแน่น และสร้างโรงเรียนใหม่นั้น เป็นการยากยิ่งแก่กรมสามัญศึกษาที่ได้พยายามพิจารณาแบ่งเงินที่ได้ไปจัดสร้างโรงเรียนเท่าที่จำเป็น และให้ได้โรงเรียนมากที่สุด และที่โรงเรียนใหม่เกิดขึ้นได้บ่อยๆ นั้นก็เนื่องจากได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการเลี้ยวละกำลังกาย กำลังทรัพย์ บัณฑิต

ปรากฏถึงสถิติการบริจาคเงินของประชาชนคือ :-

ปี ๒๔๘๖	จำนวนเงิน	๓๑,๘๐๓,๘๘๓ บาท
ปี ๒๔๘๗	,,	๓๘,๐๕๕,๕๘๘ บาท
ปี ๒๔๘๘	,,	๓๔,๗๘๓,๘๕๔ บาท
ปี ๒๔๘๙	,,	๒๐,๓๓๕,๘๘๔ บาท
ปี ๒๕๐๐	,,	๒๔,๒๘๔,๖๓๒ บาท

จะเห็นได้ว่าประชาชนได้ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการจัดการศึกษามากขึ้น ถ้าหากประชาชนทุกท้องถิ่นได้ช่วยเหลือเช่นนี้โดยทั่วถึงแล้ว การศึกษาในด้านประถมศึกษาและด้านสามัญศึกษาจะก้าวหน้าไปอีกไกลมาก

ก. โรงเรียนอนุบาล

ได้เปิดโรงเรียนอนุบาลเพิ่มขึ้นในจังหวัดน่าน จังหวัดพิจิตร และจังหวัดสุพรรณบุรี

มีอุปกรณ์

เข้าใจสอน

ผ่านแรงครู

นักเรียนดู

จดแล้วทำ

ตามที่คิด

รวม ๓ แห่ง รับนักเรียนได้แห่งละ ๒๗ คนรวม ๓ จังหวัด ๘๑ คน รวมเป็นโรงเรียน
 อนุบาลที่เปิดแล้วตั้งแต่ต้นมาจนถึงบัดนี้เป็น ๕๒ โรงเรียน โดยขยายชั้นประถมในโรงเรียน
 อนุบาลชั้นอีก ๖ แห่ง ใน

๑. โรงเรียนอนุบาลสมุทรปราการ
๒. โรงเรียนอนุบาลพังงา
๓. โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่
๔. โรงเรียนอนุบาลปราจีนบุรี
๕. โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง จังหวัดธนบุรี
๖. โรงเรียนอนุบาลสุโขทัย

รวมกับที่เปิดชั้นประถมไว้แล้ว ๓๖ แห่ง รวมเป็น ๘๘ แห่ง เหลือที่ยังไม่เริ่ม
 ประถมอีก ๓๐ แห่ง

โรงเรียนอนุบาลยังมีไม่ครบทุกจังหวัด โครงการที่วางไว้กำหนดจะขยายไป
 จังหวัดละ ๓ แห่ง จึงยังมีจังหวัดที่ไม่มีโรงเรียนอนุบาล ๒๓ จังหวัด จะได้ค่อยขยายไป
 ตามจังหวัดที่ยังไม่มีโรงเรียนอนุบาลตามลำดับกำลังเงินงบประมาณ เพราะค่าใช้จ่ายใน
 โรงเรียนประเภทนี้สูงกว่าโรงเรียนประถม ต้องมีอุปกรณ์การสอน การเรียน การเดิน
 ครัว ครั้นต้องมีครูที่มีวุฒิครูอนุบาล ทำการสอนเพื่อให้การสอนการเรียนได้เป็นไปตาม
 หลักสูตรและความมุ่งหมายที่จะฝึกฝนกล่อมเกลาจิตใจเด็กเป็นขั้น ๆ ไปตามหลักสูตรวิชาการ
 การจัดโรงเรียน การจัดชั้นเรียนต้องให้ถูกต้องตามลำดับขั้นนี้ มีบริเวณโรงเรียนพอ
 สัมควรมีเครื่องเล่นต่าง ๆ อันจะเป็นแบบอย่างให้แก่ประชาชนที่สนใจการศึกษานี้ได้
 นำวิธีการไปปฏิบัติจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลในท้องถิ่นของตนได้

จำนวนครูในโรงเรียนอนุบาลเหล่านี้ เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วเพียงเล็กน้อย คือ

ปี ๒๔๘๘ มี ๒๗๓ คน

ปี ๒๔๙๐ มี ๓๐๘ คน

เพิ่มขึ้น ๓๕ คน

จำนวนนักเรียนก็ได้เพิ่มขึ้นตามลำดับ ดังนี้ :-

ปี ๒๔๘๘	ชั้นอนุบาล	๓,๔๘๕	คน		
	ชั้นประถม	๒,๕๔๓	คน		
	รวม	๖,๐๓๖	คน		
ปี ๒๕๐๐	ชั้นอนุบาล	๓,๗๗๒	คน	เพิ่มขึ้น	๒๓๗ คน
	ชั้นประถม	๓,๓๕๗	คน	เพิ่มขึ้น	๖๑๖ คน
	รวม	๖,๘๘๘	คน	เพิ่มขึ้น	๘๕๓ คน

ง. โรงเรียนประชาบาลและเทศบาล

ในรอบปี ๒๕๐๐ กระทรวงศึกษาธิการมุ่งดำเนินการปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนให้ มีสภาพดีขึ้น ยกมาตรฐานทางวิชาการให้สูงขึ้น และวางระเบียบงานธุรการของ โรงเรียนให้เข้าแนวทางที่รัดกุมและเรียบร้อยยิ่งขึ้นเป็นสำคัญ ส่วนในด้านปริมาณนั้น โรงเรียนประชาบาลและเทศบาลมีมากมายอยู่แล้ว และยังจะต้องขยายการศึกษาออกไป ในท้องที่ต่าง ๆ ที่พอจะขยายไปได้ ให้มีสถานศึกษาแพร่หลายทั่วถึงกันทุกตำบล และทุก หมู่บ้าน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่เด็กที่จะเดินทางไปเข้าเรียนที่โรงเรียน และให้โอกาส แก่เด็กเล็ก ๆ ที่พอจะไปโรงเรียนได้ ให้เข้าเรียนไปพลางก่อนเป็นการส่งเสริมให้รักสถาน ที่เรียน รักการเรียนตั้งแต่เด็ก ๆ

สถิติการศึกษาประชาบาลและเทศบาล เมื่อเทียบเคียงกับปี ๒๔๘๘ และปีก่อน ๆ แล้ว จะสูงขึ้นตามลำดับ ทั้งจำนวนโรงเรียน จำนวนครู และจำนวนนักเรียน ทั้งยังได้ เปิดชั้นเด็กเล็กเพิ่มขึ้นหลายแห่ง มีจำนวนเด็กเล็กมากขึ้น เพราะผู้ปกครองนิยมส่งบุตร หลานมาเข้าเรียนดังนี้ :-

จำนวนโรงเรียนประชาบาล	ปี ๒๔๘๘	มี	๓๘,๘๓๓	โรง
	ปี ๒๔๘๘	มี	๓๘,๓๕๒	โรง
	ปี ๒๔๘๘	มี	๓๘,๘๒๘	โรง
	ปี ๒๕๐๐	มี	๓๘,๘๐๘	โรง
จำนวนโรงเรียนเทศบาล	ปี ๒๔๘๘	มี	๔๓๕	โรง
	ปี ๒๔๘๘	มี	๔๓๕	โรง

ปี ๒๔๘๘ มี ๓๓๔ โรง

ปี ๒๕๐๐ มี ๒๘๐ โรง

ตามสถิติ จำนวนโรงเรียนประชาบาลเพิ่มขึ้น แต่จำนวนโรงเรียนเทศบาลลดลงตามลำดับ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนเทศบาลได้โอนไปเป็นโรงเรียนประชาบาลและโดยเฉพาะปี ๒๕๐๐ ได้โอนไปเป็นโรงเรียนมัธยมสามัญ จำนวนจึงลดลงเรื่อยๆ รวมทั้งโรงเรียนประชาบาลที่ถูกโอนไปเป็นโรงเรียนมัธยมสามัญด้วย จำนวนจึงเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย

จำนวนครูโรงเรียนประชาบาลปี ๒๔๘๗ ๗๓,๘๒๘ คน

ปี ๒๔๘๘ ๗๔,๘๐๔ คน

ปี ๒๔๘๙ ๗๖,๓๕๓ คน

ปี ๒๕๐๐ ๗๗,๗๖๐ คน

จำนวนครูโรงเรียนเทศบาลปี ๒๔๘๗ ๓,๗๓๔ คน

ปี ๒๔๘๘ ๓,๗๖๓ คน

ปี ๒๔๘๙ ๒,๕๖๘ คน

ปี ๒๕๐๐ ๒,๓๗๕ คน

จำนวนครูประชาบาลเพิ่มขึ้นตามลำดับ จำนวนครูเทศบาลในปี ๒๔๘๘ และ ๒๕๐๐ ลดลง เพราะถูกโอนไปเป็นครูประชาบาล และครูโรงเรียนมัธยมสามัญทดแทนใหม่

จำนวนนักเรียนในโรงเรียนประชาบาลปี ๒๔๘๗ ๒,๖๓๓,๖๗๓ คน

ปี ๒๔๘๘ ๒,๖๓๘,๔๕๕ คน

ปี ๒๔๘๙ ๒,๗๓๗,๔๒๘ คน

ปี ๒๕๐๐ ๒,๗๒๒,๗๔๔ คน

จำนวนนักเรียนโรงเรียนเทศบาลปี ๒๔๘๗ ๓๒๓,๗๗๔ คน

ปี ๒๔๘๘ ๓๒๒,๕๕๒ คน

ปี ๒๔๘๙ ๘๕,๓๗๓ คน

ปี ๒๕๐๐ ๘๐,๖๔๕ คน

จำนวนนักเรียนประชาบาลได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี ๒๔๘๗ เพิ่มขึ้นเพียง ๖,๗๗๒ คน ในปี ๒๔๘๘ เพิ่มขึ้นถึง ๓๓๗,๘๗๓ คน ทั้งนี้เพราะได้โอนเขานักเรียนโรงเรียนเทศบาลเข้ามามีด้วย แต่ในปี ๒๕๐๐ ก็ยังเพิ่มขึ้นอีกถึง ๘๕,๔๓๖ คน ทั้งที่ไดโอนนักเรียนชั้นประถมและเด็กเล็กไปเป็นของโรงเรียนมัธยมสามัญฑิตยงชนใหม่แล้ว ถ้าจะรวมจำนวนนักเรียนชั้นประถมที่โรงเรียนมัธยมสามัญฑิตยงชนโอนไปจากโรงเรียนเทศบาลและประชาบาลเข้าด้วยจะเป็นจำนวนเพิ่มขึ้นมากมาย ดังนี้

นักเรียนโรงเรียนประชาบาลปี ๒๕๐๐ เพิ่มขึ้น ๘๕,๔๓๖ คน

นักเรียนโรงเรียนมัธยมสามัญฑิตยงชนปี ๒๕๐๐ มี ๔๔,๗๕๔ คน

(แผนกประถมและเด็กเล็ก)

รวมเป็นนักเรียนเพิ่มขึ้น

๑๓๐,๒๙๐ คน

ตามสถิตินักเรียนประถมและเด็กเล็ก ที่เพิ่มขึ้น เป็นการเพิ่ม ที่รวดเร็วเกินกว่าคาดหมายไว้

ข้อสังเกตจำนวนโรงเรียนเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย แต่จำนวนนักเรียนได้เพิ่มขึ้นอย่างผิดปกติ ทั้งนี้อาจเป็นด้วยได้มาการขยาย อาคารเรียนให้กว้างขวางรับนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ประการหนึ่งและการเปลี่ยนสภาพอาคารเรียนชั่วคราวให้เป็นโรงเรียนถาวรอีกประการหนึ่ง ทำให้รับนักเรียนได้มากกว่าเดิม ในโรงเรียนที่อยู่ในเขตที่มีประชาชนหนาแน่น ครูคนหนึ่งต้องสอนนักเรียนเฉลี่ยประมาณ ๕๐ คน ซึ่งนับว่ามากไป ยากที่จะดูแลอบรมนักเรียนได้ทั่วถึงกัน แต่ก็ต้องรับจัดทำไปก่อนเท่าที่จะทำได้ แล้วจึงค่อยหาหนทางแก้ไขในโอกาสต่อไป

จ. โรงเรียนมัธยมสามัญฑิตยงชน

โรงเรียนประเภทนี้ได้ขยายจำนวนขึ้นตามโครงการ ที่จะให้การมัธยมสามัญฑิตยงชนได้แพร่ออกไปทั่วทุกอำเภอ และจะตลอดจนถึงตำบลด้วย ในปีนี้ได้เปิดโรงเรียนเพิ่มขึ้นอีก ๓๗ โรงเรียน คือ

๑. จังหวัดธนบุรี

๑. โรงเรียน

๒. จังหวัดฉะบุรี

๔. "

๓. จังหวัดชัยนาท

๓. "

๔. จังหวัดระบือ	๑	โรงเรียน
๕. จังหวัดปทุมธานี	๒	,,
๖. จังหวัดสมุทรปราการ	๒	,,
๗. จังหวัดปราจีนบุรี	๔	,,
๘. จังหวัดนครราชสีมา	๒	,,
๙. จังหวัดอุบลราชธานี	๓	,,
๑๐. จังหวัดอุดรธานี	๓	,,
๑๑. จังหวัดพิษณุโลก	๑	,,
๑๒. จังหวัดนครสวรรค์	๓	,,
๑๓. จังหวัดเพชรบูรณ์	๒	,,
๑๔. จังหวัดนครปฐม	๓	,,
๑๕. จังหวัดสุพรรณบุรี	๖	,,
๑๖. จังหวัดนครราชสีมา	๑	,,

รวมเป็นโรงเรียนมัธยมสามัญศึกษาที่มีอยู่ในปี ๒๔๕๕ โรงเรียน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน
 ๗๘ โรงเรียน ทั้งนี้จำนวนที่โอนจากโรงเรียนประชาบาลและเทศบาลเข้ามามีด้วย
 ๔๓ โรงเรียน จำนวนครูและจำนวนนักเรียนก็ได้เพิ่มปริมาณขึ้นมากมายตามลำดับดังนี้ :-

	ปี ๒๔๕๘	ปี ๒๔๕๕	ปี ๒๕๐๐
จำนวนโรงเรียน	๒๓๖	๔๖๗	๕๕๕
จำนวนครู	๗๓๓	๓,๓๗๕	๓,๗๖๖
จำนวนนักเรียน	๓๙,๓๐๗	๓๕,๓๐๗	๔๗,๐๒๕

ทั้งนี้ไม่นับจำนวนนักเรียนชั้นประถมและชั้นเด็กเล็กที่รับโอนจากโรงเรียนประชาบาล
 และเทศบาลรวมด้วย จำนวนครูและนักเรียนข้างบนนี้ นับเฉพาะที่สอนและเรียนในชั้นมัธยม
 ศึกษาเท่านั้น สำหรับจำนวนครูและนักเรียนชั้นเด็กเล็กและประถมที่โอนมาจากโรงเรียน
 ประชาบาลและเทศบาลมีดังนี้ :-

จำนวนโรงเรียนโอนมา ๑๒๗ โรงเรียน (รวมทั้งที่โอนมาในปีก่อน ๆ)

จำนวนครูชั้นเด็กเล็กและประถมโอนมา ๓๘,๓๓๘ คน

จำนวนนักเรียนชั้นเด็กเล็กและประถมโอนมา ๕๕,๘๕๕ คน

ฉ. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่ตั้งกักอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการมี ๓ โรงเรียน เมื่อรวมทั้งสถานศึกษาอื่นๆ ที่ให้ความร่วมมือด้วยจะเป็นจำนวน ๓๐ โรง ได้จัดตั้งและเปิดสอนเด็กพิการ เด็กที่ผู้ปกครองยากจนและอื่นๆ ไปแล้วดังนี้.—

๑. โรงเรียนสอนคนหูหนวกและเป็นใบ้ ๓ โรงเรียน

๒. โรงเรียนสอนคนตาบอด เป็นโรงเรียนราชภัฏมุนินิ ๓ โรงเรียน

๓. โรงเรียนสอนเด็กเรียนช้า เปิดเป็นแผนกหนึ่งในโรงเรียนประถม ๕ โรงเรียน รวมอยู่ในโรงเรียนสงเคราะห์เด็กที่อยู่ในนิคมสร้างตนเอง ๓ แห่ง

๔. โรงเรียนสงเคราะห์เด็กที่อยู่ไกลโรงเรียนประถมศึกษา ๓ โรงเรียน

๕. โรงเรียนสงเคราะห์เด็กที่อยู่ในนิคมสร้างตนเอง ๓ โรงเรียน

โรงเรียนสอนคนหูหนวกและเป็นใบ้ ได้จัดตั้งชนบทนพพราราม ๔ อำเภออุทิศ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบันมีนักเรียนไปกลับและอยู่ประจำ ๓๕๖ คน และยังมีเข้าอยู่อีก ๘๐ คน มีหน้าอาจเพิ่มได้อีกรวม ๔๐ คน เนื่องจากห้องเรียนและครูไม่เพียงพอ มี โครงการจะเปิดอีก ๓ โรงเรียน ที่ทุ่งมหาเมฆ ยังรองบประมาณอยู่ โรงเรียนนี้ได้เปิดสอนเทียบเท่าชั้นเตรียมประถมและประถมปีที่ ๓-๔ กับชั้นมัธยมปีที่ ๓-๓ ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เว้นวิชาที่ไม่สามารถเรียนได้ คืออ่าน ร้องเพลง และเขียนไทย นอกจากวิชาสามัญ และวิชาเตรียมอาชีพแล้ว ยังต้องฝึกวิชาชีพพิเศษสำหรับคนหูหนวก คือ อ่านปาก หัดพูดภาษาใบ้สากล และหัดฟังด้วยเครื่องช่วยฟัง โรงเรียนได้รับเงินอุดหนุน และอนุเคราะห์จากหน่วยราชการ องค์การต่างๆ ตลอดจนผู้มีจิตศรัทธาอยู่เสมอ และยังได้รับรายได้จากทรัพย์สินของมูลนิธิเศรษฐีเสถียร และมูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวกเป็นประจำ

โรงเรียนคนตาบอด กระทรวงศึกษาธิการ ได้ร่วมมือกับมูลนิธิช่วยและให้การศึกษากับคนตาบอดในประเทศไทย โดยกำหนดส่งครูไปช่วยสอนร้อยละ ๔๐ ของครูทั้งสิ้น

ของโรงเรียน แต่ในบั้นใดส่งไปช่วยสอนรวม ๖ คน ในจำนวนครูของโรงเรียนทั้งสิ้น ๓๐ คน
โรงเรียนนี้คงอยู่ที่ถนนพญาไท อำเภอคู่มือ จังหวัดพระนคร เป็นนักเรียนอยู่ประจำ ส่วน
นักเรียนไปกลับก็แค่เป็นจำนวนน้อย ทางโรงเรียนจัดหาอาหาร เสื้อผ้า และค่าใช้จ่าย
เบ็ดเตล็ดให้เปล่า โรงเรียนจัดการสอนเทียบเท่าชั้นขนาดจนถึงมัธยมปีที่ ๖ มีนักเรียน
ทั้งสิ้น ๓๔๖ คน เป็นชาย ๒๕ คน หญิง ๖๓ คน ดำเนินการสอนตามหลักสูตรสามัญ
เว้นวิชาที่ไม่สามารถเรียนได้ เช่นวิทยาศาสตร์ภาคปฏิบัติ วิชาเขียน เป็นต้น การสอน
หนักไปในวิชาเตรียมอาชีพ เช่นจักสาน และดนตรี

โรงเรียนเด็กเร่ร่อน ยังไม่ได้ตั้งเป็นโรงเรียนเอกเทศ แต่ได้จัดเป็นชั้นพิเศษ
ในโรงเรียนต่าง ๆ ๕ แห่ง เฉพาะจังหวัดพระนครนับ คือ -

๑. วิทยาลัยปทุมประชาสรรค์ จังหวัดพระนคร
๒. โรงเรียนวัดชนะสงคราม
๓. โรงเรียนพญาไท
๔. โรงเรียนวัดหนึ่ง จังหวัดธนบุรี
๕. โรงเรียนวัดนิมมานรดี

เป็นการช่วยเหลือให้การสอนเป็นพิเศษ หรือยกวิชาให้แก่เด็กชนประเภทเรียน
ไม่ทันเพื่อนและเป็นเด็กล้มของสอน การศึกษาในชั้นยังอยู่ในชั้นทดลอง ในบั้นนี้จะเปิด
ชั้นอีก ๑ แห่ง มีนักเรียนทั้งสิ้นในบั้นประมาณ ๗๐ คน ครู ๕ คน

โรงเรียนสงเคราะห์เด็กที่อยู่ไกลโรงเรียน ได้จัดขึ้นที่อำเภอพนมทอน จังหวัด
กาญจนบุรีสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อช่วยเด็กที่อยู่ห่างไกลโรงเรียนประถมศึกษา
เกิน ๒,๐๐๐ เมตร และผู้ปกครองมีฐานะยากจนทั่วประเทศ กระทรวงศึกษาธิการมี
นโยบายที่จะจัดโรงเรียนประเภทชนบท ๑ แห่ง เพื่อช่วยเหลือเด็กเหล่านี้ จัดให้เป็น
โรงเรียนประจำ ออกค่าอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ค่าเครื่องเรียนและค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด
ให้ทุกอย่าง เพื่อบูรณาการให้เด็กได้ศึกษาอบรมจนสามารถช่วยเหลือตัวเองได้และกลับไปช่วย
พัฒนาถิ่นเกิดของตนต่อไป ถ้าเด็กคนใดเรียนดีก็สนับสนุนให้เรียนต่อสูงขึ้นไป
ได้เปิดรับเด็กจากภาคต่างๆ เข้าเรียนบั้น ๕ คน สำหรับภาคที่ส่งโรงเรียนรับ ๓๐ คน

ปรากฏว่าบางภาคมีนักเรียนมาเข้าเรียนไม่ถึง ๕ คน และบางภาคก็ไม่ได้มาเลย จึงให้ภาคที่ว่างโรงเรียนดังกล่าวเข้าเรียนแทน รวมจำนวนนักเรียนในปทุมธานี ๒๓๖ คน มีครู ๓๐ คน การสอนหนักไปในทางวิชาสามัญและเตรียมอาชีพ มีหน้าเตรียมจะเปิดชั้นนอกแห่งหนึ่ง ที่อาเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

โรงเรียนสงเคราะห์เด็กที่อยู่ในนิคมสร้างตนเอง กระทรวงศึกษาธิการได้

ร่วมมือกับกรมประชาสงเคราะห์ตั้งโรงเรียนในนิคมสร้างตนเองรวม ๓ แห่ง คือ:-

๑. วิทยาลัยปทุมประชาสรรค์ ในนิคมกรรมกร ถนนดินแดง จังหวัดพระนคร
๒. โรงเรียนมัธยมพระพุทธรูปวัดระบุรี จังหวัดสระบุรี
๓. โรงเรียนนิคมสร้างตนเองวัดเขาบ่อแก้ว จังหวัดนครสวรรค์

เป็นการช่วยเหลือเด็กที่ผู้ปกครองได้เข้าอยู่ในนิคมสร้างตนเองให้มีที่เรียน การสอนได้ดำเนินไปตามหลักสูตรสามัญทุกประการ ปัจจุบันมีนักเรียนทั้ง ๓ แห่ง รวม ๒,๐๓๘ คน ครู ๗๖ คน

สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางสังคมนี้ ได้ร่วมมือกับกรมประชาสงเคราะห์ จัดตั้งครูไปช่วยสอนในโรงเรียนประชาสงเคราะห์ ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

มีกระทรวงศึกษาธิการได้งบประมาณอุดหนุนสำหรับเด็กที่ยากจน เช่น ค่าเครื่องเขียนแบบเรียน เสื้อผ้า อาหารกลางวัน เพียง ๓๖,๕๒๐ บาท จึงได้แจกจ่ายไปเท่าที่ควร โดยให้จังหวัดต่าง ๆ เป็นผู้ดำเนินการ

ข. โรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่

การศึกษาผู้ใหญ่ ได้มีส่วนช่วยเหลือผู้หนึ่งต่อเพิ่มขึ้น ตามนโยบายการส่งเสริมการรู้หนังสือ ได้แบ่งการสอนออกเป็น ๒ ประเภท คือ:-

๑. ฝ่ายสามัญ ได้แก่โรงเรียนที่สอนวิชาสามัญขั้นหลักสูตรฐาน หรือชั้นประถมและชั้นมัธยม

๒. ฝ่ายอาชีพ ได้แก่โรงเรียนที่สอนวิชาชีพต่างๆ ตามความต้องการของท้องถิ่น การศึกษาฝ่ายอาชีพ ที่ได้ทดลองเปิดสอนขึ้น ได้มีผู้สนใจสมัครเข้าเรียนกันอย่างดีตามทุกแห่ง ต้องขยายสถานที่เรียนกับผู้สมัครเข้าเรียนอยู่เสมอ ทางฝ่ายสามัญก็มีผู้นิยมเข้าเรียนอยู่ ซึ่งก็ได้ผลสอนจะเห็นได้จากการสอบได้ มีหนึ่งมีผู้สอบได้เป็นจำนวนมาก

ในปีนี้ได้เปิดโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ฝ่ายสามัญชั้นมูลฐาน และชั้นมัธยมทั้งสิ้น ๔๐๐ โรงเรียน
โรงเรียนฝ่ายอาชีพสอนวิชาอาชีพ ๓๐๗ โรงเรียน มีนักเรียนฝ่ายแรก ๒๕,๕๔๗ คน ฝ่ายหลัง
๖,๗๗๗ คน ฝ่ายแรกสอบได้ได้ ๓๓,๔๓๒ คน ฝ่ายหลังสอบได้ได้ ๔,๐๒๒ คนนับว่าได้ผลดี
ในการช่วยส่งเสริมในด้านความรู้ทางฝ่ายวิชาสามัญและวิชาอาชีพแก่ประชาชนอีกทางหนึ่ง
สำหรับครูในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ ส่วนมากเป็นครูประจำภาค เทศบาล และครูที่
จ้างสอนชั่วคราว ได้ช่วยสอนในเวลาพิเศษนอกเวลาทำงานในหน้าที่ประจำ เงินเดือนครู
ประเภทนี้ให้เป็นเงินเดือนช่วยเหลือครูเล็กๆ น้อยๆ ส่วนมากถือว่าเป็นการช่วยราชการ
มากกว่า จำนวนครูในโรงเรียนประเภทนี้ในปีงบประมาณ :-

๑. ฝ่ายสามัญ มีจำนวนครู ๓,๓๗๔ คน

๒. ฝ่ายอาชีพ มีจำนวนครู ๓๔๗ คน

ข. การจัดสร้างอาคารด้วยเงิน ก.ศ.ศ.

๑. ได้จัดสร้างครูสัมมนาการ ที่โรงเรียนพญาไท จังหวัดพระนคร ๗๐๐,๐๐๐ บาท

๒. ได้สร้างโรงเรียนมัธยมสามัญศึกษาวัดจันทาคาม อำเภอเมือง จังหวัด
ราชบุรี ๒,๕๒๙,๔๒๗ บาท

๓. ได้สร้างโรงเรียนมัธยมสามัญศึกษา ที่แยกประชาเกษม อำเภอเมือง
จังหวัดนครนายก ๓,๗๗๐,๐๐๐ บาท

ญ. การจัดสร้างอาคารด้วยเงินงบประมาณการจร

๑. ค่อเติมอาคารโรงเรียนอนุบาลวัดปิ่นนาถ	๒๐๐,๐๐๐ บาท
๒. ซ่อมแซมอาคารโรงเรียนอนุบาลตาก	๓๐,๐๐๐ ,,
๓. สร้างอาคารเรียน โรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์	๓๕,๐๐๐ ,,
๔. ค่อเติมอาคารเรียน โรงเรียนอนุบาลนครพนม	๓๐๐,๐๐๐ ,,
๕. ปรับปรุงอาคารเรียน โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี	๒๐,๐๐๐ ,,
๖. สร้างบ้านพักครู โรงเรียนอนุบาลตราด	๓๕,๐๐๐ ,,
๗. สร้างห้องน้ำ ห้องส้วม และบ้านพักครู โรงเรียนอนุบาลยะลา	๔๐,๐๐๐ ,,
๘. สร้างบ้านพักครู โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี	๓๕,๐๐๐ ,,

๑. ถมดินบริเวณโรงเรียนอนุบาลสระบุรีและซ่อมอุปกรณ์การสอน	๕,๐๐๐	บาท
๑๐. ค่อเติมอาคารเรียนโรงเรียนอนุบาลบุรีรัมย์	๓๐๐,๐๐๐	,,
๑๑. สร้างห้องน้ำห้องส้วม และปรับปรุงโรงเรียนอนุบาลแพร่	๓๐,๐๐๐	,,
๑๒. สร้างโรงครัว ห้องอาหาร และบ้านพักครู โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น	๗๐,๐๐๐	,,
๑๓. สร้างโต๊ะม้านั่งเรียนโรงเรียนอนุบาลพังงา	๓,๐๐๐	,,
๑๔. ทำรูปประติมากรรมดินเพื่อสร้างเครื่องเล่นโรงเรียนอนุบาลเชียงราย	๓๗,๐๐๐	,,
๑๕. ค่อเติมอาคารเรียนโรงเรียนอนุบาลสิงห์บุรี	๓๐๐,๐๐๐	,,
๑๖. ปรับปรุงอาคารเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดพิชัยสงคราม จังหวัดสมุทรปราการ	๓๐,๐๐๐	,,
๑๗. ซ่อมอุปกรณ์และสร้างห้องน้ำ ห้องส้วม ในโรงเรียนอนุบาลอุทัยธานี	๓๐,๐๐๐	,,
๑๘. ปรับปรุงอาคารเรียนโรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	๒๕,๐๐๐	,,
๑๙. สัมทบทุนปลูกสร้างโรงเรียนอนุบาลพัทลุง	๓๐๐,๐๐๐	,,
๒๐. สร้างอาคารเรียนโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี	๓๐,๐๐๐	,,
๒๑. ปรับปรุงอาคารเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง จังหวัดธนบุรี	๔๕,๐๐๐	,,
๒๒. สร้างอาคารเรียนโรงเรียนอนุบาลพิจิตร	๒๐๐,๐๐๐	,,

ด. การปรับปรุงงานด้านคุณภาพ

สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาและเทศบาลน ทางกระทรวงศึกษาธิการได้พิมพ์คู่มือแจกเจ้าหน้าที่และครูเพื่อใช้เป็นคู่มือในการจัดโรงเรียนและการสอนวิชาต่าง ๆ เพราะต้องการให้โรงเรียนมีค่าราคาค่าตัว เช่น

๑. ค่าบรรยายการอบรมศึกษานิเทศก์อำเภอ ๕ วัน
๒. การประชุมครูใหญ่ เรื่องปรับปรุงโรงเรียนและการทดสอบนักเรียนแบบมาตรฐาน

๓. การประชุมเจ้าหน้าที่โครงการปรับปรุงโรงเรียนในส่วนภูมิภาครวม ๒ วัน

๔. คู่มือครูในการสอนวิชาต่าง ๆ รวม ๘ ชุด

นอกจากการจัดพิมพ์แจกจ่ายแล้ว ยังได้ขอเอกสารทางวิชาการที่เห็นสมควรแจกจ่ายให้โรงเรียนประชาบาลเป็นครั้งคราวอีกด้วย

ด. การวางโครงการขยายการศึกษา

ได้ให้จังหวัดและอำเภอ จัดโรงเรียนตัวอย่างให้มีมาตรฐานดีพอสมควร เพื่อให้ครูโรงเรียนอื่น ๆ ได้มาดู โดยมีโครงการปรับปรุงส่งเสริมทำนองเดียวกันกับโครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาของจังหวัดระยองตรา เป็นการขยายการปรับปรุงโรงเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ในปี ๒๕๐๐ ได้คัดเลือกโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างละ ๒๒ โรงเรียน รวม ๔๔ โรงเรียน ใน ๒๒ จังหวัดโดยเฉลี่ยไปทั่ว ๒๒ ภาคศึกษา เพื่อดำเนินการปรับปรุงให้เป็นแบบอย่างแก่จังหวัดและอำเภออื่นอีกชนหนึ่ง

โครงการเดิมที่มีแล้ว เช่น โครงการระยองตรา โครงการกรุงเทพมหานคร ก็ได้ขยายจำนวนโรงเรียนที่จะปรับปรุงเพิ่มขึ้นอีก

ฉ. การอบรมครู

การอบรมครูเป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียนในปี ๒๕๐๐ ได้เร่งรัดให้จังหวัดและอำเภอดำเนินการอบรมครูเช่นปีก่อน ๆ ได้ตั้งศึกษานิเทศก์ส่วนกลางและครูในจังหวัดพระนครและธนบุรีออกไปช่วยเหลือในการอบรมด้วย เมื่อเปรียบเทียบสถิติการอบรมกับปีก่อน จะเห็นได้ดังนี้.-

	ปี ๒๔๙๙	ปี ๒๕๐๐
จำนวนครูที่อบรม	๒๔๖	๓๖๐
จำนวนครูที่เข้ารับการอบรม	๓๒,๐๕๘	๒๗,๕๔๗

จำนวนครูได้เพิ่มขึ้น แต่จำนวนผู้เข้ารับการอบรมลดลง เพราะทางจังหวัดและอำเภอได้กระโครงการอบรมให้เหมาะสมกับกำลังเงินและกำลังคน และต้องการให้การอบรมนั้นได้ผลดียิ่งขึ้น

ท. วางระเบียบการวัดผลการศึกษาตามหลักสูตรชั้นประถม

เนื่องจากปรากฏว่าวิธีการวัดผลแต่เดิม วัดผลการเรียนเฉพาะแค่ปลายปีการศึกษา
เพียงครั้งเดียว ซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักจิตวิทยาและหลักการการศึกษา กรมสามัญศึกษาจึง
ได้ตั้งกรรมการพิจารณาวางระเบียบใหม่ ให้มีการวัดผลพัฒนาการของเด็ก วัดผลงาน
ตลอดปี และมีการสอบปลายปี โดยแบ่งคะแนนออกเป็น ๓ หมวด คือ ชั้นประถมศึกษา ๓
มีคะแนนพัฒนาการ ๓๐๐ คะแนน คะแนนงานตลอดปี ๖๕๐ คะแนน คะแนนสอบปลายปี
๒๕๐ คะแนน ชั้นประถมศึกษา ๓-๕ มี คะแนนพัฒนาการ ๓๐๐ คะแนน คะแนนงานตลอดปี
๔๕๐ คะแนน คะแนนสอบปลายปี ๔๕๐ คะแนน

ในปี ๒๕๐๐ ได้ทดลองใช้ระเบียบการวัดผลในโรงเรียนปรับปรุง คือโรงเรียน
วัดชนะสงคราม จังหวัดพระนคร โรงเรียนนิมมานรดี จังหวัดธนบุรี และโรงเรียนของ
โครงการจังหวัดละเชิงเทรา เป็นการภายในแล้ว ถ้าปรากฏผลเป็นที่พอใจ ก็จะได้นำ
ไปใช้ทดลองในโรงเรียนของจังหวัดอื่น ๆ ต่อไป

ธ. การทำข้อทดสอบมาตรฐาน

ได้ร่วมมือกับทางคณะวิจัยการศึกษาแห่งวิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้จัดทำแบบ
ทดสอบมาตรฐานสำหรับชั้นประถมชั้น เฉพาะวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา และเลขคณิต
รวม ๓ วิชา แล้วได้จัดการทดสอบนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา ๔๐ โรงเรียนจาก
๒๐ จังหวัด และขณะนั้นกำลังรวบรวมผลการทดสอบ เพื่อหาคะแนนมาตรฐานอยู่

น. การปรับปรุงงานธุรการของโรงเรียน

งานธุรการของโรงเรียนที่สัมพันธ์กับการบริหารนั้น เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง
เช่นเดียวกับการสอนนักเรียน งานธุรการที่ปฏิบัติอยู่ในขณะนี้ ยังไม่รวดเร็วและสะดวก
แก่การปฏิบัติ จึงในปี ๒๕๐๐ ได้ปรับปรุงงานธุรการของโรงเรียนประถมศึกษาและเทศบาล
ดังนี้.-

ก. รวบรวมระเบียบการและแบบแผนที่โรงเรียนจำเป็นต้องปฏิบัติ แยกออกเป็น
หมวดหมู่ และจัดพิมพ์เป็นเล่มขึ้น ให้โรงเรียนได้ใช้เป็นคู่มือปฏิบัติงานโดยถูกต้อง

ข. ปรับปรุงและทำแบบฟอร์มบัญชีและระเบียบต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในโรงเรียน ให้เหมาะสมแก่สภาพของการศึกษาได้เปลี่ยนแปลงมา รวมเอกสารที่จัดทำและให้โรงเรียนใช้ มีดังนี้.-

๑. ใบมอบตัวนักเรียน
๒. สมุดรายงานชนประณมบท ๓-๒-๓-๔
๓. บัญชีเรียกชื่อ
๔. สมุดประจำชั้น
๕. ระเบียบส่งสมุด
๖. บัตรสุขภาพ
๗. บัตรย้ายโรงเรียน
๘. แบบกรอกคะแนนสำหรับวัดผลการเรียน
๙. บัญชีลงเวลาของครู
๑๐. ทะเบียนครู

บ. การออกแบบจัดสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบและครุภัณฑ์

การสร้างอาคารเรียนและครุภัณฑ์ของโรงเรียน แต่เดิมมาต้องประสบปัญหาในเรื่องแบบแปลนอยู่ไม่น้อย ในความไม่เหมาะสมและไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ฉะนั้นในปี ๒๕๐๐ จึงได้ให้สถาปนิก รวบรวมแบบมาตรฐานของอาคารเรียน และอาคารประกอบพิมพ์เป็นเล่มให้เจ้าหน้าที่ศึกษาธิการทุกจังหวัด เป็นการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาจัดสร้าง และยังได้ค้นคว้าปรับปรุงแบบครุภัณฑ์ของโรงเรียน เช่น โต๊ะเรียน ม้านั่งของนักเรียน และโต๊ะครู โดยถือหลักความมั่นคงแข็งแรง ประหยัด และประโยชน์ ครุภัณฑ์แบบใหม่ ได้จัดสร้างและแจกจ่ายให้โรงเรียนในโครงการกรุงเทพฯ ชนบุรี ทตตองไซไปบ้างแล้ว และจะเผยแพร่สำหรับโรงเรียนอื่น ๆ ค่อยไป

ป. การส่งเสริมวิทยฐานะครู

ได้มีการส่งเสริมครูให้เลื่อน วิทยฐานะในด้าน วิชาความรู้และในด้านการงานในปี ๒๕๐๐ ดังนี้.-

- ก. ส่งไปร่วมงานการศึกษาหรือศึกษาคู่ในต่างประเทศ ๘ คน
 ข. ส่งไปศึกษาคู่ในโรงเรียนฝึกหัดครูและวิทยาลัยต่าง ๆ ๓๗๖ คน
 ค. สอนคหะเด็กเอกชนชนเป็นครูตรี และโท และได้ดำเนินการแต่งตั้งไปแล้ว

ค.อ.-

๓. แต่งตั้งเป็นครูโท ๕ คน
 ๔. แต่งตั้งเป็นครูตรี ๓๓๕ คน

พ. การส่งเสริมสวัสดิการของครู

ในด้านสวัสดิการ ได้จัดตั้งสหกรณ์ครู เพื่อช่วยเพิ่มการอยู่ดีกินดีแก่ครู สหกรณ์
 ที่ตั้งขึ้นในปี ๒๕๐๐ เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ ได้ตั้งขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ หลายแห่ง เช่น
 จังหวัดนครปฐม จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสุรินทร์ จังหวัด
 สุราษฎร์ธานี และจังหวัดราชบุรี เป็นต้น และได้จัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์สำหรับครู
 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและนครราชสีมา

นอกจากนี้ยังได้ร่วมมือกับหน่วยงานราชการอื่น ๆ เช่น จัดเตรียมงานการส่งทาง
 วิทยุโรงเรียน ร่างหลักสูตร ขนส่งประถมศึกษา และทดลองระบบบริหารการศึกษาน
 จังหวัดนนทบุรี การจัดสร้างโรงเรียนวันครูประจำปี ๒๕๐๐ เป็นต้น

ผ. โครงการปรับปรุงโรงเรียนสามัญศึกษาในส่วนภูมิภาค

ได้จัดการวางโครงการ ปรับปรุง โรงเรียน สามัญ ศึกษาในส่วน ภูมิภาค ร่วมมือกับ
 องค์การบริหารวิเทศกิจแห่งสหรัฐอเมริกาในบั้น เพื่อปรับปรุงโรงเรียนประชาบาล
 โรงเรียนมัธยมสามัญศึกษาบางโรงเรียนให้มีมาตรฐานสูงขึ้น เพื่อให้เป็นแบบอย่าง และ
 เป็นศูนย์กลางของการอบรมครู การจัดโรงเรียน การสอน การเผยแพร่กิจการโรงเรียน
 ได้จัดจังหวัดที่จะเป็นศูนย์กลางในการปรับปรุงไว้รวม ๒๒ จังหวัด ปรับปรุงโรงเรียนมัธยม
 และประถม ประเภทละ ๑ โรง ในจังหวัดหนึ่ง ก่อนที่จะดำเนินการตามโครงการนี้ ได้เปิด
 การอบรมครูใหญ่โรงเรียนมัธยมสามัญศึกษาและครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ครูใหญ่
 โรงเรียนอนุบาล ศึกษาธิการอำเภอ ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาพิเศษที่อยู่ในข่ายปรับปรุง
 ที่คุรุสภามหาสาร จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นรุ่นแรกรวม ๖๗ คน ในปีต่อไปจะได้เปิดอบรม
 เป็นรุ่นที่ ๒ ณ คุรุสภามหาสารจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๗๒ คน

พ. ทุนการศึกษา

ในบั้นกรม ตามญัตติศึกษาได้ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมและ
อุดหนุนให้นักเรียนได้เข้าเรียนในสถานศึกษาชั้นสูงขึ้นไป เพื่อกลับมาช่วยราชการและ
เป็นครูคณาจารย์กับปกครองน.—

<u>ประเภททุน</u>	<u>จำนวนทุน</u>	<u>ทุนละ</u>	<u>จำนวนเงินที่จ่าย</u>
ปริญญาวิชาการศึกษา	๒	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
ประโยคครูมัธยมการช่าง	๒๘	๓,๒๐๐	๓๕,๗๐๐
ประโยคครูประถมการช่าง	๓๐	๓,๒๐๐	๙๖,๐๐๐
ประโยคครูประถมเกษตรกรรม	๒๕	๓,๒๐๐	๘๐,๐๐๐
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา	๓,๒๔๗	๓,๒๐๐	๑,๐๔๙,๔๐๐
ประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูงเกษตรกรรม	๑	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐
รวมทั้งสิ้น	๓,๓๒๘	—	๑,๕๘๙,๖๐๐

กรมวิสามัญศึกษา

ก. การแบ่งงาน

งานของกรม^๕ เกี่ยวเนื่องกับโรงเรียน ๒ ประเภทคือ .-

๑. โรงเรียนรัฐบาล

๒. โรงเรียนราษฎร์

สำหรับโรงเรียนรัฐบาล ได้จัดการศึกษาเป็น ๒ ตอนคือ

๑. มัธยมศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็นชั้นมัธยมศึกษาต้น และชั้นมัธยมศึกษาปลาย

๒. เตรียมอุดมศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็นแผนกวิทยาศาสตร์และแผนกอักษร-
ศาสตร์

สำหรับโรงเรียนราษฎร์ ได้จัดการศึกษารวมไว้ทุกพวก แบ่งได้เป็นฝ่ายโรงเรียน
สามัญและฝ่ายโรงเรียนพิเศษ

๑. โรงเรียนสามัญ ได้แก่โรงเรียนอนุบาล ประถม มัธยมต้น มัธยมปลาย และ
เตรียมอุดมศึกษา

๒. โรงเรียนพิเศษ ได้แก่โรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ อาชีพ เวชยาพิเศษ สอนศาสนา

ข. งบประมาณ

งบประมาณของกรม^๕แยกเป็น ๒ พวก คือ งบประมาณที่จ่ายประจำ และ
งบประมาณเงินอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์

ก. งบประมาณประจำของกรมวิสามัญศึกษา ในปี ๒๕๐๐ แยกออกเป็น ๓
ประเภท คือ

๑. เงินเดือน	๗,๓๕๓,๒๖๐	บาท
๒. เงินค่าใช้สอย	๙,๘๕๐,๕๒๓	..
๓. เงินการจร	๗,๓๒๗,๗๖๕	..

หัตถศึกษา

วิชาชีพ

โรงเรียน

ข. งบประมาณอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์ในบับได้มา ๔๕,๔๗๒,๕๐๐ บาท ไม่พอที่จะใช้ตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้ ได้ยืมเงินคงคลังเพิ่มอีก ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท และต่อมาอีกสภาผู้แทนราษฎรแปรญัตติเพิ่มให้อีก ๒,๔๗๗,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์ทั้งสิ้น ๖๐,๖๖๐,๕๐๐ บาท ได้แยกจ่ายเป็นรายการที่กำหนดไว้ดังนี้.—

๑. ช่วยเหลือครูประจำเดือนและจ่ายเป็นเงินครูเพิ่มตามวุฒิ	๓๘,๓๕๗,๔๖๖	บาท
๒. จ่ายเป็นค่าจ้างครู ป.ม., ป.ป.	๓๒,๖๐๘,๐๘๐	,,
๓. อุดหนุนนักเรียนฝึกหัดครู	๓๒๗,๐๐๐	,,
๔. จ่ายเป็นค่าจ้างนายค้ำววจ เป็นครูโรงเรียนจีน	๒๔๓,๐๐๐	,,
๕. ช่วยเหลือครูที่ทำงานครบ ๑ ปีการศึกษาและช่วยเหลือครูที่มีวุฒิครูและทำงานนาน	๒,๘๖๗,๘๐๐	,,
๖. อุดหนุนโรงเรียนดัด	๒,๓๘๓,๒๕๐	,,
๗. ช่วยโรงเรียนที่ส่งนักเรียนส่งมอบสอบตัวประโยค	๕๗๓,๓๐๐	,,
๘. อุดหนุนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา	๓๘๓,๐๕๐	,,
๙. อุดหนุนโรงเรียนอาชีพ	๓๓,๖๕๐	,,
๑๐. ค่าใช้จ่ายในการอบรมครู	๓๐,๐๐๐	,,
๑๑. ค่าตรวจกระดาษคำตอบข้อสอบได้	๓๐๓,๓๘๔	,,
๑๒. จ่ายเพิ่มเติม	๒,๔๗๗,๐๐๐	,,

ค. การเปิดโรงเรียนวิสามัญศึกษาเพิ่ม

โรงเรียนรัฐบาลในสังกัดกรมหมื่น ๓๑๒	โรงเรียนเฉพาะที่คงเพิ่มในบับ ๒๓	โรงเรียนคือ
๑. โรงเรียนโพธิ์พิสัย	จังหวัดหนองคาย	
๒. โรงเรียนหัดไผ่	จังหวัดสิงห์บุรี	
๓. โรงเรียนของครุฑ	จังหวัดนครนายก	
๔. โรงเรียนศรีประจันต์	จังหวัดสุพรรณบุรี	
๕. โรงเรียนบัวขาว	จังหวัดกาฬสินธุ์	

๖. โรงเรียนบ้านแพ้ว	จังหวัดสมุทรสาคร
๗. โรงเรียนหนองฉาง	จังหวัดอุทัยธานี
๘. โรงเรียนบางกะจะ	จังหวัดจันทบุรี
๙. โรงเรียนเมืองนครเดิฐ	จังหวัดสุโขทัย
๑๐. โรงเรียนปากท่อ	จังหวัดราชบุรี
๑๑. โรงเรียนคำเขื่อนแก้ว	จังหวัดอุบลราชธานี
๑๒. โรงเรียนสว่างแดนดิน	จังหวัดสกลนคร
๑๓. โรงเรียนบ้านสร้าง	จังหวัดปราจีนบุรี
๑๔. โรงเรียนโคกสำโรง	จังหวัดลพบุรี
๑๕. โรงเรียนเบตง	จังหวัดยะลา
๑๖. โรงเรียนบ้านตาก	จังหวัดตาก
๑๗. โรงเรียนไชโย	จังหวัดอ่างทอง
๑๘. โรงเรียนท่าอุเทน	จังหวัดนครพนม
๑๙. โรงเรียนลาดบัวหลวง	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๐. โรงเรียนบางกรูด	จังหวัดฉะเชิงเทรา
๒๑. โรงเรียนด้าปลายมาศ	จังหวัดบุรีรัมย์
๒๒. โรงเรียนประโคนชัย	จังหวัดบุรีรัมย์
๒๓. โรงเรียนด่านสำโรง	จังหวัดสมุทรปราการ

ง. การเปิดชั้นเตรียมอุดมศึกษาเพิ่ม

ในปีนี้ได้เปิดชั้นเตรียมอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นในโรงเรียนมัธยมวิสามัญศึกษาอีก ๕ โรงเรียน

คือ.-

๑. โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
๒. วิทยาลัยบางแสน จังหวัดชลบุรี
๓. โรงเรียนพัทลุง จังหวัดพัทลุง
๔. โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย จังหวัดร้อยเอ็ด
๕. โรงเรียนพิริยาลัย จังหวัดแพร่

จ. การขยายชั้นเรียนในชั้นมัธยมศึกษา

นอกจากนี้ ได้ขยายชั้นเรียน เพื่อช่วยให้มีนักเรียนได้มาก โดยจัดห้องเพิ่มชั้นอีก

คือ

ชั้นมัธยมศึกษา	๓	เพิ่ม	๓๐๗	ห้อง
ชั้นมัธยมศึกษา	๒	,,	๘๐	,,
ชั้นมัธยมศึกษา	๓	,,	๘๕	,,
ชั้นมัธยมศึกษา	๔	,,	๓๕๓	,,
ชั้นมัธยมศึกษา	๕	,,	๖๘	,,
ชั้นมัธยมศึกษา	๖	,,	๕๐	,,

รวมเป็นจำนวนห้องเรียนที่ขยายอีก ๕๔๕ ห้อง แต่ยังไม่เป็นการเพียงพอที่จะรับนักเรียนได้หมด จึงได้เปิดขยายห้องเรียนสำหรับผลิตนายชั้นอีก ในโรงเรียนต่าง ๆ ๓๕ โรงเรียน คือ.-

ชั้นมัธยมศึกษา	๓	เพิ่ม	๘๐	ห้อง
ชั้นมัธยมศึกษา	๒	,,	๖๓	,,
ชั้นมัธยมศึกษา	๓	,,	๓๒	,,
ชั้นมัธยมศึกษา	๔	,,	๒๖	,,
ชั้นมัธยมศึกษา	๕	,,	๔	,,
ชั้นมัธยมศึกษา	๖	,,	๒	,,

รวมเป็นจำนวนห้องเรียนในผลิตนายเพิ่มอีก ๓๘๕ ห้อง การขยายชั้นเพิ่มเติมชั้นอื่น ไม่มีเงินงบประมาณ จึงได้ใช้เงิน ก.ค.ศ. ช่วย

ฉ. ขยายชั้นเรียนในชั้นเตรียมอุดมศึกษา

ได้แบ่งออกเป็น ๒ ผลัด รับนักเรียนเพิ่มขึ้นโดยการขยายห้องเรียนเพิ่มเติม คือ.-

ก. รอบเช้า	เพิ่มแผนกวิทยาศาสตร์ปีที่ ๓	= ๕ ห้อง
		๒ = ๕ ห้อง
	เพิ่มแผนกอักษรศาสตร์ปีที่ ๒	= ๓ ห้อง

ข. <u>รอบบ้าย</u>	เพิ่มแผนกวิทยาศาสตร์ปีที่ ๓ = ๓๓ ห้อง
	๒ = ๗ ห้อง
	เพิ่มแผนกอักษรศาสตร์ปีที่ ๓ = ๓ ห้อง
	๒ = ๓ ห้อง

รวมจำนวนห้องที่ขยายออกไปอีก แล้วรับนักเรียนเพิ่มได้อีก .-

รอบเช้า จำนวน ๓๓ ห้อง รับนักเรียนได้อีก ๓๓๐ คน

รอบบ้าย จำนวน ๒๒ ห้อง รับนักเรียนได้อีก ๒๒๐ คน

ข. การก่อสร้างและปรับปรุงสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมวิสามัญศึกษา

ในปีนี้ได้ก่อสร้างอาคารและปรับปรุงบริเวณโรงเรียนด้วยเงินงบประมาณ รวม ๓๗ โรงเรียน คือ .-

๓. สร้างห้องอาหาร โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริย์	๖๐,๐๐๐	บาท
๒. สร้างห้องอาหาร ห้องประชุม และปรับปรุงบริเวณ โรงเรียนศรีอยุธยา	๓๕๐,๐๐๐	,,
๓. สร้างเขื่อนโรงเรียนวัดวัดชีโนรต	๒๐,๐๐๐	,,
๔. สร้างต่อเติมห้องอาหารและห้องประชุม โรงเรียนวัดน้อยใน	๗๐,๐๐๐	,,
๕. สร้างอาคารเรียน โรงเรียนหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	๒๓๐,๐๐๐	,,
๖. สร้างอาคารเรียน โรงเรียนระนอง จังหวัดระนอง	๙๐๐,๐๐๐	,,
๗. สร้างอาคารเรียน โรงเรียนสตรีเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์	๒,๐๕๗,๒๐๐	,,
๘. สร้างอาคารเรียน โรงเรียนบางกะจะ จังหวัดจันทบุรี	๖๕๐,๐๐๐	,,
๙. สร้างอาคารเรียน โรงเรียนประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดปราจีนบุรี	๔๕๐,๐๐๐	,,
๑๐. สร้างอาคารเรียน โรงเรียนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี	๕๐๐,๐๐๐	,,
๑๑. สร้างอาคารเรียน โรงเรียนสตรีนครนายก จังหวัดนครนายก ๒,๗๗๓,๒๕๐		,,
๑๒. สร้างอาคารเรียน โรงเรียนองครักษ์ จังหวัดนครนายก	๘๕๕,๐๔๓	,,

๓๓.	สร้างอาคารเรียน โรงเรียนอรัญญประเทศ จังหวัดปราจีนบุรี	๖,๕๐๐,๐๐๐	บาท
๓๔.	สร้างอาคารเรียน โรงเรียนอัครคุรุคดี จังหวัดอัครคดี	๒,๘๘๗,๕๕๐	,,
๓๕.	สร้างอาคารเรียน โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ	๒,๘๖๐,๐๐๐	,,
๓๖.	สร้างอาคารเรียน โรงเรียนพนมดงรัก จังหวัดฉะเชิงเทรา	๗๕๐,๐๐๐	,,
๓๗.	สร้างอาคารเรียน โรงเรียนบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	๕๐๐,๐๐๐	บาท
๓๘.	สร้างอาคารเรียน โรงเรียนโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง	๓๐๐,๐๐๐	,,
๓๙.	สร้างเพิ่มเติมโรงอาหาร โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย	๘๘,๘๐๕	,,
๔๐.	สร้างสวน โรงเรียนวัดบวรนิเวศ	๖๐,๐๐๐	,,
๔๑.	สร้างค่อเติมโรงอาหาร หอประชุม โรงเรียนสตรีวัดอัมรินทร์	๓๓,๐๐๐	,,
๔๒.	สร้างหอนอน บ้านพักครู ปรับปรุงครัวและโรงอาหาร หอรถยนต์ของวิทยาลัยบางแสน จังหวัดชลบุรี	๑,๘๐๐,๐๐๐	,,
๔๓.	สร้างโรงอาหารและหอประชุม โรงเรียนเจ้าปางกิตยาณี จังหวัดลำปาง	๒๕๐,๐๐๐	,,

นอกจากนี้ยังได้ใช้เงิน ก.ศ.ศ. ก่อสร้างอาคารและปรับปรุงสถานศึกษาเพิ่มอีก

๔๔. โรงเรียน คือ .—

๑.	สร้างอาคารเรียน และบ้านพักครู โรงเรียนวัดสุวรรณาราม	๓๕๐,๐๐๐	บาท
๒.	สร้างอาคารเรียน โรงเรียนวัดประดู่ในทรงธรรม	๓๐๐,๐๐๐	,,
๓.	สร้างอาคารเรียน โรงเรียนวัดรางบัว	๓๕๕,๓๐๐	,,
๔.	สร้างอาคารเรียน โรงเรียนนนทรี	๓๐๐,๐๐๐	,,
๕.	สร้างอาคารเรียน โรงเรียนวัดบางปะกอก	๖๕,๐๐๐	,,
๖.	สร้างอาคารเรียน โรงเรียนวัดแจ้งร้อน	๓๐๐,๐๐๐	,,
๗.	ค่อเติมห้องอาหาร โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ	๘๐,๐๐๐	,,
๘.	สร้างอาคาร โรงเรียนวัดบวรเมศ	๓๐๐,๐๐๐	,,

๘.	สร้างอาคารเรียนและปรับปรุงบริเวณโรงเรียนสตรีวัดจีนประชา	๓๐๐,๐๐๐	บาท
๓๐.	ซอกคณชยายบริเวณและสร้างอาคารเรียนโรงเรียนวัดประดาศ	๓๘๐,๐๐๐	,,
๓๑.	ซอกคณชยายบริเวณโรงเรียนวัดน้อยใน	๓๒๐,๐๐๐	,,
๓๒.	สร้างอาคารเรียนและปรับปรุงบริเวณโรงเรียนหนองแคว จังหวัดสระบุรี	๓๕๐,๐๐๐	,,
๓๓.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี	๓๕๐,๐๐๐	,,
๓๔.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนสตรีสมุทรปราการ จังหวัด- สมุทรปราการ	๒๐๐,๐๐๐	,,
๓๕.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนบางกะจะ จังหวัดจันทบุรี	๒๐๐,๐๐๐	,,
๓๖.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	๓๐๐,๐๐๐	,,
๓๗.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนบ้านนา จังหวัดนครนายก	๓๗๕,๐๐๐	,,
๓๘.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี	๒๐๐,๐๐๐	,,
๓๙.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนวัดโบสถ์ จังหวัดปราจีนบุรี	๒๐๐,๐๐๐	,,
๔๐.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนสตรีรอยเอ็ด จังหวัดรอยเอ็ด	๖๐๐,๐๐๐	,,
๔๑.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนสตรีน่าน จังหวัดน่าน	๒๓๐,๐๐๐	,,
๔๒.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนสตรีแพร่ จังหวัดแพร่	๘๐,๐๐๐	,,
๔๓.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนด้าปางกัถยานี จังหวัดด้าปาง	๒๕๐,๐๐๐	,,
๔๔.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนสตรีเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	๓๗๗,๐๐๐	,,
๔๕.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนวัดเพลง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๓๐๐,๐๐๐	,,
๔๖.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนห้วยหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๒๕๐,๐๐๐	,,
๔๗.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนกระบี่ จังหวัดกระบี่	๓๐,๐๐๐	,,
๔๘.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส	๓๐๐,๐๐๐	,,
๔๙.	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนพรหมานุสรณ์ จังหวัดเพชรบุรี	๓๗,๐๐๐	,,
๕๐.	ซอกคณชยายบริเวณโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดนคร ศรีธรรมราช	๕๐,๐๐๐	,,

ข. การบรรจุแต่งตั้งครูวุฒิต่าง ๆ เพิ่มในโรงเรียน

ในปีนี้ได้มีการบรรจุแต่งตั้งครูในโรงเรียนรัฐบาล ตามวุฒิ อัตราเงินเดือนต่าง ๆ

เพิ่มขึ้นดังนี้ .-

วุฒิ	โรงเรียนเตรียมอุดม	โรงเรียนส่วนกลาง	โรงเรียนส่วนภูมิภาค
อ.บ. ค.บ.	๑	—	—
อ.บ. ป.ม.	๒	—	—
กศ.บ.	๑	๒	—
อ.บ.	๑	๑	—
วท.บ.	๓	—	—
ป.ม. หรือ พ.ม.	๓๓	๒๒	๖๗
ป.ม.ช.	๓	๑	๑
ป.ม. การเรือน	๑	๑	—
วิชาฯ พชนสูงและ ป.ม.	๔	—	—
วิชาฯ พชนสูง	๑	๔	—
พ.อ.	๑	—	๔
อ.กศ.	—	๑	๑
ป.ป. หรือ พ.ป.	๒๗	๑๗/๒	๓๐๕
ป.ป.ช.	๕	—	๑
ป.กศ.	—	๑	๒๒๔
ประโยคครูอนุปริญญา	๑	๒	๔
ประโยคครูการเรือน	๑	๒	๑
พ.ท.	—	—	๑
ป.	—	—	๕
วิชาฯ วิชาฯ พชนสูง	๗	๕	๓๑

วุฒิ โรงเรียนเตรียมอุดม	โรงเรียนสวนกลาง	โรงเรียนสวนกุหลาบ
อาชีวศึกษาคอนตัน	-	-
อื่น ๆ	๓	๗
รวมทั้งสิ้น	๗๗	๔๕๓

รวมบรรจุครูผู้คุมต่าง ๆ ในชั้น ๒๖๖ คน
มีครูออกด้วยเหตุต่าง ๆ ตลอดจนการ โอนไปสังกัดกรมอื่น ๆ มีดังนี้.—

ครูลาออก	๓๓๗ คน
ครูโอนไปท่อน	๕ คน
รวม	๓๔๒ คน

ญ. การบริจาคเงินบำรุงโรงเรียน

มีผู้ศรัทธาบริจาคเงินและสิ่งของเพื่อบำรุงการศึกษา และการบริการสวัสดิการ
แก่ครู นักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ รวม ๒๗ ราย คิดเป็นเงิน ๗๗,๗๒๗ บาท

ด. การจัดการสอบไล่นักเรียนประเภทต่าง ๆ

การสอบไล่ของนักเรียนที่กรมสามัญศึกษาคณะและจัดการสอบไล่ ณ มัธยม
๒ ประเภทคือ.—

๑. ประเภทการสอบไล่ที่จัดสอบเองมี

๑. ชั้นประโยคเตรียมอุดมศึกษา
๒. เทียบความรู้ชั้นมัธยมศึกษา ๓ และ ๖ เพื่อสอบบางอย่าง
๓. เทียบความรู้ชั้นมัธยมศึกษา ๓ เป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อเป็นครูสอนภาษา
ต่างประเทศในโรงเรียนราษฎร์
๔. เทียบความรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา ๔ สำหรับคนต่างด้าวซึ่งเป็นครู
โรงเรียนราษฎร์

๒. ประเภทการสอบไล่ซึ่งต้องควบคุม

๑. ชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีที่ ๓
๒. ชั้นมัธยมศึกษาสามัญศึกษาปีที่ ๑-๖

เรียนปฏิบัติ

ฝึกหัดเรือ

ไม่เสียหลาย

๓. ชั้นประโยคประถมศึกษา (สำหรับโรงเรียนในชั้นกลาง)

๔. ชั้นประโยคประถมศึกษา เพื่อศึกษาอย่าง

การจัดการสอบชั้นประโยคเตรียมอุดมศึกษา ได้เปิดสนามสอบชั้นในจังหวัดต่าง ๆ
ในปีรวม ๓๗ จังหวัด

ส่วนการสอบเทียบความรู้ชั้นมัธยมปีที่ ๓ และ ๖ เพื่อศึกษาอย่างนั้นได้เปิด
สนามสอบทั่วทุกจังหวัด และยังได้จัดใหม่ชั้นทอเภอบางแห่งอีกด้วย
ผลการสอบเทียบความรู้ในบมดังนี้

ประเภทการสอบ	สมัครสอบ	เข้าสอบ	สอบได้
๑. เทียบความรู้ชั้น ม. ๓ ม. ๖ เพื่อศึกษาอย่าง	๓๒,๒๒๕	๓๐,๔๗๐	๒,๘๓๗
๒. เพื่อเทียบความรู้ชั้น ม. ๓ เป็นภาษาต่างประเทศ	๗๕๖	๗๐๒	๓๖๐
๓. เทียบความรู้ภาษาไทย ชั้น ป. ๔	๓๘	๓๗	๒๗
รวมทั้งสิ้น	๓๓,๐๒๐	๓๑,๒๐๙	๓,๒๒๔

สำหรับการสอบได้ของนักเรียนชั้นประโยคต่าง ๆ คือ ประถมปีที่ ๔ มัธยมปีที่ ๓
มัธยมปีที่ ๖ และเตรียมอุดมศึกษา เนื่องจากการกระจายการควบคุมและการกระจาย
แหล่งสอบได้ ผลการสอบจึงยังรวบรวมไม่เสร็จ นอกจากผลการสอบชั้นเตรียมอุดม
ศึกษา ซึ่งได้รวมเสร็จและได้ผลการสอบดังนี้

ประเภทผู้เข้าสอบได้	รวม		แผนกอักษรศาสตร์		แผนกวิทยาศาสตร์	
	เข้าสอบ	สอบได้	เข้าสอบ	สอบได้	เข้าสอบ	สอบได้
โรงเรียนรัฐบาล	๒,๔๓๖	๒,๐๘๕	๖๘๕	๖๓๒	๓,๗๔๓	๓,๔๖๓
โรงเรียนราษฎร์	๒,๓๐๗	๓,๗๕๕	๓๘๘	๒๘๐	๓,๘๑๘	๓,๔๔๕
สมัครสอบ	๔,๗๓๐	๓,๕๖๓	๒,๕๐๐	๓,๑๐๓	๒,๓๓๐	๔๖๐
รวมทั้งสิ้น	๙,๔๗๓	๙,๓๙๓	๓,๕๗๓	๒,๐๑๕	๙,๘๙๑	๓,๓๖๘

ด. การให้เงินอุดหนุนนักเรียน

ทุนอุดหนุนนักเรียนที่กรมวิสามัญศึกษา ได้ให้เป็นประจำปีอยู่นั้น คือ “ทุนส่งเสริมนักเรียนฉลาด” ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. ประเภท ก. ทุนส่งเสริมนักเรียนฉลาดชั้นมัธยมศึกษา
๒. ประเภท ข. ทุนส่งเสริมนักเรียนฉลาดชั้นเตรียมอุดมศึกษา
๓. ประเภท ค. ทุนส่งเสริมนักเรียนฉลาดชั้นอุดมศึกษา

การให้ทุนนี้ ให้เป็นเงินอุดหนุนประจำปี

ประเภท ก. ให้คนละ ๖๐๐ บาทต่อปี

ประเภท ข. ให้คนละ ๓,๒๐๐ บาทต่อปี

ประเภท ค. ให้คนละ ๒,๕๐๐ บาทต่อปี

ในชั้นผู้ได้รับทุน และเงินอุดหนุนไปแล้ว คือ—

๑. ประเภท ก. ได้ทุนใหม่ ๕๓๖ ทุน

ได้รับทุนอยู่แล้ว ๒,๐๗๐ ทุน

รวมเป็นทุนทั้งสิ้น ๒,๖๐๖ ทุน

ได้จ่ายเงินให้ไป ๓,๕๖๓,๖๐๐ บาท

๒. ประเภท ข. ได้ทุนใหม่ ๘๐ ทุน

ได้ทุนอยู่แล้ว ๓๒๐ ทุน

รวมเป็นทุนทั้งสิ้น ๔๐๐ ทุน

ได้จ่ายเงินให้ไปแล้ว ๒๔๐,๐๐๐ บาท

๓. ประเภท ค. ได้ทุนใหม่ ๒๓ ทุน

ได้ทุนอยู่แล้ว ๓๘ ทุน

รวมเป็นทุนทั้งสิ้น ๖๒ ทุน

ได้จ่ายเงินให้ไปแล้ว ๓๕๕,๐๐๐ บาท

รวมเป็นทุนที่ได้อีกทั้งสิ้นในปี ๒,๗๖๗ ทุน

รวมได้จ่ายเงินให้ไปแล้วในปี ๓,๙๕๘,๖๐๐ บาท

ก. จำนวนโรงเรียน ครู และนักเรียน

โรงเรียน ครู และนักเรียน ในสังกัดกรมวิสามัญศึกษาทั้งต้น แยกออกเป็น
โรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ ในการศึกษา ๒๕๐๐ มคธ. —

ก. โรงเรียนรัฐบาล

โรงเรียนมัธยมวิสามัญศึกษาคอนตัน	๓๘	โรง
โรงเรียนมัธยมวิสามัญศึกษาคอนปตาย	๒๕๓	,,
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา	๕๐	,,
รวม	๓๓๒	,,

ข. โรงเรียนราษฎร์

โรงเรียนอนุบาล	๓๖๓	โรง
โรงเรียนประถม	๖๒๕	,,
โรงเรียนมัธยมคอนตัน	๓๘๗	,,
โรงเรียนมัธยมปตาย	๕๓๒	,,
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา	๓๒	,,
โรงเรียนอาชีพ	๓๘๗	,,
โรงเรียนเวตาพิเศษ	๓๐๓	,,
โรงเรียนสอนศาสนา	๓๕๒	,,

รวม ๒,๒๐๕ โรง

มีครูที่ได้รับวุฒิต่าง ๆ ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ในปัจจุบันดังนี้.—

ก. ครูโรงเรียนรัฐบาล

ชั้นปริญญา	๒๖๗	คน
ชั้นอนุปริญญา	๖๗	,,
ชั้น ป.ม.	๓,๖๕๒	,,
ชั้น ป.ป.	๒,๖๓๓	,,

ชั้นต่ำกว่า ป.ป.	๒๗๘ คน
ชั้นวุฒิชั้น ๆ	๓๑๓ "
รวม	๕,๒๙๐ คน

๖. ครูโรงเรียนราษฎร

ชั้น ชนปริญญา	๒๐๘ คน
ชั้น ชนอนปริญญา	๓๕๒ "
ชั้น ชน ป.ม.	๖๓๕ "
ชั้น ชน ป.ป.	๒,๒๘๕ "
ชั้น ชนต่ำกว่า ป.ป.	๓,๐๔๒ "
ชั้น ชนวุฒิชั้น ๆ	๓๓,๕๐๕ "
รวม	๓๗,๗๒๖ คน

ครูที่ได้รับวุฒิต่างๆ กันนั้น เมื่อแบ่งตามการส่งคนที่ครูเข้าทำการสอนในชั้นต่างๆ แล้ว จะได้จำนวนแต่ละชั้นของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎรดังนี้.-

ก. ครูโรงเรียนรัฐบาล

ชั้น ชนมัธยมตอนต้น	๒,๔๓๓ คน
ชั้น ชนมัธยมปลาย	๒,๔๖๖ "
ชั้น ชนเตรียมอุดมศึกษา	๓๘๓ "

ข. ครูโรงเรียนราษฎร

ชั้น ชนอนบาล	๖๘๘ คน
ชั้น ชนประถม	๔,๔๖๒ "
ชั้น ชนมัธยมตอนต้น	๔,๕๐๐ "
ชั้น ชนมัธยมปลาย	๒,๘๗๐ "
ชั้น ชนเตรียมอุดมศึกษา	๓๐๐ "
โรงเรียนพิเศษอื่นๆ	๘๐๕ "

สำหรับนักเรียนที่อยู่ในชั้นต่าง ๆ ของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์
 จำแนกเป็นรายชั้นดังนี้.—

ก. นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล

ชั้นมัธยมศึกษา	๓	๒๗,๗๓๐	คน
๑	๒	๒๗,๕๐๗	๑
๑	๓	๒๕,๗๓๖	๑
๑	๔	๒๗,๐๕๔	๑
๑	๕	๒๓,๒๕๗	๑
๑	๖	๑๗,๐๗๖	๑
ชั้นเตรียมอุดมศึกษา	๓	๓,๓๗๐	๑
๑	๒	๒,๓๖๓	๑
รวมทั้งสิ้น		๓๕๕,๒๗๗	คน

ข. นักเรียนโรงเรียนราษฎร์

ชั้นอนุบาล	๓	๗,๘๙๓	คน
๑	๒	๕,๒๗๓	๑
ชั้นประถมศึกษา	๓	๓๓๓,๗๗๒	๑
๑	๒	๔๗,๕๗๔	๑
๑	๓	๔๓,๗๔๗	๑
๑	๔	๓๕,๕๗๗	๑
ชั้นมัธยมศึกษา	๓	๕๒,๘๓๗	๑
๑	๒	๔๓,๗๗๗	๑
๑	๓	๔๐,๕๖๕	๑
๑	๔	๓๐,๔๗๕	๑
๑	๕	๒๓,๐๕๔	๑
๑	๖	๑๕,๔๕๗	๑

๒ ๖ ๕ ๕๖	๓	๓,๗๓๓	คน
๑๑	๒	๓,๗๑๓	๑๑
โรงเรียนอาชีพ		๓,๓๔๑	๑๑
โรงเรียนเวทาศึกษา		๕,๗๑๓	๑๑
โรงเรียนสอนศาสนา		๒,๓๓๕	๑๑
๒๕			
รวมทั้งสิ้น		๔๗๕,๕๐๓	คน

กรมอาชีวศึกษา

ก. การจัดการศึกษา

งานของหน่วยราชการนี้ คือ การให้การศึกษาด้านอาชีวศึกษาต่าง ๆ การ
อาชีวศึกษาที่จัดอยู่ในปัจจุบันนี้ แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ คือ :-

๑. มัธยมอาชีวศึกษาตอนต้น
๒. มัธยมอาชีวศึกษาตอนปลาย
๓. อาชีวศึกษาระดับสูง
๔. วิชาชีพชั้นสูง

จนมัธยมอาชีวศึกษาตอนต้น รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นประโยคประถมศึกษา เข้าเรียน
เป็นเวลา ๒ หรือ ๓ ปีวิชาที่เปิดสอนในชั้นนี้ วิชาบังคับมี เย็บเสื้อผ้า ช่างไม้ ช่างปูน
ช่างบัดกรี ช่างเย็บหนัง เกษตรกรรม ทอผ้า ทำเครื่องเซรามิค ดนตรี ช่างปั้น ช่าง-
เหล็ก ช่างทอผ้า ช่างโลหะ การช่างตัดเสื้อ เมื่อสำเร็จการศึกษาชั้นแล้ว อาจเข้าเรียน
ต่อในมัธยมอาชีวศึกษาตอนปลายได้ แต่การศึกษานี้ในชั้น เมื่อได้เปิดสอนปรากฏว่า
นักเรียนที่เขาเรียน ตัวเด็กมาก ไม่อาจปฏิบัติงานในด้านการช่างต่าง ๆ ได้ตามความ
มุ่งหมาย และวิชาที่เรียนก็ยังไม่สามารถจะออกไปปฏิบัติงานอาชีพอย่างแท้จริงได้ จึง
ต่อมาได้มีนโยบายยุบเลิก แต่ในระยะนี้ได้ค่อย ๆ ยุบไปทีละน้อย ๆ และได้รับนักเรียน
ที่สำเร็จชั้นมัธยมปท. ๓ เข้าเรียน ในชั้นมัธยมอาชีวศึกษาตอนปลายเพิ่มขึ้นแทน เพราะ
นักเรียนในรุ่นมรภ.กายเติบโตพอที่จะปฏิบัติงานการช่างได้พอสมควร

ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย รับนักเรียนเข้าเรียนเป็นเวลา ๓ ปี วิชาที่เปิดสอน
ในชั้นนี้ ข้างไม้ ข้างก่อสร้าง ข้างคัตเลื้อ ข้างโลหะ ข้างเย็บหนัง ข้างเขียน ข้างปูน
ข้างทาสี ภาษาอังกฤษต่างประเทศ เกษตรกรรม ข้างเครื่องยนต์ ข้างไฟฟ้า ข้างเหล็ก ข้างถม
ข้างบดกรี การช่างตัดไม้ วิชาการข้างในชั้นนี้ได้จัดให้มีมาตรฐานดังพอที่จะออกไปประกอบ

อาชีพได้ตามสมควร ในการสอนในชั้นเดิมได้สอนหนักไปในทางฝ่ายการช่างเพียงอย่างเดียวปรากฏว่า นักเรียนทำงานทางการช่างได้ แต่ทำการค้นคว้าวิชาการต่าง ๆ ค่อยไปตามตำราไม่ได้ เนื่องจากไม่ได้ให้เรียนภาษาต่างประเทศ และตำราการช่างต่างๆ โดยมากเป็นภาษาต่างประเทศ ฉะนั้นต่อมาจึงได้บรรจุหลักสูตรภาษาอังกฤษเข้าไปในชั่วโมงการสอนเพิ่มจนออกสอบได้ละ ๑-๒ ชั่วโมง เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ในภาษาอังกฤษพอสมควร สำหรับนำไปใช้ค้นคว้าตำราภาษาอังกฤษได้บ้าง

ชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูง รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือจากชั้นมัธยมศึกษาชั้นกลางตอนปลายเข้าเรียน ๓ ปี การสอนหนักไปในทางวิชาการช่างต่าง ๆ ที่พอจะนำไปใช้ประกอบอาชีพได้คือ วิชาที่เปิดสอนในชั้นนี้ ช่างตัดและเย็บเสื้อผ้า ช่างไม้ ช่างก่อสร้าง พาณิชยการ ช่างกล ช่างไฟฟ้า ช่างปั้น เตาหลอม การเชื่อม ภาษาต่างประเทศ ช่างเครื่องยนต์ เกษตรกรรม ช่างทอผ้า ช่างเขียน การช่างสัตว์

ชั้นวิชาชีพชั้นสูง หรือที่เรียกกันว่า ชั้นเทคนิคชั้นสูง รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูง เข้าเรียนเป็นเวลา ๒ ปี มีการเรียนหนักไปในทางการช่างชั้นสูง วิชาที่สอนมีช่างเขียนวิศวกรรม ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า ช่างกล ช่างพิมพ์ ช่างถ่ายรูป เคหะ-ศาสตร์ การศึกษาในชั้นนี้ ระยะเวลาเป็นทศวรรษมาก มีผลของการเข้าเรียนต้นทศวรรษจนถึงต้องเปิดการสอนรอบบายนั่น และที่ยังรับนักเรียนจากตออยู่ เพราะเครื่องมือเครื่องใช้ยังมีน้อยไม่อาจที่จะแบ่งให้นักเรียนฝึกฝนได้ทั่วถึงกัน

นอกจากการศึกษาในด้านการช่างแล้ว ยังได้เปิดการสอนชั้นฝึกหัดครูขึ้นในโรงเรียนอาชีวศึกษาอีกด้วย เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนที่จบการจะเข้าเป็นครูการช่างได้มีความรู้ในทางการสอน การถ่ายทอดวิชา ชั้นฝึกหัดครูนี้ได้เปิดสอนตามหลักสูตรการช่างบางประเภท คือ

ก. ฝึกหัดครูมัธยมอาชีวศึกษา รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นวิชาชีพชั้นสูง เข้าเรียนต่ออีก ๓ ปี ได้เปิดที่วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ

ข. ฝึกหัดครูมัธยมเกษตรกรรม รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกเกษตรกรรมเข้าเรียนต่ออีก ๒ ปี ได้เปิดที่วิทยาลัยเกษตรกรรม เชียงใหม่

ค. ผักไห้ครุประถมศึกษา วิทยาลัยครูประถมศึกษามณฑล ๖ เข้าเรียนต่อ ๓ ปี ได้เปิดที่โรงเรียนเพาะช่าง

ง. ผักไห้ครุมัธยมศึกษาศึกษา วิทยาลัยครูมัธยมศึกษาประถมศึกษามณฑล ๖ เข้าเรียนต่ออีก ๒ ปี ได้เปิดที่โรงเรียนเพาะช่าง

จ. ผักไห้ครุประถมศึกษา วิทยาลัยครูประถมศึกษาประถมศึกษามณฑล ๖ เข้าเรียนต่ออีก ๓ ปี ได้เปิดที่โรงเรียนเกษตรกรรมสุรินทร์

ข. ประเภทโรงเรียนอาชีวศึกษา

ในปัจจุบัน มีโรงเรียนอาชีวศึกษาเปิดอยู่ ๓๗ โรง ซึ่งแบ่งเป็นโรงเรียนตามประเภทการสอนของโรงเรียน ได้ดังนี้

๑. โรงเรียนการช่างชาย มี ๒๗ โรง ในจำนวนนี้ ได้เปิดสอนวิชาอาชีวศึกษาต่าง ๆ ดังนี้.—

ก. เปิดสอนวิชาอาชีวศึกษาคอนตัน ๒๗ โรง

ข. เปิดสอนวิชาอาชีวศึกษาคอนปลาย ๒๗ โรง

ค. เปิดสอนวิชาอาชีวศึกษาชั้นสูง ๓๓ โรง

๒. โรงเรียนท่างไม้ มี ๔๒ โรง ในจำนวนนี้ ได้เปิดสอนวิชาอาชีวศึกษาต่าง ๆ ดังนี้.—

ก. เปิดสอนวิชาอาชีวศึกษาคอนตัน ๔๒ โรง

ข. เปิดสอนวิชาอาชีวศึกษาคอนปลาย ๔๓ โรง

ค. เปิดสอนวิชาอาชีวศึกษาชั้นสูง ๔ โรง

๓. โรงเรียนการช่างสตรี มี ๗๒ โรง ในจำนวนนี้ ได้เปิดสอนวิชาอาชีวศึกษาต่าง ๆ ดังนี้.—

ก. เปิดสอนวิชาอาชีวศึกษาคอนตัน ๖๗ โรง

ข. เปิดสอนวิชาอาชีวศึกษาคอนปลาย ๗๓ โรง

ค. เปิดสอนวิชาอาชีวศึกษาชั้นสูง ๓๕ โรง

๕. โรงเรียนช่างตัดผม มี ๗ โรง เปิดสอนเฉพาะชั้นอาชีวศึกษาตอนต้น
อย่างเดียว
๕. โรงเรียนช่างเย็บหนัง มี ๒ โรง ในจำนวนนี้ เปิดสอนในชั้นอาชีว-
ศึกษาต่าง ๆ ดังนี้.-
  - ก. เปิดสอนชั้นอาชีวศึกษาตอนต้น ๒ โรง
  - ข. เปิดสอนชั้นอาชีวศึกษาตอนปลาย ๑ โรง
๖. โรงเรียนช่างกล มี ๓ โรง เปิดสอนเฉพาะชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูง
อย่างเดียว
๗. โรงเรียนพาณิชยการ มี ๑ โรง เปิดสอนเฉพาะชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูง
อย่างเดียว
๘. โรงเรียนช่างตัดเสื้อ มี ๓ โรง เปิดสอนเฉพาะชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูง
อย่างเดียว
๙. โรงเรียนช่างก่อสร้าง มี ๓ โรง ในจำนวนนี้ เปิดสอนในชั้นอาชีวศึกษา
ต่าง ๆ ดังนี้
  - ก. เปิดสอนชั้นอาชีวศึกษาตอนปลาย ๓ โรง
  - ข. เปิดสอนชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูง ๒ โรง
  - ค. เปิดสอนชั้นวิชาชีพชั้นสูง ๓ โรง
๑๐. โรงเรียนภาษาต่างประเทศ มี ๑ โรง เปิดสอน ๓ ชั้น คือ.-
  - ก. ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย
  - ข. ชั้นอาชีวศึกษาตอนปลาย
  - ค. ชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูง
๑๑. โรงเรียนเกษตรกรรม มี ๑๖ โรง ในจำนวนนี้ เปิดสอนในชั้น
อาชีวศึกษาต่าง ๆ ดังนี้
  - ก. เปิดสอนชั้นอาชีวศึกษาตอนต้น ๒ โรง
  - ข. เปิดสอนชั้นอาชีวศึกษาตอนปลาย ๓๕ โรง

- ค. เปิดสอนชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูง ๒ โรง
- ง. เปิดสอนชั้นฝึกหัดครู ประถมศึกษา (ป.ป.ก.) ๓ โรง
๑๒. โรงเรียนช่างต่อเรือ มี ๓ โรง เปิดสอนทั้งในชั้นอาชีวศึกษาตอนต้น และตอนปลาย
๑๓. โรงเรียนช่างปั้น มี ๓ โรง เปิดสอนเฉพาะชั้นอาชีวศึกษาตอนต้น
๑๔. โรงเรียนช่างทอ มี ๓ โรง เปิดสอนทั้งในชั้นอาชีวศึกษาตอนต้น และตอนปลาย
๑๕. โรงเรียนช่างโลหะรูปพรรณ มี ๓ โรง เปิดสอนทั้งในชั้นอาชีวศึกษาตอนต้นและตอนปลาย
๑๖. วิทยาลัย มี ๕ แห่ง ในจำนวนนี้ได้เปิดสอนในชั้นอาชีวศึกษาต่าง ๆ ดังนี้—
- ก. เปิดสอนชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูง ๕ แห่ง
- ข. เปิดสอนชั้นวิชาอาชีพชั้นสูง ๓ แห่ง
- ค. เปิดสอนชั้น ฝึกหัดครูมัธยมศึกษา (ป.ม.ก.) ๓ แห่ง
- ง. เปิดสอนชั้น ฝึกหัดครูมัธยมศึกษา (ป.ม. อาชีวศึกษา) ๓ แห่ง
๑๗. โรงเรียนเพาะช่าง มี ๓ โรง เปิดสอนในชั้นอาชีวศึกษาตอนปลาย อาชีวศึกษาชั้นสูง และวิชาอาชีพชั้นสูง ตลอดจนเปิดการสอนการฝึกหัดครูชั้น ฝึกหัดครูประถมศึกษาศึกษา (ป.ป.ศ.) และ ฝึกหัดครูมัธยมศึกษา (ป.ม.ศ.)

ก. นักเรียนและครูในโรงเรียนอาชีวศึกษา

จำนวนนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา ได้เพิ่มปริมาณมากกว่ามาก่อนอย่างเห็นได้ชัดตามทั้งที่ได้มีการยุบชั้นอาชีวศึกษาตอนต้นลงบ้างแล้วก็ตาม ทั้งนี้เป็นเพราะมีผู้สนใจและเห็นประโยชน์ของการอาชีวศึกษาในอันที่จะไปประกอบการอาชีพได้สะดวกกว่าแต่ก่อน ในชั้นต้นผู้ที่จะมาเข้าเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาทางราชการต้องให้เงินอุดหนุน เพื่อชดเชยให้เขาเรียน แต่ในปัจจุบัน สถานศึกษาได้ยกเลิกไป ไม่เพียงพอกับนักเรียนที่

สมัครเข้าเรียนได้หมด ต้องเปิดโรงเรียนเพิ่มขึ้น ต้องขยายสถานที่เรียนตลอดจนต้องเปิด
การสอนในรอบบ่ายขึ้น และการทบทวนประจำคาบเรียน เพราะนักเรียนต้นมาจากการเรียนในฝ่าย
วิชาสามัญศึกษาทางหนึ่ง และนักเรียนมุ่งเข้ามาเรียนในด้านอาชีวศึกษาโดยตรงทางหนึ่ง จึง
ทำให้การขยายสถานศึกษา จัดครู จัดอุปกรณ์การสอนดำเนินไปโดยไม่สัมพันธ์กับ
จำนวนนักเรียนนัก

จำนวนนักเรียนได้เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี เป็นทวีคูณ และเพิ่มขึ้นในระยะท้องถิ่นมาก
อย่างผิดปกติ ดังจะเทียบการเพิ่มในระยะ ๓๐ ปี ดังนี้.—

ปี ๒๔๙๐	นักเรียน	๘,๖๒๕ คน
ปี ๒๔๙๕	,,	๒๙,๕๗๔ คน
ปี ๒๕๐๐	,,	๕๗,๗๓๔ คน

ส่วนจำนวนครูที่เพิ่มขึ้นนั้น รัฐบาลเพิ่มชนไม่มากนัก ไม่สัมพันธ์กับจำนวน
นักเรียนที่เพิ่มขึ้นทุกปี คือ. —

ปี ๒๔๙๐	ครู	๓,๒๓๗ คน
ปี ๒๔๙๕	,,	๓,๗๒๗ คน
ปี ๒๕๐๐	,,	๒,๗๗๗ คน

ทั้งนี้ เพราะครูในด้านอาชีวศึกษามีอยู่น้อย หาได้ยากแถมงานหนักกว่าการเป็น
ครูในฝ่ายวิชาสามัญศึกษา

คิดเฉลี่ยจำนวนนักเรียนต่อครู ๓ คนแล้ว ระดับเฉลี่ยจะทำให้รู้สึกว่า การให้
การศึกษาประเภทนี้ยังยากแถมลำบากมาก ครูคนหนึ่งต้องสอนนักเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปี คือ

ปี ๒๔๙๐	เฉลี่ยครู ๓ คนสอนนักเรียน ๘ คน
ปี ๒๔๙๕	,, ๓๖ คน
ปี ๒๕๐๐	,, ๒๐ คน

การสอนวิชาอาชีวพินาครูคนหนึ่ง ๆ ต้องสอนนักเรียนมากคนแล้ว ผลที่ได้วิชาไม่
ดีนัก หรืออาจจะได้ไม่ผลเลย เพราะการรสอนต้องหนักไปในทางปฏิบัติมาก ครูต้องทำ

ให้เด็ก ต้องให้เด็กได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง ต้องคอยชี้แนะนำเด็กเป็นรายบุคคล
เมื่อนักเรียนมากครูก็อาจดูแลและชี้แจงได้ไม่ทั่วถึง

ง. เปิดโรงเรียนเพิ่ม

ในปี ๒๕๐๐ ได้เปิดโรงเรียนอาชีวศึกษาขึ้นรวม ๕ โรง คือ.-

๑. โรงเรียนช่างไม้ยะลา เป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษา
ศึกษาคอนตันและคอนปลาย วิชาช่างไม้

๒. โรงเรียนพาณิชยการธนบุรี ที่ตำบลบางแวก จังหวัดธนบุรี เป็นโรงเรียน
อาชีวศึกษาที่เปิดสอนชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูง วิชาพาณิชยการ

๓. โรงเรียนพาณิชยการวัดพระเชตุพน กึ่งตรงจิตรวิทยาดัย จังหวัดพระนคร
เป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูง วิชาพาณิชยการ

๔. วิทยาลัยเทคนิคภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นสถานศึกษาที่เปิดสอน
ชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูงและวิชาชีพชั้นสูง วิชาช่างก่อสร้างและช่างไฟฟ้า

จ. ขยายหลักสูตรวิชาให้สูงขึ้น

เนื่องจากมีผู้นิยมเรียนทางอาชีวศึกษาเพิ่มมากขึ้น และต้องการที่จะได้ศึกษา
ต่อให้สูงขึ้น ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะขยายการอาชีวศึกษาชั้นสูง
ออกในต่างจังหวัด ซึ่งได้ขยายหลักสูตรวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นในโรงเรียนอาชีวศึกษา เดิมที่เปิด
อยู่เพียงชั้นอาชีวศึกษาคอนปลายออกไปอีก จนถึงชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูงในแผนกต่าง ๆ คือ

ก. แผนกช่างไม้และก่อสร้าง

๑. โรงเรียนการช่างนครพนม จังหวัดนครพนม

๒. โรงเรียนช่างไม้อุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

๓. โรงเรียนช่างไม้วัดสระเกศ จังหวัดพระนคร

๔. โรงเรียนการช่างพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๕. โรงเรียนการช่างนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๖. โรงเรียนการช่างตาก จังหวัดตาก

๗. โรงเรียนการช่างมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

๘. โรงเรียนการช่างอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
๙. โรงเรียนการช่างชุมพร จังหวัดชุมพร
๓๐. โรงเรียนการช่างราชบุรี จังหวัดราชบุรี
๓๑. โรงเรียนการช่างสงขลา จังหวัดสงขลา

ข. แผนกการช่างสตรี

๑. โรงเรียนการช่างสตรีเอี่ยมตะเอบ จังหวัดพระนคร
๒. โรงเรียนการช่างสตรีฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
๓. โรงเรียนการช่างสตรีชลบุรี จังหวัดชลบุรี
๔. โรงเรียนการช่างสตรีนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
๕. โรงเรียนการช่างสตรีนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช
๖. โรงเรียนการช่างสตรีสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
๗. โรงเรียนการช่างสตรีโชคชัย จังหวัดพระนคร

และยังได้ขยายชั้นอาชีวศึกษาตอนปลายแผนกต่าง ๆ เพิ่มขึ้นในโรงเรียนที่มีเพียง
ชั้นอาชีวศึกษาตอนต้นอีกคือ

๑. โรงเรียนช่างโลหะรูปพรรณ จังหวัดนครศรีธรรมราช ขยายถึงชั้นอาชีวศึกษาตอนปลาย วิชาโลหะรูปพรรณ
๒. โรงเรียนการช่างสตรีหนองคาย จังหวัดหนองคาย ขยายถึงชั้นอาชีวศึกษาตอนปลาย วิชาการช่างสตรี

นอกจากจะได้ขยายหลักสูตรวิชาให้สูงขึ้นแล้วยังได้เพิ่มแผนกวิชาใหม่ ๆ ในโรงเรียนอาชีวศึกษาขึ้นอีก ตามที่เห็นว่า ในท้องถิ่นนั้นสมควรให้ประชาชนได้มีความรู้วิชาช่างดังกล่าว คือ

ก. วิชาช่างปูน ได้เปิดขึ้นเป็นแผนกหนึ่งของชั้นอาชีวศึกษาตอนต้นในโรงเรียนต่อไปนี้.-

๑. โรงเรียนการช่างกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
๒. โรงเรียนการช่างนครนายก จังหวัดนครนายก

๓. โรงเรียนการช่างน่าน จังหวัดน่าน

๔. โรงเรียนการช่างประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๕. โรงเรียนการช่างแพร่ จังหวัดแพร่

๖. โรงเรียนการช่างสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

๗. โรงเรียนการช่างสงขลา จังหวัดสงขลา

๘. โรงเรียนการช่างตพบุรี จังหวัดตพบุรี

ข. วิชาช่างไม้ เป็นวิชาชั่วคราวศึกษาตอนต้นอีกแผนกหนึ่ง ในโรงเรียน

ช่างปั้นโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย

ค. วิชาช่างเครื่องยนต์ เป็นวิชาชั่วคราวศึกษาตอนปลายอีกแผนกหนึ่งใน

โรงเรียนการช่างระยอง จังหวัดระยอง และ โรงเรียนการช่างอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

ง. วิชาช่างกล ได้เปิดแผนกวิชาช่างกลรุ่นสูงขึ้น ๕ ชาติอยู่ในโรงเรียน

โคกกระเทียมวิทยาลัย โดยให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนช่างกลปทุมวัน จังหวัดพระนคร ซึ่งต่อมาได้ย้ายแผนกนี้ไปอยู่ในโรงเรียนการช่างตพบุรี ปลายปีการศึกษา ๒๕๐๐ แต่ยัง คงให้อยู่ในสังกัดเดิม

จ. ฝึกหัดครูประถมช่างเครื่องยนต์ เพื่อขยายการผลิตครู ในด้านอาชีว-

ศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และเพื่อผลิตครูอาชีวศึกษาให้เพียงพอับความต้องการ จึงได้ จัดเปิดแผนกฝึกหัดครูประถมช่างเครื่องยนต์ขึ้นอีกแผนกหนึ่ง ในโรงเรียนช่างกลปทุมวัน จังหวัดพระนคร รับนักเรียนที่สำเร็จประโยคอาชีวศึกษาตอนปลายแผนกช่างเครื่องยนต์ และแผนกช่างโลหะจำนวน ๓๐ คน เป็นนักเรียนประจำ นักเรียนต้องเสียค่ากินอยู่เอง ส่วนเครื่องนอนทางการจัดให้ ในปีต่อไปจะได้งบประมาณเป็นค่าอุดหนุนให้เช่นเดียวกับ นักเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม

ฉ. รวมโรงเรียน

ได้มีการรวมโรงเรียนเล็ก ๆ เข้ากับโรงเรียนใหญ่ เพื่อให้การดำเนินงานได้สัมพัช กัน คือ ได้รวมโรงเรียนช่างตัดผมเข้ากับโรงเรียนช่างไม้หรือโรงเรียนการช่าง รวม ๒ แห่ง ดังนี้.-

๓. รวมโรงเรียนช่างตัดผมนครปฐม เข้ากับโรงเรียนการช่างนครปฐม

๔. รวมโรงเรียนช่างตัดผมแพร่ เข้ากับโรงเรียนการช่างแพร่

ข. เปลี่ยนชื่อโรงเรียน

เนื่องจากได้มีการขยายแผนกวิชาการต่าง ๆ รวมอยู่ในโรงเรียนช่างไม้หลายอย่าง
 อาทิ เช่น วิชาช่างตัดผม วิชาช่างโลหะ วิชาช่างเครื่องยนต์ และวิชาช่างปูน เป็นต้น
 ซึ่งชื่อโรงเรียนที่ตั้งไว้เดิมสำหรับสอนวิชาช่างไม้เท่านั้น จึงควรได้รับการเปลี่ยนแปลงให้
 เหมาะสม โรงเรียนที่ได้เปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนช่างไม้เป็นโรงเรียนการช่าง ดังชื่อใหม่นี้คือ.-

๑. โรงเรียนการช่างกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

๒. โรงเรียนการช่างนครพนม จังหวัดนครพนม

๓. โรงเรียนการช่างนครปฐม จังหวัดนครปฐม

๔. โรงเรียนการช่างน่าน จังหวัดน่าน

๕. โรงเรียนการช่างประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๖. โรงเรียนการช่างแพร่ จังหวัดแพร่

๗. โรงเรียนการช่างระยอง จังหวัดระยอง

๘. โรงเรียนการช่างสงขลา จังหวัดสงขลา

๙. โรงเรียนการช่างสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

ข. การเปิดสอนรอบบ่าย

ในปีนี้ได้เปิดสอนนักเรียนรอบบ่ายชั้นมัธยมศึกษา ๔ แห่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ.-

๑. โรงเรียนพาณิชยการธนบุรี

๒. โรงเรียนพาณิชยการวัดเศวตฉัตรมงคลรังสิตวิทยาดัย

๓. โรงเรียนการช่างอินทราชัย

๔. โรงเรียนช่างไม้วัดสระเกศ

ญ. งบประมาณ

ปีงบประมาณการศึกษาได้รับงบประมาณมาใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา คือ

ปี ๒๔๘๘ ได้รับงบประมาณ

๒๖,๕๘๔,๐๘๔ บาท

ห้องสมุด
พิพิธภัณฑ์
งานแสดง

เป็นที่แจ้ง

ความรู้
ให้กว้างขวาง

ปี ๒๕๐๐ ได้รับงบประมาณ ๒๖,๒๕๓,๓๓๔ บาท

ซึ่งแยกออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ๓ ประเภทดังนี้.-

ก. เงินเดือน	๓,๗๐๙,๓๘๐ บาท
ข. ค่าใช้สอย	๓๓,๐๘๒,๓๓๔ บาท
ค. การจร	๓๓,๔๕๙,๖๐๐ บาท

นอกจากเงินงบประมาณประจำปีแล้ว ยังได้รับเงิน ก.ศ.ศ. มาช่วยเหลือในการก่อสร้างสถานศึกษาต่าง ๆ อีกประมาณ ๕,๖๔๐,๐๐๐ บาท

เงินงบประมาณประจำปีที่ได้รับตลอดจนเงิน ก.ศ.ศ. และเงินทุนสมบัติ ได้ใช้จ่ายไปในทางเสริมสร้างสถานศึกษา ซ่อมทัศน ปรับปรุงโรงเรียนต่าง ๆ ดังนี้.-

ก. งบประมาณ

๑. คัดเคมคักเรียนปดซ้ายของโรงเรียนเพาะช่าง	๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๒. เพมเคมโรงฝึกงานโรงเรียนช่างไม้มนบุรี	๕๐,๐๐๐ ,,
๓. ก่อสร้างโรงฝึกงาน ,,	๓๒๐,๐๐๐ ,,
๔. ก่อสร้างบ้านพักครู ,,	๔๐,๐๐๐ ,,
๕. ก่อสร้างโรงฝึกงาน โรงเรียนการช่างนครปฐม	๗๐,๐๐๐ ,,
๖. ก่อสร้างบ้านพักครู ,,	๔๐,๐๐๐ ,,
๗. ก่อสร้างโรงฝึกงานโรงเรียนการช่างราชบุรี	๓๒๐,๐๐๐ ,,
๘. ก่อสร้างบ้านพักครู ,,	๗๒,๐๐๐ ,,
๙. ก่อสร้างโรงอาหาร โรงเรียนการช่างสตรีราชบุรี	๕๐,๐๐๐ ,,
๑๐. คาคัดคองเคมของคูดนำโรงเรียนการช่างเพชรบุรี	๓๐,๐๐๐ ,,
๑๑. ก่อสร้างทอนอนโรงเรียนการช่างสตรีเพชรบุรี	๒๐๐,๐๐๐ ,,
๑๒. ปรับปรุงอาคารโรงเรียน ,,	๓๐๐,๐๐๐ ,,
๑๓. คารัยย้ายโรงฝึกงานโรงเรียนการช่างน่าน	๖๐,๐๐๐ ,,
๑๔. ก่อสร้างอาคาร ,,	๒๐๐,๐๐๐ ,

๑๕.	ก่อสร้างโรงงานโรงเรียนช่างไม้ตราด	๕๐,๐๐๐	บาท
๑๖.	ก่อสร้างโรงงานโรงเรียนช่างไม้บุรีรัมย์	๗๐,๐๐๐	,,
๑๗.	ก่อสร้างโรงงานโรงเรียนช่างไม้อุดรธานี	๗๐,๐๐๐	,,
๑๘.	ก่อสร้างหอนอนโรงเรียนการช่างประจวบคีรีขันธ์	๓๕๐,๐๐๐	,,
๑๙.	ก่อสร้างห้องน้ำห้องต้มโรงเรียนการช่างสตรีเพชรบุรี	๓๐,๐๐๐	,,
๒๐.	ก่อสร้างหอนอนโรงเรียนการช่างสตรีลำพูน	๒๐๐,๐๐๐	,,
๒๑.	สร้างรั้วโรงเรียนการช่างสตรีลำพูน	๓๐,๐๐๐	,,
๒๒.	ก่อสร้างบ้านพักครูโรงเรียนการช่างสตรีลำพูน	๕๐,๐๐๐	,,
๒๓.	ค่าถมที่โรงเรียนการช่างสตรีลำพูน	๓๐,๐๐๐	,,
๒๔.	ก่อสร้างอาคารเรียนหลังเก่าโรงเรียนการช่างสตรีลำพูน	๕,๐๐๐	,,
๒๕.	สร้างห้องน้ำห้องต้มโรงเรียนการช่างสตรีลำพูน	๓๐,๐๐๐	,,
๒๖.	ก่อสร้างหอนอนโรงเรียนการช่างสตรีนครราชสีมา	๒๐๐,๐๐๐	,,
๒๗.	สร้างรั้วโรงเรียนการช่างสตรีนครราชสีมา	๓๐,๐๐๐	,,
๒๘.	ก่อสร้างบ้านพักครูโรงเรียนการช่างสตรีนครราชสีมา	๕๐,๐๐๐	,,
๒๙.	สร้างรั้วโรงเรียนการช่างสตรีกาญจนบุรี	๕๐,๐๐๐	,,
๓๐.	ก่อสร้างโรงงานโรงเรียนช่างไม้ปทุมธานี	๗๐,๐๐๐	,,
๓๑.	ก่อสร้างโรงครัวและอาหารโรงเรียนการช่างสตรีปทุมธานี	๕๐,๐๐๐	,,
๓๒.	สร้างห้องน้ำห้องต้มโรงเรียนการช่างสตรีปทุมธานี	๓๐,๐๐๐	,,
๓๓.	การข ย้าย โรงฝึกงาน อาคารเรียน โรงเรียนช่างไม้ ปราจีนบุรี	๓๒๓,๒๕๕	,,
๓๔.	ก่อสร้างเพิ่มเติมโรงงานและบ้านพักครูโรงเรียน ช่างไม้สมุทรปราการ	๒๐,๐๐๐	,,
๓๕.	ค่าเช่าใช้เงินยืมของจังหวัดเป็นค่ารื้อย้ายโรงเก็บศพ ที่โรงเรียนการช่างสตรีสมุทรปราการขึ้นมา	๒,๕๐๐	,,
๓๖.	ก่อสร้างเพิ่มเติมอาคารโรงเรียนการช่างลำปาง	๓๐,๐๐๐	,,

๓๗.	สร้างห้องน้ำห้องดื่มโรงเรียนการช่างสตรีจำปาสัก	๕๐,๐๐๐	บาท
๓๘.	ซ่อมแซมอาคารเก่าโรงเรียนการช่างสตรีตราด	๕๐,๐๐๐	,,
๓๙.	ซ่อมแซมอาคารเก่าโรงเรียนการช่างสตรีระยอง	๒๐,๐๐๐	,,
๔๐.	ซ่อมแซมอาคารเก่าโรงเรียนการช่างสตรีชัยนาท	๒๐,๐๐๐	,,
๔๑.	ซ่อมแซมอาคารเก่าและค่อท่อน้ำประปาโรงเรียนการช่างสตรีเพชรบูรณ์	๒๒,๕๐๐	,,
๔๒.	ซ่อมแซมอาคารเก่าและโรงฝึกงานโรงเรียนช่างไม้ปทุมธานี	๓๐,๐๐๐	,,
๔๓.	ซ่อมแซมอาคารเก่าและนันทนพิศครูโรงเรียนการช่างสตรีสมุทรสงคราม	๙,๐๐๐	,,
๔๔.	ขอกู้คืนให้โรงเรียนการช่างสิงห์บุรี	๒๐,๐๐๐	,,
๔๕.	ขอกู้คืนให้โรงเรียนช่างไม้ปรางค์บุรี	๓๘๐,๐๐๐	,,
๔๖.	ขอกู้คืนให้โรงเรียนต่าง ๆ	๓๕,๐๐๐	,,
๔๗.	ให้วัสดุฝึกหัดแก่นักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ	๓๖๐,๐๐๐	,,

ข. เงิน ก.ศ.ส.

๑.	ก่อสร้างหอประชุมโรงเรียนการช่างราชบุรี	๕๐,๐๐๐	,,
๒.	ก่อสร้างหอนอนโรงเรียนการช่างราชบุรี	๕๐,๐๐๐	,,
๓.	ติดตั้งถังน้ำ เครื่องสูบน้ำโรงเรียนการช่างราชบุรี	๓๐,๐๐๐	,,
๔.	ก่อสร้างอาคารเรียนโรงเรียนช่างไม้สุรินทร์	๒๐๐,๐๐๐	,,
๕.	ก่อสร้างอาคารเรียนโรงเรียนช่างไม้สมุทรสาคร	๒๐๐,๐๐๐	,,
๖.	ปรับปรุงโรงเรียนการช่างน่าน	๕๐,๐๐๐	,,
๗.	ก่อสร้างโรงฝึกงานโรงเรียนการช่างชลบุรี	๗๐,๐๐๐	,,
๘.	สร้างโคะฝึกงานโรงเรียนการช่างชลบุรี	๓๐,๐๐๐	,,
๙.	ก่อสร้างโรงฝึกงานโรงเรียนช่างไม้เลย	๗๐,๐๐๐	,,
๑๐.	ก่อสร้างโรงฝึกงานโรงเรียนช่างไม้บึงคาน	๗๐,๐๐๐	,,

๓๑.	สร้างบ่อน้ำโรงเรียนช่างไม้อุดรธานี	๓๐,๐๐๐	บาท
๓๒.	ทำถังน้ำคอนกรีตโรงเรียนการช่างสตรีตราด	๓๐,๐๐๐	๖๖
๓๓.	สร้างโรงครัวและอาหารโรงเรียนการช่างสตรีเลย	๒๐,๐๐๐	๖๖
๓๔.	สร้างหอนอนโรงเรียนการช่างสตรีกำแพงเพชร	๒๐๐,๐๐๐	๖๖
๓๕.	ก่อสร้างโรงเรียนการช่างอุตสาหกรรมราชคฤห์	๕๐๐,๐๐๐	๖๖
๓๖.	ค่าอุปกรณ์การสอนโรงเรียนการช่างอินทราชัย	๕,๐๐๐	๖๖
๓๗.	ค่าอุปกรณ์การสอนโรงเรียนช่างไม้วัดสระเกษ	๒,๐๐๐	๖๖
๓๘.	ก่อสร้างโรงฝึกงานโรงเรียนการช่างพิษณุโลก	๗๐,๐๐๐	๖๖
๓๙.	ก่อสร้างอาคารเรียนโรงเรียนการช่างสตรีสุราษฎร์ธานี	๒๐๐,๐๐๐	๖๖
๔๐.	ซ่อมอาคารเก่าโรงเรียนช่างไม้ยะลา	๕,๐๐๐	๖๖
๔๑.	ก่อสร้างเพิ่มเติมอาคารโรงเรียนการช่างสตรีกระบี่	๒๐,๐๐๐	๖๖
๔๒.	ก่อสร้างเพิ่มเติมอาคารเรียนโรงเรียนช่างไม้ชุมพร	๗๐,๐๐๐	๖๖
๔๓.	ค่าสร้างถังน้ำคอนกรีตโรงเรียนการช่างสตรีกระบี่	๓๕,๐๐๐	๖๖
๔๔.	ค่าสร้างถังน้ำคอนกรีตโรงเรียนการช่างระยอง	๗๐,๐๐๐	๖๖
๔๕.	ค่าสร้างโรงโรงเรียนการช่างสตรีน่าน	๒๐,๐๐๐	๖๖
๔๖.	ค่าสร้างโรงโรงเรียนการช่างสตรีแพร่	๒๕,๐๐๐	๖๖
๔๗.	ก่อสร้างโรงฝึกงานโรงเรียนการช่างสงขลา	๗๐,๐๐๐	๖๖
๔๘.	ก่อสร้างอาคารเรียนโรงเรียนช่างไม้พังงา	๒๐๐,๐๐๐	๖๖
๔๙.	ก่อสร้างอาคารเรียนโรงเรียนช่างไม้ตรัง	๒๐๐,๐๐๐	๖๖
๕๐.	ซื้อที่ดินและค่าปลูกสร้างอาคารเรียนโรงเรียนช่างไม้ สระบุรี	๒๐๐,๐๐๐	๖๖
๕๑.	ก่อสร้างตึกเรียนโรงเรียนวัดบพิตรพิมุข	๑,๐๐๐,๐๐๐	๖๖
๕๒.	ก่อสร้างหอประชุมเป็น ๒ ชั้น เพื่อใช้เป็นห้องเรียน โรงเรียนช่างกลปทุมวัน	๒๕๐,๐๐๐	๖๖

๓๓.	ก่อสร้างอาคารเรียนชั่วคราว ถนน ทำถนน โรงเรียนช่างกลปทุมวัน	๑๓๕,๐๐๐ บาท
๓๔.	ก่อสร้างอาคารเรียนห้องประชุมและเรียนวิชาทหาร โรงเรียนช่างก่อสร้างอุธิต	๓๐๐,๐๐๐ ,,
๓๕.	ก่อสร้างอาคารเรียนชั่วคราว ล้อม และทำถนน โรงเรียนช่างก่อสร้างอุธิต	๓๐๐,๐๐๐ ,,
๓๖.	ปรับปรุงสถานที่โรงเรียนพาณิชย์การ วัดพระเชตุพน คงครังจิตวิทยาดัย	๖๑,๕๕๗ ,,
๓๗.	ก่อสร้างคอกเรียน ถนนดิน ทำท่อระบายน้ำ โรงเรียน พาณิชย์การพระนคร	๗๐๐,๐๐๐ ,,
๓๘.	สร้างล้อมนักเรียนชาย-หญิง และครู ห้องอาบน้ำ รว ถนนลาดชิดชิดใต้ถนนอาคารเรียน ติดตั้งไฟฟ้า และถึงเก็บน้ำโรงเรียนพาณิชย์การธนบุรี	๒๔๓,๗๐๐ ,,
๓๙.	สร้างบ้านพักครู ในโรงเรียนพาณิชย์การธนบุรี	๓๗๖,๕๐๐ ,,
๔๐.	ขยที่ดินขยายโรงเรียนช่างกลปทุมวัน	๓,๘๓๐,๖๕๐ ,,

ก. เงินสมทบทุน

ในปณตางกรมอาชีวศึกษา ได้รับเงินช่วยเหลือการศึกษาจากเงินทุนสมทบ
(Counterpart Fund) จำนวน ๘,๐๔๐,๐๐๐ บาท ได้แบ่งให้สำหรับ

๓. วิทยาลัยเทคนิคภาคต่าง ๆ ๕,๔๒๐,๐๐๐ บาท
๒. โรงเรียนอาชีวศึกษาจังหวัดต่าง ๆ ๓,๖๒๐,๐๐๐ บาท

ได้ใช้จ่ายในทางปรับปรุงการศึกษา สถานศึกษา และชื้ออุปกรณ์การศึกษา
สำหรับวิทยาลัยและโรงเรียน

ค. การอบรมครู

๓. ได้มีการอบรมครูใหญ่ และอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนอาชีวศึกษาทั่วประเทศ
รวม ๓๗๐ คน ณ วิทยาลัยเทคนิค กรุงเทพฯ ปรึกษาหารือกิจการต่างๆ เพื่อนำไป
ปรับปรุงโรงเรียนและวิธีดำเนินงาน ได้ใช้จ่ายในการอบรมนี้ ๒๗,๖๐๖ บาท

๒. ได้มีการอบรมครูโรงเรียนเกษตรกรรมส่วนภูมิภาค ๓๕ โรงเรียน ๗ วิชา รวม ๓๕ คน ที่โรงเรียนช่างกลปทุมวัน ให้ความรู้ในวิชาช่างเครื่องยนต์ และสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขเครื่องมือและเครื่องอุปกรณ์เกษตรกรรม ได้ใช้จ่ายไปในการอบรม ๒๘,๓๕๓ บาท

๓. ได้มีการอบรมครูโรงเรียนเกษตรกรรมส่วนภูมิภาคอีกครั้ง ๓ ครั้ง โดยรวม มีกบผู้เรียนวิชาเกษตรกรรมของชุมชน คือ

ครั้งที่ ๑ อบรมที่โรงเรียนเกษตรกรรมนครศรีธรรมราช มีผู้เข้ารับการอบรม ๖๕ คน ศึกษาพืช ภูมิศาสตร์ ดินฟ้าอากาศ และสิ่งแวดล้อมของภาคใต้

ครั้งที่ ๒ อบรมที่โรงเรียนเกษตรกรรมสุรินทร์ มีผู้เข้ารับการอบรม ๖๒ คน ศึกษาพืช ภูมิศาสตร์ ดินฟ้าอากาศ และสิ่งแวดล้อมของภาคอีสาน

ครั้งที่ ๓ อบรมที่วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ มีผู้เข้ารับการอบรม ๖๘ คน ศึกษาพืช ภูมิศาสตร์ ดินฟ้าอากาศ และสิ่งแวดล้อมของภาคเหนือ

การอบรมทั้ง ๓ ครั้งนี้ มีผู้เข้าอบรมรวม ๑๙๕ คน อบรมหนักไปในทางใช้เครื่องมือและวิชาเกษตรกรรมแผนใหม่

๔. อบรมครูท้องถิ่นภาษาอังกฤษในโรงเรียนอาชีวศึกษาดังกล่าว เพื่อเพิ่มพูนความรู้และเป็นการแนะแนวทางเกี่ยวกับวิชาการนี้ มีผู้เข้ารับการอบรม ๔๐ คน

ค. การอุดหนุนนักเรียนอาชีวศึกษา

การอุดหนุนนักเรียนประเภทนี้ ใช้จากเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายได้ใช้เป็นค่าอาหารและค่าใช้จ่ายของนักเรียน โดยไม่มีข้อผูกพันใดๆ แต่สำหรับทุนนักเรียนฝึกหัดครูนั้น มีข้อผูกพันกับนักเรียนว่าจะต้องรับราชการชดใช้ไม่น้อยกว่า ๔ เท่า ของเวลาที่ได้รับทุน

เงินอุดหนุนต่าง ๆ แยกได้เป็นประเภท ๆ ดังนี้.-

๑. เงินอุดหนุนนักเรียนเกษตรกรรม
๒. เงินช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษาที่ประจำอยู่ในโรงเรียน
๓. ทุนอาชีวศึกษาดังเคราะห์

๔. เงินอุดหนุนนักเรียนฝึกหัดครูวิชาชีพ
๕. เงินช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษาใน ๔ จังหวัดภาคใต้ คือจังหวัดสตูล บัตตานี นราธิวาส และยะลา
๖. เงินช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษาดังภูมิภาคที่เขารับอยู่ในส่วนกลาง
๗. เงินอุดหนุนนักเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูงแผนกเกษตรกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่
๘. เงินอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์ประเภทสอนวิชาอาชีพ ได้วางหลักเกณฑ์ให้เงินอุดหนุนไว้เมื่อปี ๒๕๑๖ แต่ประเภทดังนี้.-
  ๑. นักเรียนฝึกหัดครูคนละ ๓,๒๐๐ บาทต่อปี
  ๒. นักเรียนอาชีวศึกษาที่ประจำอยู่ในโรงเรียนคนละ ๔๐๐ บาทต่อปี
  ๓. นักเรียนอาชีวศึกษาตอนปลาย ข้างเย็บหนัง และช่าง โต๊ะที่เข้ามาศึกษาต่อในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คนละ ๗๐๐ บาท ต่อปี
  ๔. นักเรียนอาชีวศึกษาชั้นต้นและปลาย แผนกเกษตรกรรม คนละ ๕๐๐ บาทต่อปี
  ๕. นักเรียน อาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกเกษตรกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ คนละ ๓,๒๐๐ บาทต่อปี
  ๖. ทนอาชีวศึกษาเชิงเคราะห์ให้ให้นักเรียนที่เรียนคนละ ๖๐๐ บาทต่อปี
  ๗. นักเรียนอาชีวศึกษาใน ๔ จังหวัดภาคใต้คนละ ๖๐๐ บาทต่อปี
  ๘. สำหรับค่าอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนอาชีพ ได้ตั้งยอดเงินไว้ปีละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ให้โรงเรียนเพื่อช่วยให้ดำเนินการไปด้วยดี
  ๙. ต่อมาในปี ๒๕๑๗ ได้ตั้งเงินอุดหนุนเพิ่มให้นักเรียนฝึกหัดครูมัธยม แผนกช่างก่อสร้าง แผนกช่างเครื่องยนต์ แผนกวิชาการบิน แผนกช่างตัดเย็บ แผนกวิชาเคหศาสตร์ ที่วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ และแผนกฝึกหัดครูมัธยมศึกษาปกระม (ป.ม.ศ.) ที่โรงเรียนเพาะช่าง โดยให้เงินอุดหนุนคนละ ๓,๒๐๐ บาทต่อปี และในปี ๒๕๑๐ นี้ได้

เพิ่มเป็นคนละ ๒,๕๐๐ บาทต่อปี

สถิติเงินอุดหนุนนักเรียนอาชีวศึกษา ได้ตั้งไว้แต่ครั้งต้น

ปี โรงเรียนส่วนกลาง, โรงเรียนส่วนภูมิภาค, วิทยาลัยเกษตรกรรม, ผกหัตถครู
อาชีวศึกษา

๒๔๘๓	๕๗๘,๐๐๐	๓,๒๔๐,๐๐๐	๘๘,๐๐๐	—
๒๔๘๔	๖๓๕,๖๕๐	๔,๐๘๘,๓๔๐	๒๒๘,๖๐๐	—
๒๔๘๕	๗๒๖,๓๐๐	๔,๔๔๘,๓๔๐	๒๒๘,๖๐๐	—
๒๔๘๖	๓,๒๐๗,๐๐๐ *	๖,๗๓๐,๐๐๐	๒๒๕,๖๐๐	—
๒๔๘๗	๓,๒๐๗,๐๐๐	๗,๕๗๐,๘๐๐	๒๔๐,๐๐๐	—
๒๔๘๘	๗๖๗,๗๐๐	๗,๐๗๘,๗๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๒๘๘,๐๐๐
๒๔๘๙	๓๘๗,๓๐๐	๗,๐๗๘,๗๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๒๘๘,๐๐๐
๒๕๐๐	๒๖๓,๘๐๐	๗,๐๗๘,๗๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐

จะเห็นได้ว่าสถิติเงินอุดหนุนสำหรับใน โรงเรียนส่วนกลางลดลงมาตามลำดับ เนื่อง
จากมีผู้นิยมส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษามากขึ้น การช่วยเหลือทางการเงิน
ก็ไม่จำเป็น ฉะนั้นจึงได้ตัดเงินอุดหนุนประเภทนี้ให้ลดลงได้

ในปีใดให้ทุนแก่นักเรียนอาชีวศึกษาไปแล้วในประเภทต่าง ๆ คือ—

๑. ทุนอุดหนุนนักเรียนกินอยู่ประจำ	๓๓๔	ทุน	เงิน	๕๓,๖๐๐	บาท
๒. ทุนอาชีวศึกษาดังเคราะห์ในส่วนกลาง	๓๐๐	,,	,,	๖๐,๐๐๐	,,
๓. ทุนช่างไม้จากหัวเมือง	๓๐๐	,,	,,	๗๐,๐๐๐	,,
๔. ทุนช่างโลหะจากหัวเมือง	๓๐๐	,,	,,	๗๐,๐๐๐	,,
๕. ทุนช่างเย็บหนังจากหัวเมือง	๕๐	,,	,,	๓๕,๐๐๐	,,
๖. ทุนอุดหนุนนักเรียนอยู่ประจำ ในโรงเรียนส่วนภูมิภาค	๘,๓๕๕	,,	,,	๓,๖๖๒,๐๐๐	,,
๗. ทุนนักเรียน & คิงหวัดภาคใต้	๓๐๐	,,	,,	๓๘๐,๕๐๐	,,
๘. ทุนอาชีวดังเคราะห์ในส่วนภูมิภาค	๔๕๒	,,	เงิน	๒๗๓,๒๐๐	,,

ก. การบรรจุครู

ในปีนี้ได้บรรจุครู ภูมิ ต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอีกดังนี้.-

๑. ภูมิ กศ. บ. ๕ คน
๒. ภูมิวิชาชีพชั้นสูงบวกภูมิ ป.ม. ๒๕ คน
๓. ภูมิ ป.ม. และภูมิวิชาชีพชั้นสูงรวม ๓ คน
๔. ภูมิ ป.ป. (อาชีวศึกษา) ภูมิ ป.ป. (สามัญ) และภูมิอาชีวศึกษาชั้นสูงรวม ๓๒๐ คน
๕. อบรมครูจิตวิทยาเพื่อเลื่อนขั้นเป็นครุฑ ๕๐ คน

ท. การเทียบประกาศนียบัตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่เปิดสอนในโรงเรียนต่าง ๆ นั้นระดับเท่ากับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของวิทยาลัยเทคนิค ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงได้รับรอง ให้เทียบเท่าประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของวิทยาลัยเทคนิคแล้ว คือ

๑. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกช่างก่อสร้างของโรงเรียนตั้งเสริม อาชีพก่อสร้าง
๒. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิศวกรศิลป์ของโรงเรียนเพาะช่าง

ข. การช่วยเหลือทางการศึกษาแก่ต่างประเทศ

สถานเอกอัครราชทูตลาว ได้ติดต่อผ่านกระทรวงการต่างประเทศขอส่งนักเรียน ลาวที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษา ๖ จากโรงเรียนในสังกัดกรมวิสามัญศึกษาเข้าเรียนต่อชั้น อาชีวศึกษาชั้นสูง ในโรงเรียนพาณิชย์การพระนคร ๓ คน โรงเรียนช่างกลปทุมวัน ๓ คน และโรงเรียนวัดบพิตรพิมุขแผนกภาษาต่างประเทศ ๓ คน ซึ่งทางกระทรวงศึกษา ชีการได้อนุมัติให้โรงเรียนรับไว้แล้ว

น. การส่งเสริมอาชีพ

ได้จัดให้มีคณะกรรมการศึกษาและอาชีพชนหลายทางเช่น โฆษณาทาง หนังสือ "อาชีพดาว" ซึ่งเป็นนิตยสารราย ๓ เดือน และ "หนังสือแดงชาวอาชีพ ศึกษา" เป็นหนังสือรายบักษ์ เป็นต้น

ในการจัดหาอาชีพให้แก่^๕นักเรียน เพื่อให้โอกาสแก่นักเรียนทุกประเภท ไม่เฉพาะแต่นักเรียนอาชีวศึกษาเท่านั้น ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนได้มีความรู้ความสามารถจากการปฏิบัติงานหรือฝึกงานเพิ่มเติมขึ้น และยังได้รับรายได้จากการทำงานนั้นด้วย ทางกระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งโรงงาน โรงซ่อม และช่วยงานให้นักเรียนในด้านต่าง ๆ ใน^๕ปีนี้ได้ช่วยให้นักเรียนได้มีงานทำในเวลาว่างจำนวน ๘๓ คน ได้แนะนำเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพให้แก่^๕นักเรียนเป็นจำนวน ๓,๐๐๘ คน และยังได้ส่งนักเรียนไปฝึกงานตามบริษัทห้างร้านที่ให้ความร่วมมือ โดยได้รับเงินอุดหนุนของกระทรวงตามระเบียบจำนวน ๓๓ คน ส่งไปฝึกงานโดยได้รับเงินจากหน่วยงานของผู้รับฝึกเองจำนวน ๔๓ คน

นอกจากได้จัดการหางานให้นักเรียนแล้ว ยังได้จัดทำแบบทดสอบชาว^๕นักเรียน เพื่อให้การแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้ผลดีและถูกต้อง ใน^๕ปีนี้ได้จัดทำแบบทดสอบชน ๕ แบบ ออกทำการทดสอบนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ รวม ๓๕ แห่ง จำนวนนักเรียน ๓,๓๒๒ คน จัดทำหนังสือคู่มือ^๕ การสอนภาษาอังกฤษ และหนังสือเกี่ยวกับการเกษตร สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาตอนปลาย^๕ปีที่ ๓ เพื่อแจกจ่ายแก่ครูและนักเรียนอีกด้วย ในการร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในด้านต่าง ๆ นั้น ได้จัดให้มีการบรรยายและร่วมอภิปรายปัญหาทางการศึกษา การทดสอบ โครงการและแนวทาง การประเมินผลทางการศึกษาทั้งชั้น รวม ๘ ครั้ง

กรรมการฝึกหัดครู

ก. การดำเนินงาน

กรมนี้เป็นกรมที่จัดการเกี่ยวกับการผลิตครูผู้สอนต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาผู้สอนถึง

ดังต่อไปนี้ คือ

ก. วุฒิกรูอย่างใหม่ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

๑. วุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)
๒. วุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.ชั้นสูง)
๓. วุฒินอนปริญญาวิชาการศึกษา (อ.กศ.)
๔. วุฒิปริญญาวิชาการศึกษา (กศ.บ.)

ข. วุฒิกรูอย่างเก่าที่กำลังใช้อยู่และจะเลิกใช้ในปีต่อไป

๑. วุฒิประโยคครูประถมสามัญ (ป.ป.)
๒. วุฒิประโยคครูประถมอรรถศึกษา (ป.ป.อรรถศึกษา)
๓. วุฒิประโยคครูมัธยมสามัญศึกษา (ป.ม.)
๔. วุฒิประโยคครูมัธยมการเรือน (ป.ม. การเรือน)
๕. วุฒิประโยคครูการเรือน
๖. วุฒิประโยคครูอนาถ

กรมนี้ได้ผลิตครูขึ้นให้กรมต่างๆ ที่มีโรงเรียนอยู่ในสังกัดทุกกรม นอกจากกรม
พลศึกษา ซึ่งได้มณฑลพลศึกษา สำหรับผลิตครูพลศึกษาโดยเฉพาะอยู่ในสังกัดแล้ว
วุฒิกูรนอกจากที่กล่าวแล้วข้างต้นทางกรมอาชีวศึกษายังได้ช่วยผลิตครูบางประเภทซึ่งเป็น
ส่วนน้อยเพิ่มขึ้นอีก คือ.-

๑. วุฒิกูรประถมศิลปกรรม (ป.ป.ศ.)
๒. วุฒิกูรมัธยมศิลปกรรม (ป.ม.ศ.)

๒๑๕๒
๒. นักเรียนพลศึกษา

ในปี ๒๕๑๗ มีนักเรียนฝึกหัดครูเพียง ๕,๓๓๒ คน ในปี ๒๕๑๘ เพิ่มขึ้นเป็น ๗,๕๓๐ คน และในปี ๒๕๐๐ เพิ่มขึ้นเป็น ๙,๒๑๓ คน ซึ่งแยกออกตามลำดับชั้นการศึกษาได้ดังนี้.-

๓.	ชั้นปริญญาวิชาการศึกษา	๓,๒๔๗ ก.
๔.	ชั้นประโยคครูมัธยม	๓๗๗ ,
๕.	ชั้นประโยคครูมัธยมศึกษา	๒๔ ,
๖.	ชั้นประกาศนียบัตรวิชาการชั้นสูง	๘๕๐ ,
๗.	ชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา	๖,๓๕๗ ,
๘.	ชั้นประโยคครูประถม	๒๖๐ ,

๗. ขนประโยชน์การเรือน

๓๓๕ คน

๘. ขนประโยชน์ครอบครัว

๓๘๒ ,,

นักเรียนฝึกหัดครูท้าวเตาเรียนอยู่ในปฐมศึกษาของทุกระดับชั้นการศึกษาจะต้องมีการฝึกสอนนักเรียนตามทฤษฎีที่เตาเรียนมา ต้องฝึกจัดระเบียบงานของโรงเรียนทุกด้าน ก่อนที่จะออกไปเป็นครู ตามวุฒิของตน ทางโรงเรียนฝึกหัดครูเกือบทุกแห่งได้จัดให้มีโรงเรียนสาธิตขึ้นเป็นการภายในโรงเรียนไว้สำหรับเป็นที่พักฝึกสอนนักเรียนฝึกหัดครูให้ได้เห็นกิจการดำเนินงานจัดโรงเรียนประถม และมีมัธยม ทุกแห่งทุกมุม จึงเป็นการระอึกทางหนึ่งของกรมที่จะต้องจัดการในด้านการศึกษาด้านวิชาชีพศึกษา ในชั้นนักเรียนของ

โรงเรียนสาธิตทั้งต้น ๓,๓๘๕ คน แยกเป็นชั้นการศึกษาได้ดังนี้.-

๑. ขนอนุบาล	๒๑๙ คน
๒. ขนประถม	๗๖๘ ,,
๓. ขนมัธยมตอนต้น	๘๐๕ ,,
๔. ขนมัธยมตอนปลาย	๘๐๕ ,,

และยังได้จัดการสอนหลักสูตรการเรือนในโรงเรียนการเรือนพระนคร รับโอน

โรงเรียนการเรือนในส่วนของภูมิภาคจากกรมวิสามัญศึกษา อีก ๒ โรงเรียนคือ.-

๑. โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ จังหวัดเชียงใหม่
๒. โรงเรียนการเรือนนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

ได้จัดการเปิดการสอนวิชาการ ในหลักสูตรฝึกหัดครูเพิ่มขึ้นในโรงเรียนการเรือน เหล่านี้นอกด้วย เฉพาะนักเรียนการเรือนในชั้นมัธยม ๖๐๘ คน ทั้งนี้ไม่ได้นับจำนวนที่เป็นนักเรียนฝึกหัดครูรวมเข้าด้วย และนักเรียนการเรือนในชั้นนี้จะยุบเปิดเป็นนักเรียนฝึกหัดครูทั้งหมด

ค. การขยายหลักสูตร

ในปีนี้ได้ขยายหลักสูตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) เพิ่มขึ้นอีก ๓ ระดับ เป็นหลักสูตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ. ชั้นสูง) ในโรงเรียนฝึกหัดครู ๓ แห่ง คือ.-

๑. โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย จังหวัดพระนคร
๒. โรงเรียนบ้านส้มเตี้ยเจ้าพระยา จังหวัดธนบุรี

๓. โรงเรียนเทพศิรินทร์วิทยาลัย จังหวัดนครปฐม

ในปีหน้าจะได้เปิดเพิ่มขึ้นในโรงเรียนฝึกหัดครูอบรมราษฎรอีกหนึ่งโรงเรียน บันได้เปิดรับนักเรียนในชั้นไว้อย่าง ๒๕๐ คน มีระยะเวลาเรียน ๒ ปี คุณสมบัติเมื่อสำเร็จแล้วจะเทียบเท่ากับประโยคครูมัธยม (ป.ม.)

ง. ครูโรงเรียนฝึกหัดครู

ครูในโรงเรียนฝึกหัดครูนี้ย่อมได้รับการคัดเลือกมาแล้วว่า เป็นผู้ที่มีความสามารถในการถ่ายทอดวิชาให้แก่เด็กเรียนและจะเป็นตัวอย่างแก่นักเรียน พ่อท่นักเรียนจะนำไปปฏิบัติตาม และเดินตามแนวทางที่ครูได้รื้อทางไว้ให้ด้วยดี ดังนั้นครูในโรงเรียนเหล่านี้จึงมีคุณวุฒิต่าง ๆ สูงกว่าครูในโรงเรียนประเภทอื่น ๆ โดยเฉพาะครูที่มีคุณวุฒิสูงขึ้นไปมีคุณวุฒิมากกว่าครูในชั้นต่าง ๆ ซึ่งเมื่อแยกคุณวุฒิของครูออกแล้วจะได้ดังนี้.—

๑. ครูที่มีคุณวุฒิปริญญา	๒๗๒ คน
๒. ครูที่มีคุณวุฒิอนุปริญญา	๓๓ คน
๓. ครูที่มีคุณวุฒิครูมัธยม	๒๗๓ คน
๔. ครูที่มีคุณวุฒิครูประถม	๑๔๔ คน
๕. ครูที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าครูประถม	๓๓ คน
๖. ครูที่มีคุณวุฒิอื่น ๆ	๗๓ คน

รวมทั้งสิ้นเป็นครูในโรงเรียนฝึกหัดครู ๘๓๕ คน

ถ้าจะแยกตามชั้นการศึกษาที่สอนแล้ว จะเป็นครูที่เข้าสอนในชั้นสามัญ ๓๖๘ คน

และชั้นฝึกหัดครู ๔๔๕ คน จำแนกตามชั้นต่าง ๆ โดยละเอียดจะเป็นดังนี้.—

๑. สอนชั้นอนุบาล	๒๐๘ คน
๒. สอนชั้นประถม	๓๐ คน
๓. สอนชั้นมัธยม	๘๐ คน
๔. สอนชั้นการเรือน	๕๐ คน
๕. สอนชั้น ป. กศ.	๑๗๕ คน
๖. สอนชั้น ป. กศ. ชั้นสูง	๔๗ คน

๗. ^๕ สอนชน ป.ป.	๑๖ คน
๘. ^๕ สอนชน ป.ม.	๒๓ คน
๙. ^๕ สอนชน ป.ม. การเรือน	๗ คน
๑๐. ^๕ สอนชนฝึกหัดครูอนบาล	๓๓ คน
๑๑. ^๕ สอนชนฝึกหัดครูการเรือน	๘ คน
๑๒. ^๕ สอนชน กศ. บ.	๓๕๐ คน

จ. โรงเรียนฝึกหัดครู

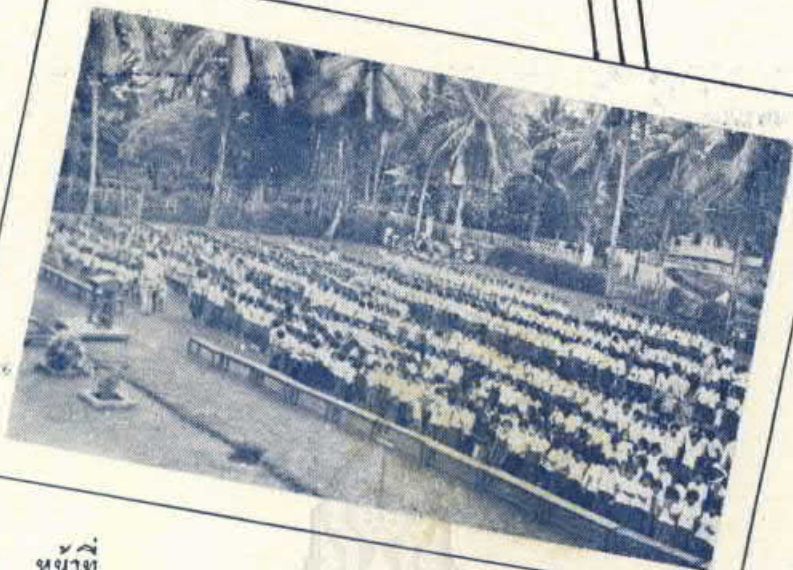
จำนวนโรงเรียนฝึกหัดครูในบ้นรวมทั้งสิ้น ๓๖ โรงเรียน โดยนับแยกวิทยาลัยวิชาการศึกษาออกเป็น ๓ โรงเรียน ตามสาขาที่แยกกันอยู่ ถ้านับรวมเป็น ๑ โรงเรียนแล้ว จะเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูเพียง ๓๔ โรงเรียน ในบ้นได้ยบรวมโรงเรียนฝึกหัดครูในจังหวัดต่างๆ บ้าง ได้ยบโรงเรียนหญิงและโรงเรียนชายรวมกันเป็นโรงเรียนสหศึกษาบ้าง ได้เปิดเพิ่มขึ้นอีก ๑ โรงเรียน ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช รับโอนโรงเรียนพิบูลบำเพ็ญ จังหวัดชลบุรี มาเป็นโรงเรียนสาธิต ๑ โรงเรียน ซึ่งจะจำแนกรายละเอียดจะเป็นดังนี้.-

- ก. ยบโรงเรียนฝึกหัดครูจันทบุรี
  - ข. ยบโรงเรียนฝึกหัดครูนครปฐม
  - ค. ยบโรงเรียนฝึกหัดครูตรัง
  - ง. ยบโรงเรียนฝึกหัดครูชัยนาท
  - จ. ยบโรงเรียนสตรีฝึกหัดครูเชียงใหม่ มารวมกับโรงเรียนฝึกหัดครูเชียงใหม่ เป็นสหศึกษา
  - ฉ. เปิดโรงเรียนฝึกหัดครูนครศรีธรรมราช
  - ช. ขยายสาขาวิทยาลัยวิชาการศึกษาออกไปอีก ๒ แห่ง คือที่อำเภอปทุมวัน จังหวัดพระนคร และที่ตำบลบางแสน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
  - ซ. รับโอนโรงเรียนพิบูลบำเพ็ญ จังหวัดชลบุรี มาเป็นโรงเรียนสาธิต
- คงเหลือจำนวนโรงเรียนฝึกหัดครูในจังหวัดต่างๆ ดังนี้.-

จังหวัดพระนคร	๘	โรง (เป็นสาขาวิทยาลัย ๓ แห่ง)
จังหวัดธนบุรี	๒	โรง
จังหวัดสมุทรปราการ	๓	โรง
จังหวัดชลบุรี	๒	โรง (เป็นสาขาวิทยาลัย ๓ แห่ง และเป็น สาขาวิชา ๓ แห่ง)
จังหวัดเชียงใหม่	๒	โรง
จังหวัดนครราชสีมา	๒	โรง
จังหวัดนครปฐม	๓	โรง
จังหวัดยะลา	๓	โรง
จังหวัดสงขลา	๒	โรง
จังหวัดนครศรีธรรมราช	๓	โรง
จังหวัดราชบุรี	๓	โรง
จังหวัดเพชรบุรี	๓	โรง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒	โรง
จังหวัดพิษณุโลก	๓	โรง
จังหวัดนครสวรรค์	๓	โรง
จังหวัดอุตรดิตถ์	๓	โรง
จังหวัดอุดรธานี	๒	โรง
จังหวัดอุบลราชธานี	๒	โรง
จังหวัดมหาสารคาม	๓	โรง
จังหวัดฉะเชิงเทรา	๓	โรง
จังหวัดปราจีนบุรี	๓	โรง

ณ. การอบรมครู

เนื่องจากยังมีครูประจำการที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศขาดคุณสมบัติครูถึงร้อยละ ๘๐ นอกจากจะได้ทำการผลิตครูให้มากขึ้นแล้วยังได้วางหลักการช่วยเหลือครูโดยจัดให้มีการอบรมวิชาชุดครูมูลและวิชาชุดครูประถมขึ้นในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ระบียบ หน้าที
ศีลธรรม ต้องว่าสอน
ให้สิ่งจิต ตัดตา เป็นอาภรณ์

เพื่อให้ครูที่ไม่มีวุฒิครูได้วุฒิครูมีปริมาณมากขึ้น ในการนี้ครูได้ให้ความร่วมมือ โดยให้เงินอุดหนุนช่วยเพิ่มค่าสอนกับยังได้เปิดการอบรม เพื่อการศึกษาในระหว่างปิดภาคเรียนฤดูร้อน (อ.ศ.ร.) เป็นประจำตลอดมา ส่วนครูที่มีวุฒิทางครูอยู่แล้ว แต่ยังค้าอยู่ก็ได้ จัดเปิดการอบรมวิชาชุดครูมัธยม และอบรมครูชั้นปริญญาทางแผนกอักษรศาสตร์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเฉพาะในส่วนกลางอีก เพื่อส่งเสริมให้ครูที่มีวุฒิอยู่แล้วแต่ยังค้าได้วุฒิสูงขึ้น

สำหรับการอบรมเพื่อนับเป็นวิชาชุดเฉพาะสำหรับวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตร ในระหว่างระยะเวลาอบรมกับการจัดการเรียน เมื่อเสร็จสิ้นการอบรมแล้ว หากอยู่ในเกณฑ์สอบได้ก็ยอมให้นับเป็นวิชาชุดได้ ๓ ชุด เช่น การอบรมวิชาหลักสูตรครูมัธยมและครูประถม ใน พ.ศ. ๒๕๐๐ และที่จะจัดในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นต้น การอบรมโดยนับให้เป็นชุดนี้ นอกจากกรมการฝึกหัดครูจะได้จัดเปิดอบรมจนแล้ว สถานอื่น ๆ ก็ได้ให้ความร่วมมือจัดเปิดอบรมจนอีก เช่น วิชาครูวิทยาศาสตร์ ของสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย จัดอบรมวิชาชุดวิทยาศาสตร์ครูมัธยม และสมาคมคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทย จัดอบรมวิชาชุดคณิตศาสตร์ครูมัธยม ส่วนวิชาชุดอื่น ๆ จะได้พิจารณาจัดเปิดการอบรมขึ้นในโอกาสต่อไป การอบรมที่ได้ดำเนินการไปแล้วในระหว่างปิดภาคเรียนฤดูร้อนนับการศึกษา ๒๕๐๐ มีดังต่อไปนี้

(๑) อบรมครูชั้นปริญญาวิชาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) ภาคฤดูร้อนของวิทยาลัยวิชาการศึกษา รับสมัครอบรมจากจังหวัดต่าง ๆ มีจำนวนผู้เข้าอบรมประมาณ ๖๕๐ คน

(๒) อบรมครูเฉพาะแขนงวิชาสอนภาษาอังกฤษที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีผู้เข้าอบรม ๔๕ คน

(๓) อบรมวิชาชุดครูประถมในส่วนภูมิภาค รวม ๓๒ จังหวัด คือ พัทลุง แพร่ นครสวรรค์ นครพนม นครนายก สุโขทัย สิงห์บุรี ชัยนาท ตราด ปราจีนบุรี น่าน และสุพรรณบุรี มีผู้เข้าอบรมประมาณ ๒,๐๐๐ คน

(๔) อบรมวิชาชุดหลักสูตรศึกษาในส่วนกลาง ๔ โรงเรียน และในส่วนภูมิภาค ๔ จังหวัด คือ เชียงใหม่ อุบลราชธานี นครราชสีมา และจังหวัดตราด มีผู้เข้าอบรม ๒,๔๐๐ คน

ข. การศึกษาต่อภายในประเทศ

เพื่อให้การศึกษาต่อของครูและข้าราชการดำเนินไปโดยความเรียบร้อย กระทรวงศึกษาธิการได้มอบให้กรมการฝึกหัดครู เป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการนี้ ตามสถิติ ครู และ ข้าราชการที่เข้าศึกษาต่อ ณ สถานศึกษาภายในประเทศ นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๗ จนถึง พ.ศ. ๒๕๐๐ ปรากฏผลดังนี้.-

พ.ศ. ๒๔๗๗ ประเภท ก. ๓๔๘ คน ประเภท ข. ๔๘ คน รวม ๓๙๖ คน

พ.ศ. ๒๕๐๐ ประเภท ก. ๓๕๕ คน ประเภท ข. ๖๒ คน รวม ๔๑๗ คน

(ประเภท ก. หมายถึงผู้ที่ทางการคัดเลือกส่งไปเรียน ประเภท ข. หมายถึงผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปเรียน)

ข. การเผยแพร่วิชาการ

โดยเหตุที่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะส่งเสริมวิทยฐานะครูให้มีปริมาณมากขึ้น จึงพยายามเปิดการอบรมตามจังหวัดต่างๆ ให้มากที่สุด แต่เนื่องจากงบประมาณและครูอาจารย์ผู้ให้การอบรมมีไม่เพียงพอ ฉะนั้นจึงได้จัดให้มีการเผยแพร่เพื่อช่วยให้ผู้ประสงค์จะสมัครสอบวิชาชุดครูได้มีโอกาสเตรียมตัวสอบอีกทางหนึ่งดังนี้.-

ก. ทางวิทยุศึกษา การเผยแพร่โดยวิทยุเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๗ โดยได้จัดทำคำบรรยายวิชาชุดครูร่วมกับครูสภาออกกระจายเสียง และก่อนการสอบวิชาชุดครูทุกครั้งก็ได้มีการเสนอแนะข้อบกพร่องของผู้สอบทางวิทยุศึกษาอีกด้วย แต่การเผยแพร่ทางวิทยุศึกษานี้ไม่เป็นที่แพร่หลายพอ และปรากฏว่าได้ผลน้อยไม่ทั่วถึง เนื่องจากบางจังหวัดเบีรับฟังไม่ได้ จึงพยายามที่จะปรับปรุงเครื่องส่งกระจายเสียงให้มีคุณภาพดีขึ้น

ข. ทางเอกสาร ได้ร่วมมือกับครูสภาจัดทำคำบรรยายวิชาชุดครูประเภทต่างๆ ตลอดจนเสนอแนะข้อบกพร่องและคำบรรยายอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการอบรมลงในวารสาร โดยของครูสภาและวารสารวิทยุศึกษา ซึ่งเป็นที่สนใจของบรรดาครูที่จะได้สอบเลื่อนวิทยฐานะโดยทั่วไป

ค. จัดทำคู่มือ โดยที่ได้พิจารณาเห็นว่า คำบรรยายวิชาชุดครูประเภทประเภทต่างๆ ควรจะมีคุณภาพเป็นมาตรฐาน จึงได้ขอให้ครูสภาาร่วมดำเนินงาน จัดทำคู่มือ

วิชาชุดครูชั้น ๕ นั้นได้ทำหนังสือคู่มือหลักสูตรศึกษาไปแล้ว หากการพิจารณาหลักสูตร
วิชาชุดประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะได้ดำเนินการจัดพิมพ์คู่มือ
วิชาชุดประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาดำรงอื่น ๆ ออกเผยแพร่ โดยให้ครูผู้ศึกษาเป็นผู้พิมพ์
จำหน่ายต่อไป

ญ. การสอบไล่เลื่อนวิทยฐานะครูและออกประกาศนียบัตรให้แก่ครูที่สอบได้

นอกจากจะจัดให้มีการอบรมดังกล่าวแล้ว กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีการ
สอบไล่เพื่อมีผลการสอบเป็นวิชาชุดครูมูล วิชาชุดครูประถม และวิชาชุดครูมัธยม

สถิติผู้สอบไล่ได้ประกาศนียบัตรชุดครูประเภทต่าง ๆ ระหว่างปีการศึกษา ๒๔๙๑-
๒๕๐๐ ทวีปริมาณขึ้นดังนี้.-

ปีการศึกษา	จำนวนผู้สอบไล่ได้ประกาศนียบัตรวิชาชุด				หมายเหตุ
	ครูมูล	ครูประถม	ครูมัธยม	รวม	
๒๔๙๑	๙๗๐	๓๘๐	๓๓	๑,๓๘๓	วิชาชุดครูมูล
๒๔๙๒	๓,๕๑๙	๒๖๓	๒๕	๓,๗๐๗	สอบวิชาชุดครูและ วิชาอื่น ๆ อีก ๒ ชุด
๒๔๙๓	๓,๙๓๙	๓๕๙	๕๕	๔,๓๕๓	วิชาชุดครูประถม
๒๔๙๔	๒,๓๓๓	๕๓๓	๓๕	๒,๙๐๑	สอบวิชาชุดครูและ วิชาอื่น ๆ อีก ๓ ชุด
๒๔๙๕	๒,๓๕๙	๕๓๗	๓๕๕	๓,๒๕๑	วิชาชุดครูมัธยม
๒๔๙๖	๒,๐๖๗	๖๐๕	๓๓๙	๒,๙๑๑	สอบวิชาชุดครูและ วิชาอื่น ๆ อีก ๓ ชุด
๒๔๙๗	๒,๒๐๐	๕๒๓	๕๓๗	๓,๒๖๐	วิชาชุดครูมูล
๒๔๙๘	๓,๐๒๒	๗๙๗	๓๕๐	๔,๑๖๙	สอบวิชาชุดครูและ วิชาอื่น ๆ อีก ๓ ชุด
๒๔๙๙	๒,๗๓๙	๓,๙๗๗	๘๓๐	๗,๕๔๖	บันเฉพาะวิชาชุดครู มัธยมยังไม่ประกาศ ผลการสอบ
๒๕๐๐	๓,๗๖๕	๕,๕๑๖	—	๙,๒๘๑	

ด. การปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับระเบียบการสอบไล่

เนื่องด้วยกระทรวงศึกษาธิการ ได้ขอมติให้ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษา พ.ศ. ๒๔๘๘ ในโรงเรียนฝึกหัดครูแทนหลักสูตรประโยคครูมดและครูประถม ซึ่ง จะยกเลิก ฉะนั้นจึงได้พิจารณาแก้ไขระเบียบว่าด้วยการเลื่อนวิทยฐานะครูขึ้นใหม่ เพื่อ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแผนฝึกหัดครูปัจจุบัน ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างคณะกรรมการ กำตั้งพิจารณาแก้ไขอยู่

ต. โครงการผลิตครูระยะยาว

ตามโครงการที่วางไว้ เรียกว่าโครงการผลิตครูระยะยาว คือในระยะ ๓๐ ปี นับตั้งแต่ปี ๒๕๐๓ - ๒๕๓๐ คาดคะเนจากจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นแล้ว จะต้องทำการผลิต ครูโดยเฉลี่ยให้ได้ประมาณปีละ ๖,๕๐๐ คน รวม ๓๐ ปีจะต้องผลิตครูได้ ๑๙,๕๐๐ คน และ ในปีหนึ่ง ๆ จะต้องมียุติบัตรนักเรียนรวมทั้งประเทศประมาณ ๒๒,๐๐๐ คน จึงจะเป็น การเพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น พร้อมกับคิดขจัดเขยจำนวนครูที่ลาออกและยัง ชาติอยู่ โครงการนี้จะเป็นไปตามแนวทางไว้ ในเมื่อได้รับงบประมาณเหมาะสมกับ ขนาดของงาน

ถ. การช่วยเหลือนักเรียนครูจากประเทศลาว

รัฐบาลมีนโยบายช่วยเหลือผลิตครูให้แก่ประเทศลาว ในปี ๒๕๐๐ นี้ กำหนดให้มั นักเรียนฝึกหัดครูจากประเทศลาว เข้ามาศึกษาในโรงเรียนฝึกหัดครูอบรมราชธานี และ อยุธยา รวม ๒ โรงเรียนไม่เกิน ๕๐ คน

ท. งบประมาณ

กรมการฝึกหัดครูได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๆ ตามปริมาณงานที่ขยาย ขันตามลำดับ คือ.-

ประเภทเงิน	ปี ๒๔๙๙	ปี ๒๕๐๐	เพิ่มขึ้น
เงินเดือน	๓,๘๓๐,๘๒๐	๒,๓๓๓,๓๖๐	๔๐๐,๔๔๐
ค่าใช้สอย	๓๐,๘๓๓,๒๓๔	๓๗,๐๓๓,๕๔๒	๖,๒๓๔,๓๐๘
การจรร	๗,๗๔๐,๖๐๐	๘,๖๒๗,๘๗๐	๘๘๗,๒๗๐

ประเภทเงิน	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๐	เพิ่มขึ้น
เงินทุนสมบัติ	๒,๓๗๕,๐๐๐	๒,๓๐๖,๐๐๐	๓๒๙,๐๐๐
เงิน ก.ศ.ด.	๓๔,๕๒๗,๖๕๔	๓๒,๐๐๐,๐๐๐	-๒,๕๒๗,๖๕๔
รวมทั้งสิ้น	๓๗,๙๐๒,๕๐๔	๔๒,๒๐๖,๐๐๐	๔,๓๐๓,๔๙๖

ธ. เงินอุดหนุนนักเรียน

ในปี ๒๕๕๐ ได้จ่ายเงินค่าอุดหนุนนักเรียนฝึกหัดครูประเภทต่างๆ ไปแล้วดังนี้.-

๑. ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ๓,๗๒๖ คน ทุนละ ๓,๒๐๐ บาท
เงิน ๔,๖๒๖,๐๐๐ บาท (ภาคใต้ ๔ จังหวัด ให้ทุนละ ๓,๓๐๐ บาท)

๒. ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ. ขั้นสูง) ๕๐๐ ทุนละ ๒,๕๐๐ บาท
เงิน ๑,๒๕๐,๐๐๐ บาท

๓. ประโยศครูการเรือน ๓๐๐ ทุน ทุนละ ๓,๒๐๐ บาท เงิน ๙๖๐,๐๐๐ บาท

๔. ประโยศครูอนุบาล ๓๐๐ ทุน ทุนละ ๓,๒๐๐ บาท เงิน ๙๖๐,๐๐๐ บาท

๕. ประโยศครูประถมอาชีพศึกษา ๕๒๐ ทุน ทุนละ ๓,๒๐๐ บาท เงิน ๑,๖๖๔,๐๐๐ บาท

๖. ประโยศครูประถมการช่าง (ป.ป.ช.) และประโยศครูมัธยมการช่าง (ป.ม.ช.)
๔๐ ทุน ทุนละ ๓,๒๐๐ บาท เงิน ๑๒๘,๐๐๐ บาท

๗. ประโยศครูมัธยมการเรือน ๕๐ ทุน ทุนละ ๓,๒๐๐ บาท เงิน ๑๖๐,๐๐๐ บาท

๘. ประโยศครูมัธยม (ป.ม.) ๓๐๐ ทุน ทุนละ ๓,๒๐๐ บาท เงิน ๙๖๐,๐๐๐ บาท

๙. ปริญญาตรีวิชาการศึกษา (กศ.บ.) ๖๓ ทุน ทุนละ ๒,๕๐๐ บาท เงิน
๑๕๗,๕๐๐ บาท

๑๐. ปริญญาตรีเกษตรศาสตร์ (กษ.บ.) ๓๗ ทุน ทุนละ ๒,๕๐๐ บาท เงิน
๙๒,๕๐๐ บาท

๑๑. ปริญญาตรีครุศาสตร์ (ค.บ.) ๒๓๐ ทุน ทุนละ ๒,๕๐๐ บาท เงิน ๕๗๕,๐๐๐ บาท

รวมเป็นทุนอุดหนุนทั้งสิ้น ในปี ๒๕๕๐ จำนวน ๕,๖๒๐ ทุน เงิน ๗,๙๑๗,๐๐๐ บาท

น. การส่งเสริมครู ในด้านการศึกษา

๑. บรรจุครูที่สำเร็จการศึกษาในปี

๑๐๓ คน

๒. ตั้งเข้าศึกษาในต่างประเทศ	๕๐ คน คือ
ก. ในสหรัฐอเมริกา	๓๕ คน
ข. ในฟิลิปปินส์	๑๕ คน
๓. ตั้งเข้าศึกษาต่อในประเทศ	๖๕ คน คือ
ก. ทอทยาลัยวิชาการศึกษา	๔๐ คน
ข. ทจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๓๐ คน
ค. ที่สถานศึกษาต่าง ๆ	๑๕ คน

ป. นักเรียนที่สำเร็จการศึกษา

ในปีการศึกษา ๒๔๙๙ และปี ๒๕๐๐ ได้มีนักเรียนผลหัตถครู และนักเรียนสาธิต
สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ดังนี้.-

ก. <u>นักเรียนสาธิต</u>	ปี ๒๔๙๙	ปี ๒๕๐๐
๑. ชนบาล	๓๖๐	๓๕๕
๒. ประถม	๒๐๗	๒๓๕
๓. มัธยม	๒๘๗	๒๘๗
๔. การเรือน	๓๓๗	๓๒๗
รวม	๙๐๑	๗๙๕

ข. นักเรียนผลหัตถครู

๑. ป.กศ.	๒,๓๒๓	๒,๔๔๗
๒. ป.ป.	๓๒๖	-
๓. ป.ป. อาชีวศึกษา	๑๗๗	๑๖๖
๔. การเรือน	๑๓๔	๑๓๓
๕. ชนบาล	๑๗๒	๑๘๐
๖. ป.ม.	๑๗๗	๗๑
๗. ป.ม. การเรือน	๒๘	๓๕
๘. อ.กศ.	-	๒๘๖
๙. กศ.บ.	๗๐	๑๗๒
รวม	๓,๔๓๐	๓,๕๐๐

ป. ค่าใช้จ่ายในการอบรมครู

แต่ละปีได้มีการอบรมครูประเภทต่าง ๆ ตามความต้องการของแต่ละหน่วยงาน เพื่อปรับปรุงคุณภาพของครู และเพื่อให้ครู ได้รู้เห็นงานใหม่ ๆ แปลก ทันสมัย สำหรับ จะได้นำไปปรับปรุงตัวเอง โรงเรียนและพัฒนาการท้องถิ่นที่ตนอยู่ให้เจริญรุ่งเรือง ตาม กำลังความสามารถ ค่าใช้จ่ายในการอบรม ได้แบ่งบันทึกออกในระหว่างกรมต่าง ๆ และ คุรุสภา ตั้งแต่ฝ่ายใดเป็นเจ้าของเรื่อง การอบรมนั้น ๆ สำหรับการอบรมในปี ๒๕๐๐ นั้น จำนวนผู้เข้ารับการอบรม และจำนวนเงินค่าใช้จ่ายจำแนกตามประเภทการอบรมได้ เป็นดังนี้.-

ประเภทการอบรม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าใช้จ่าย
๑. ครูสอนชั้นประถม	๒๗,๕๔๗	๓,๓๘๕,๐๐๐
๒. เกษตรกรรม	๓๐๐	๓๐๐,๐๐๐
๓. ครูการช่าง การเรือน	๕๓๒	๒๗๕,๒๐๐
๔. วิชาชุดครูประเภทต่าง ๆ	๗,๙๓๓	๕๓๕,๙๕๓
๕. ครูใหญ่และครูทั่วไป	๒๗๗	} ๒๘๐,๐๐๐
๖. ศึกษาคำศัพท์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ	๓๗๗	
๗. ครูใหญ่และครูในโรงเรียนอาชีวศึกษา	๓๘๕	๖๕,๐๐๐
๘. การดนตรี	๕๒	-
๙. การบริหารการศึกษา	๒๕	๓๐๐,๐๐๐
๑๐. ครูใหญ่และครู โรงเรียนฝึกหัดครู	๕๓๕	๕๓๕,๐๐๐
๑๑. ครูชั้นปริญญา	๓๒๖	๒๖,๐๐๐
๑๒. ผู้ศึกษา-อนุศาสกและพลศึกษา	๕,๕๙๓	๓๕๕,๐๔๗
รวม	๓๘,๗๗๓	๓,๒๕๑,๓๘๗

กรมพลศึกษา

ก. งานในหน้าที่

กรมพลศึกษา จัดการศึกษาไปในด้านพลศึกษา และสุขศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ในด้านพลศึกษา ก็แบ่งแยกเป็นการกีฬาของนักเรียนและประชาชน กับการกีฬาของนักเรียนและประชาชน นอกจากนี้ ยังควบคุมส่งเสริมการลูกเสือและอนุกาชาดอีกด้วย กรมพลศึกษามหาวิทยาลัยพลศึกษาอยู่ในสังกัดรมนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ๒ ถึง ๕ ปี ถ้าสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรประโยคครูพลศึกษา หรือ ประกาศนียบัตรพลศึกษาชั้นสูงแล้วแต่กรณี กรมพลศึกษายังทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการกีฬาระหว่างสมาคมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศอยู่ตลอดเวลา ผลงานของกรมในปี ๒๕๐๐ ปรากฏดังต่อไปนี้.-

ข. การร่วมมือเผยแพร่การพลศึกษา

ได้ร่วมมือกับกรมต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จัดขอหาวัสดุเกี่ยวกับการพลศึกษา วางโครงการส่งเสริมสุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียน ทำการอบรมเกี่ยวกับการพลศึกษาร่วมมือกับเจ้าหน้าที่อื่นในการจัดการแข่งขันกีฬา ให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับพลศึกษา ทำเอกสารเกี่ยวกับอุปกรณ์สนามเด็กเล่น

ค. วิทยาลัยพลศึกษา

ในปี ๒๕๐๐ ได้มีผู้สำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตรประโยคครูพลศึกษาเอก (พ.อ.) ๓๓ คน

ได้เรียบเรียงคู่มือ การสอน กีฬาพลศึกษา และสุขศึกษาแจกจ่ายให้แก่กันศึกษาเพื่อทำให้เกิดผลในการสอนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ได้จัดให้มีการประชุมอบรมคณะอาจารย์ของวิทยาลัยที่ตามอบบางแสน จังหวัดชลบุรี ในระหว่างปีภาคเรียนภาคปลาย เพื่ออภิปรายปัญหาเกี่ยวกับผลงานที่ปฏิบัติไป ในปี ๒๕๐๐ และงานที่จะปฏิบัติต่อไปในปีการศึกษา ๒๕๐๐

ได้รับสมัครผู้เข้าเป็นนักศึกษาประจำการศึกษา ๒๕๐๐ รวม ๖๓ คน ในจำนวน
นี้เป็นข้าราชการทหารมณฑลศึกษาดังเข้าศึกษาด้วย ๓๐ คน

และยังได้รวมมือทำการฝึกสอนวิชาพลศึกษาให้แก่

ก. นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค

ข. นักเรียนฝึกหัดครูอาชีวศึกษา

ค. นิสิตคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

นอกจากนั้น ยังได้รับนักศึกษาจากประเทศลาวเข้ารับการศึกษาวชิราวุฒศึกษาอีก
๓ คน มีกำหนด ๖ เดือน

ทางวิทยาลัยได้นำนักศึกษาระดับ ๒ ออกไปฝึกการอยู่ค่ายพักแรมที่หอดงเขาซาก
คำบตบางพระ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี มีกำหนด ๗ วัน เพื่อให้ได้ฝึกและรับ
ความรู้ทางปฏิบัติอันจะยังประโยชน์ในเมื่อได้ออกไปทำการฝึกหัดผู้อื่นต่อไป

ง. เอกสารและคู่มือครู

ได้จัดทำเอกสารและคู่มือการกีฬาต่าง ๆ ไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษาและการ
เล่นกีฬาตั้งต่อไปนี้ :-

๑. อนุสารการพลศึกษา เพื่อช่วยเหลือนำครู และศึกษาริการจังหวัดทุก
ประเทศ

๒. ปรับปรุงแก้ไขกติกาเนตบอล

๓. จัดทำและปรับปรุงคำแนะนำเกี่ยวกับการเล่นฟุตบอล

๔. ปรับปรุงแก้ไขกติกามวยไทย (สมัครเล่น)

๕. ปรับปรุงแก้ไขกติกาฟุตบอลเพิ่มเติม

๖. ปรับปรุงแก้ไขกติกากรีฑา

๗. จัดการปรับปรุงเกี่ยวกับแผนผังสนามกีฬา

๘. จัดทำเอกสารเกี่ยวกับอุปกรณ์สนามเด็กเล่น

๙. ปรับปรุงหลักสูตรของวิทยาลัยพลศึกษา

จ. การกีฬา

๑. ได้ดำเนินการจัดการกีฬาโรงเรียนประเภทยูโด มวยฝรั่ง และกรีฑา

ในปีนั้นโรงเรียนตั้งเข้าแข่งขันกีฬารวม ๘๗ โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียนที่เข้าแข่งขัน ๕,๓๗๗ คน และกรีฑาก็นักเรียนสามารถทำลายสถิติการแข่งขันเดิมถึง ๘ ประเภท เท่า เดิม ๕ ประเภท ดังนี้:-

กรีฑาหญิง ทำลายสถิติเดิม คือ	วิ่ง ๘๐ เมตร	รุ่นกลาง สถิติ	๓๓.๔ วินาที
กรีฑาชาย .. คือ	๑. วิ่ง ๓๐๐ เมตร	รุ่นจิ๋ว ..	๓๓.๕ ..
	๒. วิ่ง ๓๐๐ เมตร	รุ่นใหญ่ ..	๓๓.๖ ..
	๓. วิ่ง ๘๐๐ เมตร	..	๒ นาที ๖.๕ วินาที
	๔. วิ่ง ๓,๕๐๐ เมตร	..	๖ .. ๒๖.๓ ..
	๕. พังแหลม	รุ่นกลาง	๔๘.๔๓๕ เมตร
กรีฑาหญิง เท่าสถิติเดิม คือ	๑. วิ่ง ๓๐๐ เมตร	รุ่นใหญ่ สถิติ	๓๔.๐ วินาที
	๒. วิ่ง ๒๐๐ เมตร	..	๒๘.๒ ..
กรีฑาชาย .. คือ	๑. วิ่ง ๖๐ เมตร	รุ่นจิ๋ว ..	๘.๖ ..
	๒. วิ่ง ๘๐ เมตร	..	๓๐.๘ ..
	๓. วิ่งผลัด ๔×๓๐๐	รุ่นกลาง	๓ นาที ๔๓.๖ วินาที

ได้ส่งนักเรียนหญิงเข้าแข่งขันกรีฑาประเทศพม่า ๒ คน ชนะทั้ง ๒ คน

ได้จัดทำสถิติกีฬาประจำปีเป็นหลักฐาน ซึ่งปรากฏว่า ได้ผิดในทางคุณภาพ กว้างขวางขึ้น

ได้จัดทำเหรียญรางวัลสำหรับผู้ชนะเลิศในการแข่งขันประเภทต่าง ๆ จำนวน ๓๖๐ เหรียญ มีโรงเรียนที่ได้รับเหรียญรางวัลชนะเลิศ ๒๘ โรงเรียน

๒. สำหรับการกีฬาประชาชน ได้จัดให้มีการแข่งขันโดยมีองค์การของรัฐบาล และบริษัทห้างร้านให้ความร่วมมือเข้าแข่งขัน ๓๖ แห่ง แยกการแข่งขันออกเป็น ๔ ประเภท คือ:-

๑. วอลเลย์บอลหญิง
๒. วอลเลย์บอลชาย
๓. ตะกร้อข้ามตาข่าย
๔. ตะกร้อลอดห่วง

มีผู้เข้าแข่งขันทั้ง ๔ ประเภทประมาณ ๓๐๐ คน

๓. การแข่งขันบริดจ์ ได้จัดแข่งขันบริดจ์ ระหว่างกระทรวง

แบ่งเงินอุดหนุนการกีฬาให้สมาคมต่าง ๆ รวม ๗ สมาคม ตลอดจนควบคุมการใช้จ่ายเงินอุดหนุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทางราชการ

๔. สำหรับการแข่งขันระหว่างสมาคม ได้จัดให้มีการแข่งขันเทนนิส ระหว่างภาค คือ

๑. ภาคเหนือมี ๗ สโมสร แข่งขันที่จังหวัดเชียงใหม่
๒. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี ๗ สโมสร แข่งขันที่จังหวัดอุดรธานี
๓. ภาคกลางมี ๒๑ สโมสร แข่งขันที่สโมสรศิษย์เก่าเทพศิรินทร์
๔. ภาคใต้มี ๕ สโมสร แข่งขันที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

นอกจากนี้จัดการแข่งขันระหว่างนักกีฬาต่างประเทศอีก คือ

- ก. นักเทนนิสผู้แทนอินเดีย
- ข. นักเทนนิสผู้แทนซีลอน

ผลการแข่งขันเด่นเดี่ยว ๔ ครั้ง เด่นคู่ ๒ ครั้ง ไทยแพ้อินเดียและซีลอน ๓-๒ และยังจัดส่งนักกีฬาไทยไปแข่งขันต่างประเทศ คือ การแข่งขันระหว่างชาติ ณ เมืองกัวดาลามิเปอร์ประเทศเม็กซิโก และการแข่งขันชนะเลิศแห่งประเทศไทย รวม ๔ คน ผลการแข่งขันไทยชนะเลิศ ประเภทคู่ผสมหญิง-ชาย และรองชนะเลิศประเภทชายเดี่ยว

๕. การแข่งขันฟุตบอล ได้จัดให้มีการแข่งขันฟุตบอล สมาคม และโรงเรียน

ในปี ๒๕๐๐ ซึ่งมีผู้แทนส่งเข้าแข่งขันแต่ละประเภท คือ -

๑. ฟุตบอลประเภทมหาวิทยาลัย มี ๓๐ มหาวิทยาลัย
๒. ฟุตบอลประเภทโรงเรียนเตรียมอุดม มี ๕ โรงเรียน
๓. ฟุตบอลประชาชนประเภทถ้วยใหญ่ มี ๑๑ สโมสร

๕. ฟุตบอลประชาชนประเภทถ่วงน้ำหนัก มี ๑๔ ต้ม

รวมมีผู้เข้าแข่งขันทุกประเภท ๕๕๕ คน

มีคณะฟุตบอลต่างประเทศเข้ามาแข่งขันในประเทศไทย รวม ๒๔ ครั้ง คือ .-

๑. ชุดปอร์ตูกัล	๒ ครั้ง
๒. ชุดราชนาวอังกฤษ	๓ ,,
๓. ชุดฮอลันดา	๓ ,,
๔. ชุดเซาท์ไชนา	๖ ,,
๕. ชุดคิงพิงฮองกง	๖ ,,
๖. ชุดซิงเคาฮองกง	๖ ,,

ได้จัดตั้งนักฟุตบอลของเราออกไปแข่งขันกับต่างประเทศ คือ

๑. ส่งไปร่วมงานฉลองและแข่งขันโอลิมปิก ครั้งที่สิบหก ณ นครเมดเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย

๒. ส่งไปร่วมงานฉลองเอกราชของสหพันธรัฐมลายู

๖. รักบี้ฟุตบอล ในปี ๒๕๐๐ นี้ ได้จัดแยกประเภทการแข่งขันไว้ และมีผู้แทน
ส่งเข้าแข่งขันดังนี้ .-

๑. ประเภทมหาวิทยาลัย มี ๓๐ มหาวิทยาลัย
๒. ประเภทโรงเรียนเตรียมอุดม มี ๗ โรงเรียน
๓. ประเภทต้ม มี ๑ ต้ม

รวมมีผู้เข้าแข่งขันทุกประเภท ๖๒๕ คน

และยังได้ส่งนักรักบี้ฟุตบอล ออกไปแข่งขันในต่างประเทศอีก คือ ประเทศ
สหพันธรัฐมลายู ผลการแข่งขัน ไทยชนะ

๑. การแข่งขันทบกีฬาสมัครเล่น ได้จัดการกีฬาส่งสมัครเล่น ในปี ๒๕๐๐ และ
มีผู้ส่งเข้าแข่งขัน คือ .-

๑. ระหว่างมหาวิทยาลัย	รวม ๕๓๒ คน
๒. ระหว่างทหารและตำรวจ	,, ๑๓๕ คน

๓. ระหวางประชาชน รวม ๓๔๖ คน

รวมผู้เข้าแข่งขันทั้งสิ้น ๗๙๓ คน

ได้จัดส่งนักกีฬาไปร่วมงานฉลองและแข่งขันโอลิมปิกครั้งที่สิบหก ณ นครเมดเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย

๔. เบดมินตัน ได้แยกประเภทการแข่งขันออกเป็น ๕ ประเภท คือ.-

๑. ประเภทเดี่ยว
๒. ประเภทมหาวิทยาลัย
๓. ประเภทโรงเรียนชาย
๔. ประเภทโรงเรียนหญิง
๕. ประเภททั่วไป

แต่ละประเภทได้จัดการแข่งขันแยกเป็น

- ก. ชายเดี่ยว
- ข. ชายคู่
- ค. คู่ผสม หญิง-ชาย

ได้จัดให้มีการแข่งขันกับนักกีฬาต่างประเทศที่เข้ามา คือ สหราชอาณาจักร ภายเนยนแห่งดิงค์โปรและปากีสถาน กับได้จัดให้มีการแข่งขันระหว่างชาติ กับอินเดีย อีก ซึ่งผลปรากฏว่า ไทยชนะ

๕. บาสเกตบอล ได้จัดการแข่งขัน เป็น ๓ ประเภท คือ

๑. ประเภทมหาวิทยาลัย ชายมี ๓๓ มหาวิทยาลัย
๒. ประเภทมหาวิทยาลัย หญิงมี ๕ มหาวิทยาลัย
๓. ประเภทเดี่ยว มี ๓๒ เดี่ยว

รวมผู้เข้าแข่งขันทั้งสิ้น ๓๔๖ คน

ได้จัดส่งนักบาสเกตบอล ไปร่วมงานฉลองและแข่งขันโอลิมปิกครั้งที่สิบหก และในงานฉลองเอกราชของสหพันธรัฐอินเดีย

๑๐. มวยสมัครเล่น ได้เปิดการแข่งขันมวยสมัครเล่น ที่เวทีสวนสมพงษ์ แบ่งออกเป็น ๗ รุ่น ตั้งแต่รุ่นไลท์ฟลายเวท ถึงรุ่นเวดเคอร์เวท มีผู้สมัครเข้าแข่งขันในนามห้างร้าน และสถานศึกษาต่าง ๆ รวม ๒๔๒ คน

ได้จัดให้มีการแข่งขันกับนักมวยของประเทศพม่า ที่เข้ามารวม ๑๐ คน ผลการแข่งขัน ไทยชนะ ๗ คู่ แพ้ ๔ คู่

และได้ส่งเข้าร่วมการกีฬาโอลิมปิกครั้งที่สิบหกด้วย ๕ คน

๑๑. กรีฑาสถาน

ได้ใช้สนามของกรีฑาสถานเป็นที่แข่งขันและฝึกซ้อมกีฬาตลอดปี ๒๕๐๐ ซึ่งแยกประเภทการแข่งขันออกได้ดังนี้.—

๑. แข่งขันกีฬาต่าง ๆ ที่กรมพลศึกษาและโรงเรียนเขตต่าง ๆ เป็นผู้ดำเนินงาน รวม ๕๖ ครั้ง

๒. แข่งขันฟุตบอลที่สนามฟุตบอลแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินงาน รวม ๓๔๓ ครั้ง

๓. แข่งขันรักบี้ฟุตบอล ที่สนามรักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินงาน รวม ๖๗ ครั้ง

๔. แข่งขันบาสเกตบอล ที่สนามบาสเกตบอลแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินงาน รวม ๖๓ ครั้ง

๕. แข่งขันกรีฑาของมหาวิทยาลัย กรีฑาของหน่วยกรีฑาของสมาคมกรีฑาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย และกรีฑาโรงเรียนประจำ ของกระทรวงศึกษาธิการ รวม ๓๘ ครั้ง

๖. แข่งขันและแสดงกรีฑาอื่น ๆ รวม ๓๔ ครั้ง

๑๒. การรับส่งนักเรียน

กรมพลศึกษา ได้เปิดกิจการเดินรถรับส่งนักเรียนมาตั้งแต่ปี ๒๔๘๖ ในระหว่างจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ได้ใช้จ่ายเงินค่าดำเนินงานจากเงิน ก.ศ.ศ. และเงินงบประมาณไปแล้ว ตั้งแต่ต้นมาคือ.—

พ.ศ. ๒๔๘๐	จ่ายจากเงิน ก.ศ.ศ.	๔,๓๒๔,๐๐๐	บาท
พ.ศ. ๒๔๘๑	,,	๘๘๐,๐๐๐	,,
พ.ศ. ๒๔๘๒	,,	๓๘๓,๐๐๐	,,
พ.ศ. ๒๔๘๓	จ่ายจากเงินงบประมาณ	๓,๐๐๐,๐๐๐	,,
พ.ศ. ๒๔๘๔	,,	๓,๐๐๐,๐๐๐	,,
พ.ศ. ๒๔๘๕	,,	๓,๐๐๐,๐๐๐	,,

มีนักเรียน^{๒๕}ทั้งหมด ๓๕ คน แบ่งเป็น ๔ สาย คือ -

๑. สายเจ้าชิงช้า - พระโขนง
๒. สายสามย่าน - สีเสียดหลวง
๓. สายสะพานพุทธ - บางซื่อ
๔. สายสะพานแดง - คลองหลวง

เก็บค่าโดยส่งนักเรียนอัตราเดียวตลอดสายคือ ๒๕ สตางค์ ทางโรงเรียนต่างๆ ขอให้ขยายงานออกไปอีก แต่เนื่องจากงบประมาณยังมีไม่พอ จึงยังขยายงานออกอีกไม่ได้ตามความประสงค์ของโรงเรียน

ข. สารวัตรนักเรียน

ได้จัดให้มีสารวัตรนักเรียน ออกทำการตรวจควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียนในจังหวัดพระนครและธนบุรี รวม ๒๕ คน ตั้งแต่เวลา ๗.๐๐ น. ถึง ๘.๓๐ น. และเวลา ๑๔.๐๐ น. ถึง ๑๗.๐๐ น.

การตรวจพิเศษ ตามโรงมหรสพ ที่ชุมนุมชน สถานสาธารณต่าง ๆ ตั้งแต่เวลา ๓๐.๐๐ น. ถึง ๑๒.๐๐ น.

ณ สวนอัมพร ในวันแสดงดนตรีสำหรับประชาชน ทุกวันพุธ เวลา ๑๕.๐๐ น. ถึง ๑๗.๐๐ น. ทุกวันอาทิตย์เวลา ๓๐.๐๐ น. ถึง ๑๒.๐๐ น.

ผลการตรวจตรา ปรากฏว่าได้กล่าวตักเตือนนักเรียนและแจ้งเหตุไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ในปี ๒๕๐๐ รวมทั้งสิ้น ๓๘๐ ราย น้อยกว่าปี ๒๔๙๙ ซึ่งมีอยู่ ๖๓๗ ราย

ญ. การลูกเสือ

ในปี ๒๕๐๐ ได้จัดตั้งกองลูกเสือเพิ่มขึ้นอีก ๑๗๖ กอง แต่งตั้งผู้บังคับบัญชา
ลูกเสือ รวม ๓,๗๗๕ คน
เริ่มจัดหน่วยสวัสดิภาพนักเรียนร่วมกับกรมตำรวจ
ช่วยเหลือผู้ด้อยฐานะทางการเรียน โดยช่วยส่งเงินไปให้ ๒,๓๐๐ บาท
จัดลูกเสือไปเลี้ยงกักตอาหาร และนำดื่มแก่พระสงฆ์และประชาชนในงานฉลอง ๒๕
พุทธศัตวรรษ รวม ๓,๓๐๐ คน

ในปีนี้มีลูกเสือได้รับเหรียญลูกเสือสรรเสริญ รวม ๔ ราย
ได้เปิดการอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือและพนักงานเจ้าหน้าที่ลูกเสือขึ้น ในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดเชียงใหม่
ให้ตำรวจเก่าของลูกเสือรวม ๓๐ จังหวัด และทำการอบรมครูตำรวจ โดยร่วมมือ
กับกรมตำรวจ

ส่งลูกเสือไปร่วมประชุมชุมนุมลูกเสือแห่งโลกครั้งที่ ๘ ที่ซิดนีย์ปาร์ก ประเทศอังกฤษ
ส่งเงินสนับสนุนทุนฉลองร้อยปี ของลอร์ดมาเดน เพาเวด ๓๖,๘๘๒ บาท ไปให้
สมาคมลูกเสือนานาชาติ ณ ประเทศอังกฤษ

ค. อนุภาษาด

ได้จัดให้มีการประกวดและแสดงของสมาชิกอนุภาษาดโรงเรียนต่าง ๆ ในวัน
ภาษาดปี ๒๕๐๐

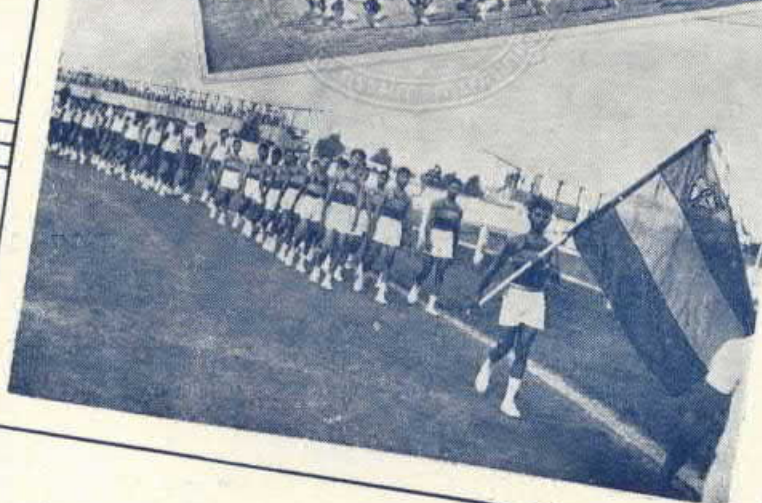
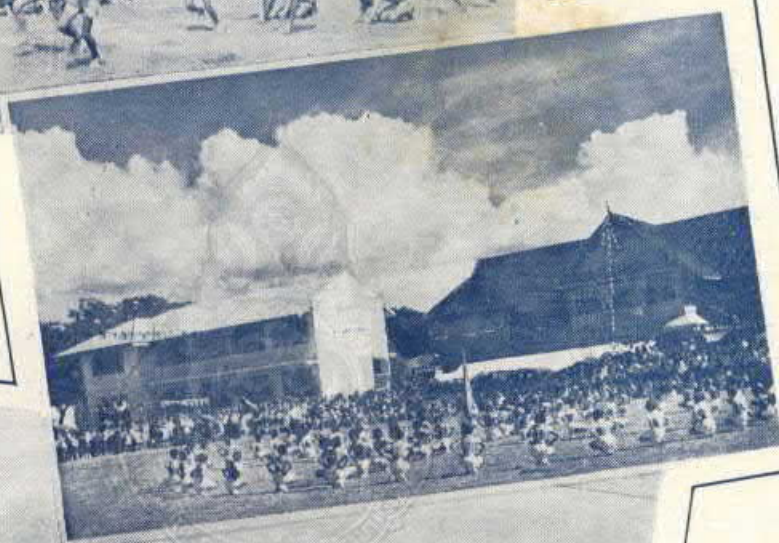
ในปีนี้มีจำนวนอนุภาษาด ดังนี้.-

อนุภาษาดจังหวัด	๗๓	จังหวัด
อนุภาษาดอำเภอ	๒๔๕	อำเภอ
หมู่อนุภาษาดโรงเรียน	๓๔๔	โรงเรียน
หน่วยอนุภาษาดโรงเรียน	๗,๔๒๗	โรงเรียน
สมาชิกอนุภาษาดชาย	๓๓,๖๔๓	คน
สมาชิกอนุภาษาดหญิง	๓๓๓,๒๗๔	คน
รวม	๓๔๖,๘๙๗	คน

กีฬา กีฬา
เป็นวิเศษ
แก้กองกิเลส

ทำตน
ให้เป็นคน

ได้ประกาศขอยืมบังคับอากาศยานไทย ฉบับ พ.ศ. ๒๕๐๐ มีข้อความบังคับอากาศยาน
รวมอยู่ด้วย ได้ยกเลิกฉบับเดิม

ได้ให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมการอบรมวิชาอากาศยาน แก่ครูผู้สอนวิชาอากาศยาน ที่
จังหวัดสุโขทัยรวม ๓๐๐ คน

ได้แจกของขวัญอากาศยาน ซึ่งรับจากสหภาพอเมริกา ให้แก่หมู่อากาศยาน
ต่าง ๆ เพื่อไปแจกเด็ก คือ

๑. โรงเรียนมัธยมสาธิต ปทุมวัน	จำนวน	๓,๕๓๖	กล่อง
๒. โรงเรียนศึกษานารี	,,	๓,๕๓๖	,,
๓. โรงเรียนโพธิ์ตัด	,,	๓๗๕	,,
๔. แผนกศึกษาธิการจังหวัดพระนคร	,,	๓,๕๒๐	,,
๕. แผนกศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี	,,	๓,๕๒๐	,,
๖. แผนกศึกษาธิการเทศบาลนครชลบุรี	,,	๓,๕๒๐	,,

และของขวัญที่ได้รับจากสหภาพอากาศออสเตรเลีย ให้แก่โรงเรียนอนุบาลลอสแอนเจลิส
และโรงเรียนอนุบาลวัดปรีชาฯ แห่งละ ๕๐๐ เต็ม จัดให้หมู่อากาศยานโรงเรียน
ละตุ้มศิษย์พิทยฯ แด่กระทรวงประวัติดังกล่าวให้กำเนิกอากาศ ณ สถานที่ไทยโทรทัศน์

ชุมนุมผู้แทนอากาศยานโรงเรียนส่วนกลาง ที่โรงเรียนสตรีประชากร จังหวัด
พระนคร มีสมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ เสด็จเป็นประธาน

นายบุญธรรม ต. สุวรรณ และภรรยา บริจาคเงิน ๑ แสนบาทซื้อรถยนต์ให้กอง
อากาศยาน ได้มอบเครื่องหมายตอบแทนชนิดทองคำประดับเพชรไว้เป็นเกียรติแล้ว

ได้จัดพิมพ์หนังสือคู่มืออากาศยานขึ้นไว้ โท เอก แจกจ่ายหน่วยอากาศยานทั่วราชอาณาจักร

ช่วยอบรมวิชาอากาศยานแก่ครูประชาบาล จังหวัดนนทบุรี

ในการสัมพันธกับอากาศยานต่างประเทศ ทางกองอากาศยานได้ส่งหนังสือของ
เอฟ. เอ. โอ. ที่กรุงโรมประเทศอิตาลีให้มา แจกแก่หมู่อากาศยานโรงเรียนต่างๆ ในต่าง
จังหวัดรวม ๗ แห่ง

ส่งภาพโปสเตอร์ไปยังต้นนิบาศสภาอากาศ รวม ๘ แผ่น เพื่อนำไปแสดงในงาน
แสดงการอนุภาษารอบโลกที่กรุงบรัสเซล ประเทศเบลเยียม

ได้ทำการรับรองผู้แทนเยาวชนและอนุภาษานิวปุ่น อินโดเนเซีย และนิวซีแลนด์
๗ คน กับผู้อำนวยการอนุภาษาดังลิวส์เซอร์แลนด์ และบรรณาธิการหนังสือพิมพ์
อนุภาษานิวปุ่น

ได้ทำการแลกเปลี่ยนสมุดภาพและรูปภาพกับหน่วยอนุภาษาดประเทศต่าง ๆ คือ.-

ก. การแลกเปลี่ยนสมุดภาพ

ได้รับจาก สหรัฐอเมริกา	๓๓	เล่ม
นิวปุ่น	๔	..
ออสเตรเลีย	๒	..
ฮอลันดา	๓	..
กรีซ	๓	..
เชโกสโลวาเกีย	๓	..
แอฟริกาใต้	๓	..
ส่งไปให้ ฮอลันดา	๓	..
ออสเตรเลีย	๓	..
อิตาลี	๓	..
ลิวส์เซอร์แลนด์	๔	..
อินเดีย	๒	..
นอร์เวย์	๓	..
เดนมาร์ก	๒	..
ฟินแลนด์	๒	..
ฝรั่งเศส	๒	..
นิวซีแลนด์	๒	..
อังกฤษ	๓	..

๑. การแลกเปลี่ยนรูปภาพ

ได้รับจาก	รุมเนเนีย	๓๓	รูป
	สหรัฐอเมริกา	๑๘๗	,,
	สันนิบาตสหประชาชาติ	๘	,,
	เชกโกสโลวาเกีย	๓	,,
ส่งไปให้	สันนิบาตสหประชาชาติ	๒๘	,,
	สหรัฐอเมริกา	๘	,,
	เดนมาร์ก	๕	,,
	อินเดีย	๘	,,

และได้รับบัตร ส.ค.ศ. ปี ๒๕๐๐ จากประเทศเกาหลีจำนวน ๒๔๐ บัตร ได้จัดส่ง
ไปให้โรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดพระนครและธนบุรี กับโรงเรียนสตรีประจำจังหวัด
๗๓ จังหวัด

กรมวิชาการ

ก. จัดการดำเนินงาน

งานในด้านวิชาการเกี่ยวกับตำราเรียน หลักสูตร ประมวลการสอน คู่มือครู
อุปกรณ์การสอน ตลอดจนการค้นคว้าวิจัยการศึกษา และการประมวลสถิติการศึกษา
ได้รวมอยู่ในหน้าที่ของกรมฯ ซึ่งเป็นกรมที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่หน่วยที่มี
โรงเรียนในสังกัด เป็นผู้ติดต่อประสานงานในด้านหลักการและวิชาการกับ โรงเรียน
ในปี ๒๕๐๐ ได้ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ไปแล้ว ดังนี้ :-

ข. การวิจัยการศึกษา

ได้ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับปี
๒๕๑๑ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๑๐ เพื่อให้ทราบถึงการใช้จ่ายว่าได้ใช้ไปในทางใดบ้าง ได้ผล
สัมความมุ่งหมายเพียงไร มีสิ่งใดที่ควรและไม่ควร สัมควรจ่ายในเรื่องใด ส่งเสริม
ในด้านใด เป็นต้น

ได้ทำการรวบรวมสถิติการศึกษามาประมวลเข้าเป็นรายงานการศึกษา ประจำปี
การศึกษา ๒๕๑๑ แสดงข้อมูลจำนวนในการศึกษาด้านต่าง ๆ พิมพ์เผยแพร่แจกจ่าย
ให้แก่หน่วยราชการ โรงเรียน อำเภอ และจังหวัดต่าง ๆ ใช้เป็นหลักฐานในการค้นคว้า
และอ้างอิงประกอบการงานและการศึกษาของโรงเรียน

ได้ออกไปทำการสำรวจภาวะการศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง และน่าน
ในปี ๒๕๑๑ และในปีนี้ได้จัดทำเป็นรายงานการสำรวจภาวะการศึกษาในภาคเหนือตอนบน
และให้ข้อเสนอแนะในการศึกษาบางประการ

และได้ประชุมกรรมการพิจารณา ทำข้อตกลงขอเช่าฉบับสัญญาเด็ก ซึ่งหลายแบบ
หลายด้าน สำหรับทำการทดสอบเด็กในโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อทำเป็นมาตรฐาน
ทดสอบเชาวน์ปัญญาของเด็กไทยต่อไป

ก. จัดการทำอุปกรณ์การศึกษา

ได้ทำการผลิตอุปกรณ์การศึกษาขึ้นในวิชาต่างๆ ดังนี้ .-

๑. อุปกรณ์ประกอบวิชาภาษาไทย	๘๒ ชิ้น
๒. อุปกรณ์ประกอบวิชาเลขคณิต	๕๐ ชิ้น
๓. อุปกรณ์ประกอบวิชาวิทยาศาสตร์	๖๔ ชิ้น
๔. อุปกรณ์ประกอบวิชาสังคมศึกษา	๓๒๔ ชิ้น
๕. อุปกรณ์ประกอบวิชาศิลปศึกษา	๘๘ ชิ้น

รวมอุปกรณ์ที่ผลิตได้ ๕๒๘ ชิ้น

อุปกรณ์ที่หาชนน ได้ใช้วัตถุต่างๆ กันตามชนิดของอุปกรณ์ คือ .-

ก. ทำด้วยกระดาษ	๔๐๒ ชิ้น
ข. ทำด้วยเมโซไนท์	๕๒ ,,
ค. ทำด้วยไม้	๓๓๕ ,,
ง. ทำด้วยผ้า	๔๗ ,,
จ. ทำด้วยยาง	๓๕ ,,
ฉ. ภาพถ่าย	๓๗ ,,
ช. บล็อกโลหะ	๒๒ ,,
ซ. พลาสติก	๓๔ ,,
ญ. ดินเหนียว	๒๒ ,,
ด. จักสาน	๓๕ ,,
ค. โลหะ	๒๗ ,,
ก. แก้ว	๒๒ ,,
ท. ปูนปลาสเตอร์	๓๐ ,,
น. แกะสลัก	๗ ,,

ง. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ทำการบัญชีทรัพย์สินของห้องสมุด และทำเอกสารบัญชีทรัพย์สินการศึกษา ทำนุบำรุง
 ต่างๆ ประกอบหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ให้ครูได้ใช้เป็นคู่มือประกอบการสอน
 ทำเอกสารจำแนกประเภทพิพิธภัณฑ์ และทำการสำรวจพิพิธภัณฑ์โรงเรียนทั่ว
 ประเทศ

ได้ปฏิบัติการเกี่ยวกับห้องสมุดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในปณมหนังสือและ
 นิตยสารทั้งสิ้น ๓๘,๐๔๒ เล่ม แยกเป็นหนังสือประเภทต่างๆ ดังนี้.—

๑. หนังสือภาษาไทย	๒,๐๘๓ เล่ม
๒. หนังสือภาษาต่างประเทศ	๒,๔๕๗ ,,
๓. ระเบียบการมหาวิทยาลัยต่างประเทศ	๒๗๗ ,,
๔. รายงานต่างๆ	๒๐๓ ,,
๕. นิตยสาร	๓๓,๕๒๕ ,,
๖. คู่มือ	๒,๒๕๗ ,,
๗. เอกสารต่างๆ	๒๓๓ ,,

มีผู้นิยมใช้ห้องสมุด ซึ่งนับเฉพาะผู้ที่มาอ่านหนังสือในระหว่างเวลา ๗.๓๐-๘.๐๐

และ ๘.๐๐-๘.๓๐ น. เท่านั้น ดังนี้.—

พ.ศ. ๒๔๘๗ จำนวน	๓๒,๓๔๘ คน
พ.ศ. ๒๔๘๘ ,,	๓๕,๕๗๐ ,,
พ.ศ. ๒๕๐๐ ,,	๓๗,๔๗๗ ,,

ได้จัดซื้อแลกเปลี่ยนหนังสือ และนิตยสารกับหน่วยราชการและสถาบันทั้งภายใน
 และนอกประเทศ ในปีรวม ๓๖ แห่ง

ทำการฝึกอบรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน และห้องสมุดพิเศษ
 ของกระทรวงต่างๆ ในปี ๕ คน

ได้จัดแสดงนิทรรศการและการแสดง ซึ่งเป็นอุปกรณ์การศึกษาอย่างหนึ่งในปี
 รวมทั้งสิ้น ๓๓ ครั้ง

จ. การรวบรวมอุปกรณ์การสอนและเผยแพร่

รวบรวมอุปกรณ์การศึกษาทุกชั้น และทุกสาขาวิชาจากภายในและภายนอกประเทศ เพื่อแต่งตั้งเป็นตัวอย่างแก่ครู นักเรียน และนักศึกษาทั่วไป และเพื่อการตรวจสอบค้นคว้าตลอดจนดัดแปลง คัดค้น ออกแบบ สร้างอุปกรณ์ ให้เป็นอุปกรณ์ทำนองรายราคาถูก พร้อมทั้งทำคู่มือการสร้างอุปกรณ์ออกเผยแพร่ แจกจ่าย จำหน่ายไปยังโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศ

ทำการอบรม ผักผ่อน ครู นิสิต นักเรียนผกหัตถ์ครู ที่มาขอรับการอบรมในปี ๗๕ คน นำผู้เข้าชมนักการในปี ๓๗๘ คน

ทำอุปกรณ์การศึกษาที่สำเร็จรูปชนิดต่างๆ ออกไปตั้งแสดง ในสถานที่และโอกาสต่างๆ เป็นการเผยแพร่ และส่งเสริมครู ประชาชน ตลอดจนผู้สนใจ ให้เข้าใจถึงประโยชน์ ความมุ่งหมายการใช้ และวิธีสร้างอุปกรณ์นั้นๆ อยู่ตลอดมา

ทำการผลิตอุปกรณ์เพื่อจำหน่ายเป็นตัวอย่างให้แก่โรงเรียนต่างๆ ตามที่ขอร้องมา

ฉ. การประชุมจัดทำมาตรฐานทางสถิติการศึกษา

องค์การยูเนสโกได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาจัดทำมาตรฐานทางสถิติการศึกษา เฉพาะกลุ่มประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อวันที่ ๓๕-๓๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๐ มีผู้แทนประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมด้วย คือ ผู้แทนประเทศญี่ปุ่น ลาว เวียดนาม อินเดีย ปากีสถาน เกาหลีใต้ เป็นต้น ทางฝ่ายประเทศไทยได้จัดให้อธิบดีกรมการฝึกหัดครู เป็นหัวหน้าผู้แทนฝ่ายไทย มีผู้แทนร่วมด้วย ๑๗ คน ได้เปิดการประชุมที่ศาลาอันติธรรม มีการพิจารณาข้อเสนอแนะขององค์การยูเนสโก ในการจัดทำมาตรฐานทางสถิติการศึกษา การจัดการศึกษาของแต่ละประเทศ และการวางแผนการเดินสถิติการศึกษาให้สอดคล้องกัน ในนานาประเทศ ซึ่งเจ้าหน้าที่ขององค์การยูเนสโกได้รับมติของที่ประชุมไปเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ ณ ประเทศฝรั่งเศสแล้ว

ในการประชุมนี้ ผู้แทนประเทศต่าง ๆ ได้เสนอหนังสือวิธีการจัดสถิติการศึกษา และการจัดการศึกษาของประเทศตนต่อที่ประชุม เป็นการแลกเปลี่ยนทัศนะซึ่งกันและกัน ผู้แทนประเทศไทย ได้จัดพิมพ์เอกสารต่าง ๆ เสนอด้วยคือ.-

๑. แบบสำรวจและวิจัยด้านสถิติการศึกษา
๒. การวิจัยโครงการศึกษาชลบุรี
๓. การจัดการฝึกหัดครู และการคาดคะเนจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น
๔. การตรวจสอบแผนการวิจัยครั้งแรก และผลการวิเคราะห์การศึกษา
๕. การจัดรายงานฝ่ายสถิติการศึกษาในประเทศไทยและสถิติการศึกษา

ข. การดำเนินงานในด้านหลักสูตรแบบเรียน

ได้พิจารณาออกใบรับรองเทียบความรู้ชั้นต่างๆ ให้แก่ผู้มาติดต่อ จำนวน

๒,๐๓๕ ราย

ได้ดำเนินการจัดทำอนุสารประกอบหลักสูตรประถมศึกษา ร่วมกับเจ้าหน้าที่อื่น ๆ

รวม ๒๐ เล่ม

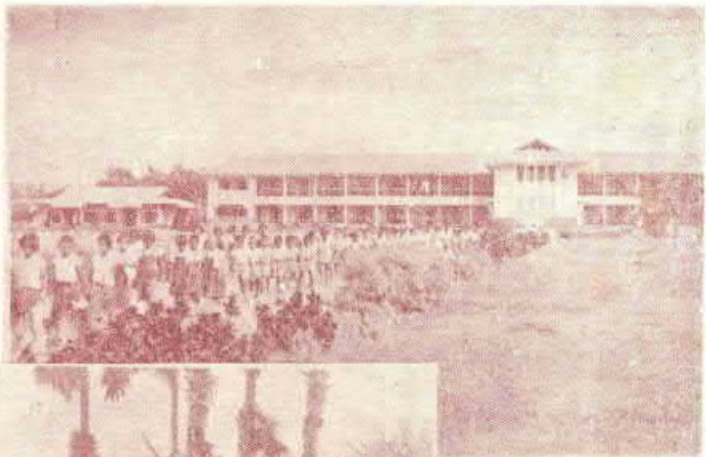
ได้ควบคุมการจัดพิมพ์แบบเรียนและประติมากรรมแบบเรียนต่าง ๆ ที่องค์การคำของ
คุรุสภา ขออนุมัติจัดพิมพ์จำนวน ๖,๘๒๕,๐๐๐ เล่ม

ได้ดำเนินการเปิดประชุมการจัดพิมพ์หนังสือแบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบใน
ชั้นต่าง ๆ รวม ๔ เล่ม ซึ่งมีโรงพิมพ์ได้ยื่นประมูลขอจัดพิมพ์หลายราย จำนวนพิมพ์ทั้งสิ้น

๑,๓๒๐,๐๐๐ เล่ม

ได้พิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและแบบเรียนที่มีปัญหาต่าง ๆ และในปี ๒๕๐๓ จะ
ได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาการจัดทำหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษา
หลักสูตรนโยบายการจัดการศึกษาในหลักสูตรใหม่ ซึ่งจะได้ให้เป็นหลักสูตรภาคบังคับ กำหนด
เวลา ๘ ปี แทนหลักสูตรบังคับเดิมซึ่งมีเพียง ๕ ปี การประชุมจะได้ประชุมศึกษา
วิธีการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ ครูใหญ่ ครูน้อย โรงเรียนต่าง ๆ ตลอดจนผู้ทรงคุณ
วุฒิทั้งหลาย ร่วมกันพิจารณาวางแผนการจัดทำหลักสูตรใหม่นี้ ที่คุรุสภามณฑล จังหวัด
ฉะเชิงเทรา

ท่องเที่ยว
ศึกษา
หาความรู้

เพิ่มปัญญา
ติดตัวอยู่
ไม่รู้หาย

มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยในประเทศไทยมี ๕ แห่ง คือ

๑. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๓. มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
๔. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๕. มหาวิทยาลัยศิลปากร

ในชั้นเดิมได้มีเพียงแห่งเดียว คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมาได้แยกออกไป
และตั้งขึ้นใหม่ และได้แยกตั้งกันออกไปแต่ละแห่งคือ:-

๑. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งกตัตระหวงศึกษากการ
๒. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตั้งกตัตระหวงศึกษากการ
๓. มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ตั้งกตัตระหวงตำชาารณสุข
๔. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งกตัตระหวงเกษตร
๕. มหาวิทยาลัยศิลปากร ตั้งกตัตระหวงวัฒนธรรม

ในปี ๒๔๘๘ ได้มีพระราชบัญญัติสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ โอนกิจการบริหาร
ของมหาวิทยาลัย ๕ แห่ง นอกจากมหาวิทยาลัยศิลปากร จากสังกัดเดิมเข้าอยู่ในสังกัด
เดียวกัน คือ สภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ ซึ่งตั้งขึ้นเพื่อรวมนงานในด้านอุดมศึกษาทุกแขนง
ให้อยู่ในสังกัดแห่งเดียวกัน มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ งบประมาณต่าง ๆ
ของแต่ละมหาวิทยาลัยก็โอนตามไปด้วย อาจารย์มหาวิทยาลัยก็ไปสังกัดสภามหาวิทยาลัย
ทั้งหมด การจัดรวมกันนี้จะเกิดผลดีในการหาอาจารย์เพิ่มเติม การโยกย้ายอาจารย์แต่
ละแห่งไปอยู่ในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ได้สะดวก การควบคุมการสอนก็ง่าย ไม่แบ่งแยกกัน
เช่นแต่ก่อน การจัดระดับมาตรฐานของคณะ วิชา แต่ละสังกัดก็เสมอกัน ทำให้การ

ดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเป็นไปโดยราบรื่น บังเกิดผลดีแก่การศึกษาอย่างยิ่ง ทั้งจะทำให้มาตรฐานการศึกษาได้สูงเท่าเทียมกับต่างประเทศ

ผลการปฏิบัติงานในปี ๒๕๐๐ ของมหาวิทยาลัยทั้ง ๕ แห่งมีดังต่อไปนี้ :-

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก. คณะวิชา

ได้เปิดการสอนชั้นรวม ๗ คณะด้วยกันคือ :-

๑. คณะวิศวกรรมศาสตร์
๒. คณะอักษรศาสตร์
๓. คณะครุศาสตร์
๔. คณะวิทยาศาสตร์
๕. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
๖. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
๗. คณะรัฐศาสตร์

ข. งบประมาณ

งบประมาณของมหาวิทยาลัย ในปีนี้ได้รับแยกเป็นประเภทใหญ่ ๆ คือ :-

๑. ประเภทเงินเดือน	๒,๕๕๐,๘๒๗ บาท
๒. ประเภทค่าใช้สอย	๑,๘๓๘,๓๔๓ บาท
๓. ประเภทการจร	๔,๕๒๓,๘๐๐ บาท

รวมทั้งสิ้น ๘,๙๑๒,๙๖๘ บาท

ค่าใช้จ่ายในประเภทการจร ได้จ่ายหนักไปในทางก่อสร้างสถานศึกษา ปรับปรุงบริเวณมหาวิทยาลัย และซื้ออุปกรณ์การศึกษาเพิ่มเติม ซึ่งมีรายการจ่ายดังนี้ :-

๑. ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างอาคาร

- ก. สร้างถนน ทางระบายน้ำ และทางเข้าหน้าตึกคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

๓๕๐,๐๐๐ บาท

ข. สร้างโรงฝึกงานคณะวิศวกรรมศาสตร์	๔๕,๐๐๐	บาท
ค. สร้างโรงทดลองไฟฟ้าแรงสูงของคณะวิศวกรรมศาสตร์	๒๒๓,๐๐๐	,,
ง. สร้างโรงทดลองรถศาสตร์ของคณะวิศวกรรมศาสตร์	๓๓๐,๐๐๐	,,
จ. สร้างถนนคอนกรีตหน้าตึกหลังที่สองคณะวิศวกรรมศาสตร์	๔๐,๐๐๐	,,
ฉ. สร้างถนนและสะพานข้ามคลองเข้าคณะรัฐศาสตร์	๒๗๕,๘๕๐	,,
รวม	๓,๐๗๒,๘๕๐	บาท

๒. ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างต่อเติมอาคารที่มีอยู่เดิม

ก. ปรับปรุงต่อเติมโรงอาหารนิสิต	๘๕,๐๐๐	บาท
ข. ต่อเติมสนามกีฬา	๓๘๕,๓๓๕	,,
ค. ถมดินหอพักนิสิตหญิง	๓๘๐,๐๐๐	,,
ง. ต่อเติมตึกเรียนคณะวิทยาศาสตร์	๓,๐๐๐,๐๐๐	,,
จ. ซ่อมแซมที่ทำการทดลองแผนกวิชาฟิสิกส์ศาสตร์	๓๓,๕๐๐	,,
ฉ. สร้างโรงรถจักรยานยนต์และรถจักรยานยนต์	๒๗,๓๘๐	,,
ช. เติมน้ำอาคารเรียนคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	๒๖๐,๐๐๐	,,
ซ. ปรับปรุงตึกจัดนิทรรศการวิศวกรรมศาสตร์	๓๘๔,๘๘๐	,,
รวม	๓,๘๖๕,๒๓๕	บาท

๓. ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องทดลอง

ก. เครื่องทดลองวิศวกรรมโยธา	๘๕,๐๐๐	บาท
ข. เครื่องทดลองวิศวกรรมไฟฟ้า	๓๐,๐๐๐	,,
ค. เครื่องทดลองวิศวกรรมเหมืองแร่	๓๐,๐๐๐	,,
ง. เครื่องมือปฏิบัติการเคมีและฟิสิกส์วิทยาศาสตร์	๗๐๐,๐๐๐	,,
รวม	๘๓๕,๐๐๐	บาท

๔. ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ

ก. เครื่องสูบน้ำ รถแทรกเตอร์ตัดหญ้า เครื่องขยายเสียง ห้องประชุมและรถยนต์	๓๖๐,๓๘๐	บาท

๕. ขอบเขตของกำหนดเลข เครื่องชั่งตวงวัด เครื่องวัดพื้นที่
 ๕. ขอบเขตของกำหนดเลข เครื่องชั่งตวงวัด เครื่องวัดพื้นที่
 ๕. ขอบเขตของกำหนดเลข เครื่องชั่งตวงวัด เครื่องวัดพื้นที่

๕๐๗,๕๕๕ บาท

รวม ๕๖๗,๖๓๕ บาท

ก. อาจารย์และนิสิต

ในปีนี้ได้มีนิสิตเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วอีกมาก

จึงได้มีการบรรจุอาจารย์ใหม่

ค. :-

๑. คณะวิศวกรรมศาสตร์	๑๓ คน
๒. คณะอักษรศาสตร์	๘ คน
๓. คณะครุศาสตร์	๖ คน
๔. คณะวิทยาศาสตร์	๑๗ คน
๕. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	๑ คน
๖. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	๓ คน
๗. คณะรัฐศาสตร์	๕ คน
รวมอาจารย์ที่บรรจุใหม่	๕๓ คน

ซึ่งจำนวนอาจารย์ทั้งต้นในมหาวิทยาลัยนี้ ๕๒๗ คน เป็นอาจารย์ประจำ ๓๒๖

คน อาจารย์พิเศษ ๒๐๒ คน แยกตามคณะต่าง ๆ ได้ดังนี้ :-

๑. คณะวิศวกรรมศาสตร์	อาจารย์ประจำ ๕๗ คน	อาจารย์พิเศษ ๒๓
๒. คณะอักษรศาสตร์	.. ๖๔	.. ๓๗
๓. คณะครุศาสตร์	.. ๒๘	.. ๒๓
๔. คณะวิทยาศาสตร์	.. ๓๐๓	.. ๒๓
๕. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	.. ๒๒	.. ๓๐
๖. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	.. ๒๘	.. ๒๖
๗. คณะรัฐศาสตร์	.. ๒๔	.. ๖๑

นิสิตของมหาวิทยาลัยนี้ได้เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วอีก ๓,๖๕๗ คน หักผู้ที่สำเร็จการ

ศึกษาไปแล้ว ในปีการศึกษา ๒๕๕๗ จำนวน ๕๗๓ คน และที่ได้ออกอีก ๑๕๖ คน

จึงเป็นจำนวนนักศึกษาทั้งต้นในชั้น ๔,๗๗๒ คน แยกเป็นชนิดของคณะต่าง ๆ และจำนวนที่เพิ่มสำหรับแต่ละคณะดังนี้.—

๑. คณะวิศวกรรมศาสตร์	๓,๐๖๓ คน	เพิ่ม	๓๖๗ คน
๒. คณะอักษรศาสตร์	๕๕๖ ,,	}	,, ๓๗๖ ,,
๓. คณะครุศาสตร์	๒๔๓ ,,		
๔. คณะศึกษาศาสตร์	๓,๐๓๓ ,,	,,	๗๐ ,,
๕. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	๒๕๖ ,,	,,	๖ ,,
๖. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	๕๗๓ ,,	,,	๕๐ ,,
๗. คณะรัฐศาสตร์	๖๗๐ ,,	,,	๒๖๓ ,,

ในปีการศึกษา ๒๕๐๓ ทางมหาวิทยาลัยประมาณว่าจะรับนักศึกษาเพิ่มได้อีก ๓,๗๐๐ คน

ง. ผลการสอบไล่ประจำปี

ในปีการศึกษา ๒๕๐๐ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ทำการสอบไล่วัดผลการศึกษาของนักศึกษาในคณะต่าง ๆ ได้ผลปรากฏออกมาดังนี้.—

ก. ผู้สำเร็จปริญญาโท	๒ คน
ข. ผู้สำเร็จปริญญาตรี	๕๗๓ คน
ค. ผู้สำเร็จอนุปริญญา	๓๗ คน
รวมผู้สำเร็จไป	๖๑๒ คน

ค. แยกผู้สำเร็จการศึกษาออกไปตามคณะต่าง ๆ ดังนี้.—

<u>ปริญญาโท</u>	คณะวิศวกรรมศาสตร์	๒ คน
<u>ปริญญาตรี</u>	คณะวิศวกรรมศาสตร์	๓๓๗ คน
	คณะอักษรศาสตร์	๓๓๘ คน
	คณะครุศาสตร์	๔๔ คน
	คณะศึกษาศาสตร์	๖๗ คน
	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	๓๕ คน
	คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	๗๓ คน
	คณะรัฐศาสตร์	๔๗ คน

อนุปริญา คณะอักษรศาสตร์

๑๓ คน

คณะครุศาสตร์

๔ คน

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

๘ คน

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ๓๔ คน

จ. ทุนการศึกษา

มหาวิทยาลัยได้รับทุนการศึกษาทั้งภายในและภายนอกประเทศปีหนึ่ง ๆ หลายสิบ
ทุน สำหรับปี ๒๕๐๐ ได้รับทุนต่าง ๆ แบ่งได้ดังนี้.-

๑. ทุนศึกษาภายในประเทศ ๓๗ ทุน

๒. ทุนศึกษาภายนอกประเทศ ๔๗ ทุน

ทุนการศึกษาภายในประเทศ นิสิตเป็นผู้ได้รับและเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย ส่วน
ทุนศึกษาภายนอกประเทศนั้น อาจารย์เป็นผู้ได้รับไปศึกษาและดูงานในต่างประเทศ

คณะครุศาสตร์เป็นคณะที่ค่อนข้างใหม่ในชั้น เดิมได้รวมอยู่กับคณะอักษรศาสตร์
แต่แยกแผนกวิชาเป็นแผนกครุศาสตร์ สอนเพียงชั้นอนุปริญา แต่ต่อมาได้ปรับปรุง
การสอนและยกมาตรฐานจนถึงชั้นปริญา เรียกว่าปริญาครุศาสตร์ และในชั้นได้
แยกเป็นอีกคณะหนึ่งต่างหาก

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก. การรับนักศึกษา

มหาวิทยาลัยได้จัดการศึกษาแบบศตาดวิชา มีการรับนักศึกษาภายนอกโดยไม่
จำกัด ในเมื่อมพนควมรู้กำหนดไว้ ในการรับนักศึกษา ชั้นต่ำต้องจำเริญชั้นประโยค
เตรียมอุดมศึกษา

คณะต่าง ๆ มี ๖ คณะเหมือนบักอน คือ.-

๑. คณะนิติศาสตร์

๒. คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี

๓. คณะรัฐศาสตร์

๔. คณะเศรษฐศาสตร์

๕. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

๖. คณะรัฐประศาสนศาสตร์

ทุกคณะมีนักศึกษาสมัครเข้าเรียนเพิ่มขึ้นเสมอ การรับนักศึกษา ได้รับผู้ที่มีพ
ความรู้ดีกล้า โดยไม่ต้องผ่านการสอบคัดเลือกและยังให้สิทธิแก่สถานศึกษาบางแห่ง
ที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบวิทยฐานะว่ามีความรู้ไม่ต่ำกว่าประโยคเตรียมอุดมศึกษาให้เข้า
ศึกษาได้ แต่ต้องผ่านการสอบคัดเลือกของคณะนั้นๆ ระเบียบบนเริ่มใช้ในปี

สำหรับคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ แผนกสังคมสงเคราะห์ ในชั้นแรกเปิดเพียง
๒๒ ๓ และ ๔ รับนักศึกษาที่สำเร็จชั้น ๒ จากคณะอื่นๆ มาเข้าศึกษาต่อ แต่ใน
ปีได้ขยายการศึกษาออกไป โดยเริ่มรับนักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ ๑ เช่นเดียวกับคณะอื่นๆ

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งแต่เดิมรับนักศึกษาเพียงปีละครั้ง ในปี ๒๕๐๐ ได้
เปิดการสอบรุ่นที่ ๒ ขึ้น เริ่มการศึกษาคงแต่เดือนกันยายน เป็นต้นไป

กำหนดการรับสมัครเข้าเป็นนักศึกษา ซึ่งแต่เดิมกำหนดในเดือนสิงหาคมของ
ปีได้เปลี่ยนเป็นเดือนมิถุนายนของปี

ข. การเพิ่มปริญญาในคณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี

ในคณะพาณิชย์ศาสตร์ และการบัญชีได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรสำคัญเพื่อยกฐานะ
ปริญญาแก่ผู้สำเร็จวิชาการบัญชีแทนการได้รับประกาศนียบัตรตามระเบียบเดิม โดยแยกชื่อ
ปริญญาในคณะเป็น ๒ แผนก คือ.-

๑. แผนกพาณิชย์ศาสตร์ เรียกว่า "พาณิชย์ศาสตร์บัณฑิต"

๒. แผนกบัญชี เรียกว่า "บัญชีบัณฑิต"

ค. งบประมาณ

มหาวิทยาลัยอื่น เดิมมิได้ใช้เงินงบประมาณอย่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือ
มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ได้เพียงเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นรายปีเท่านั้น ต่อมาได้ยกฐานะ

อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยชั้นเป็นข้าราชการ ให้ใช้งบประมาณได้ สำหรับนั้น ได้รับงบประมาณดังต่อไปนี้.-

งบประมาณเงินเดือน ๖๙๗,๘๒๐ บาท

งบประมาณเงินค่าใช้สอย ๓,๔๖๗,๔๕๐ บาท

รวมทั้งสิ้น ๔,๑๖๕,๒๗๐ บาท

งบพิเศษสำหรับก่อสร้าง ๔๒,๓๗๐,๐๐๐ บาท

ได้ทำการก่อสร้างสถานที่เพิ่มเติม เพื่อรับนักศึกษาให้พอเพียงโดยใช้เงินงบพิเศษ

ค. -

๑. สร้างตึกทำการของคณะรัฐประศาสนศาสตร์ ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๒. สร้างตึกหอประชุมใหญ่ ๓๔,๕๖๐,๐๐๐ บาท

๓. สร้างตึก ๕ ชั้นเป็นห้องบรรยาย ๗,๓๕๐,๐๐๐ บาท

รวม ๔๒,๓๗๐,๐๐๐ บาท

ง. กิจการทำในป็น

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ได้เปิดการฝึกอบรมข้าราชการ โดยเชิญกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ส่งผู้แทนเข้ารับการอบรมมีกำหนด ๒ เดือน เพื่อจะได้กลับไปเป็นผู้ดำเนินการอบรมข้าราชการในสังกัดกระทรวงทบวงกรมของตน เพิ่มพูนสมรรถภาพในการปฏิบัติราชการต่อไป

จ. การสอบไล่

โดยที่การสอบไล่ของมหาวิทยาลัย ได้วางระเบียบกำหนดไว้หนึ่งทำการสอบสองสมัย การสอบสมัยแรกของการศึกษาชั้นสูงสุด เริ่มต้นสอบในเดือนมกราคมของปีใหม่ ซึ่งจะทราบผลกันในราวเดือนพฤษภาคม ส่วนการสอบสมัยหลัง เริ่มต้นสอบในเดือนเมษายน ทราบผลในราวเดือนสิงหาคม ฉะนั้น ผลการสอบสำหรับปีนั้นจึงยังไม่ทราบ.

ฉ. อาจารย์และนักศึกษา

อาจารย์ของมหาวิทยาลัย ทบประมาณตามคณะต่างๆ เป็นแต่เพียงอาจารย์ที่ควบคุมดูแล และดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบการของมหาวิทยาลัยเท่านั้น ส่วนอาจารย์

การเล่น

การละคร

การพ้องน้ำ

เป็นทางนำ

ชลศึกษา

มาให้เห็น

ที่เข้าสอนในชั้น โดยมากเป็นอาจารย์พิเศษ ซึ่งมีมหาวิทยาลัยเชิญมาทำการบรรยายวิชาต่าง ๆ ที่ถนัดและมีความรู้ความสามารถในวิชานั้น ฉะนั้นจึงมีอาจารย์ประจำชั้นน้อยมาก ส่วนผู้บรรยายมีมากกว่าหลายเท่า ดังจะแยกให้เห็นตามตำแหน่งและประเภทอาจารย์ ดังนี้ .-

ศาสตราจารย์ประจำและศาสตราจารย์พิเศษ (ไทย)	๒๗ คน
ศาสตราจารย์ชาวต่างประเทศ	๗ คน
อาจารย์เฉพาะวิชา	๓๕ คน
อาจารย์ประจำคณะ	๘ คน
อาจารย์ผู้ปกครอง	๓ คน
อาจารย์ผู้ช่วย	๒ คน
ผู้บรรยาย	๓๐๘ คน

รวมอาจารย์ทั้งสิ้น ๓๗๐ คน

ในคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเปิดการสอนแบ่งออกเป็น ๓ ชั้นปริญญา คือ ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก แต่บางคณะเปิดสอน เพียง ๓ หรือ ๒ ชั้นปริญญาเท่านั้น จึงยังมีมีนักศึกษาในชั้นที่ยังไม่ได้เปิดสอน ชั้นที่ เปิดสอนแล้วมีนักศึกษาหญิงเข้าศึกษาทุกคณะ นอกจากชั้นปริญญาเอกเท่านั้น ที่ยังมีนักศึกษาหญิงเรียนชั้นปริญญาตรี

คณะนิติศาสตร์	ชาย	๗,๗๒๖ คน	หญิง	๖๖๓ คน
คณะรัฐศาสตร์	„	๔,๗๘	„	๕ „
คณะเศรษฐศาสตร์	„	๒,๓๗๘	„	๓๓๖ „
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	„	๔,๕๕๖	„	๓,๓๐๔ „
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	„	๖๗๕	„	๓๕๕ „
แผนกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	„	๓๗๒	„	๓๕ „
รวมชั้นปริญญาตรี	ชาย	๓๖,๗๓๖ คน	หญิง	๔,๔๕๗ คน

ชั้นปริญญาโท

คณะนิติศาสตร์	ชาย	๓,๗๗๒ คน	หญิง	๒๓ คน
คณะรัฐศาสตร์				
ทางรัฐศาสตร์	..	๘๕๓ ..	..	๗ ..
ทางการทูต	..	๓๗๗ ..	..	๗ ..
คณะเศรษฐศาสตร์				
ทางเศรษฐศาสตร์	..	๕๗๐ ..	..	๔๔ ..
ทางสังคมวิทยา	..	๓๔ ..	..	๒ ..
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี				
ทางพาณิชยศาสตร์	..	๕๐ ..	..	๖๘ ..
ทางการบัญชี	..	๕๒ ..	..	๕๕ ..
คณะรัฐประศาสนศาสตร์	..	๓๓๓ ..	..	๑๗ ..
รวมชั้นปริญญาโท	ชาย	๓,๗๓๓ คน	หญิง	๒๒๖ คน

ชั้นปริญญาเอก

คณะนิติศาสตร์	ชาย	๓๓ คน	หญิง	— คน
คณะรัฐศาสตร์				
ทางรัฐศาสตร์	..	๖ ..	..	— ..
ทางการทูต	..	๓ ..	..	— ..
คณะเศรษฐศาสตร์				
ทางเศรษฐศาสตร์	..	๓๕ ..	..	— ..
ทางสังคมวิทยา	..	๓ ..	..	— ..
รวมชั้นปริญญาเอก	ชาย	๓๔ คน	หญิง	— คน
รวมทุกคณะทุกชั้น	ชาย	๒๐,๕๗๑ คน	หญิง	๔,๖๗๓ คน
รวมนักศึกษาทั้งชั้นทุกชั้นปริญญา		๒๕,๒๖๔ คน		

ข. คณะรัฐประศาสนศาสตร์

คณะนี้ตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา ลงวันที่ ๓๕ มิถุนายน ๒๔๘๘ แบ่งออกเป็น

๓ ฝ่าย ตามลักษณะงานคือ :-

๓. ฝ่ายการสอน
๔. ฝ่ายวิจัยและห้องสมุด
๕. ฝ่ายการฝึกอบรมข้าราชการ

ในปี ๒๕๐๐ นี้ ได้เปิดรับสมัครนักศึกษา รวม ๒ ครั้ง มีผู้สมัครสอบรวม ๓๕๗ คน
รับเข้าเป็นนักศึกษาเพียง ๗๓ คน ทางกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ส่งมาศึกษาตามมติ
ของคณะรัฐมนตรี ๓๗ คน รวมเป็นนักศึกษาของคณะนี้ ตั้งแต่เริ่มเปิดสอนมา มี ๓๖๘ คน
คณะนี้เปิดสอนในชั้นปริญญาโทเท่านั้น สำหรับปริญญาตรีและปริญญาเอกมีโครงการ
ที่จะเปิดทำการสอนในโอกาสต่อไป ในการจัดตั้งคณะนี้ขึ้นนี้ โดยที่ทางมหาวิทยาลัยได้มี
สัญญาช่วยเหลือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยอื่นเช่นเดียวมหาวิทยาลัยอเมริกา โดยได้รับเงิน
ช่วยเหลือบางส่วนจากองค์การ ไอ. ซี. เอ. ทางมหาวิทยาลัยอื่นเช่นเดียวกันดังศาสตราจารย์
อาจารย์ และเจ้าหน้าที่อเมริกันมาช่วยสอนและทำการวิจัย ตลอดจนให้คำปรึกษา เอกสาร
ต่าง ๆ ในด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ศาสตราจารย์ชาวอเมริกันที่มาช่วยสอนอยู่ในคณะนี้
ในระยะ ๒ ปี คือ ปี ๒๔๙๘ และ ๒๕๐๐ มี

ปี ๒๔๙๘ ๕ คน

ปี ๒๕๐๐ ๗ คน

และเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือ และงานธุรการอีก ๕ คน

สำหรับการฝึกอบรมข้าราชการนั้น จะได้แบ่งเป็น ๒ ชั้น คือในชั้นแรกฝึกอบรม
ข้าราชการที่กระทรวงทบวงกรมคัดเลือกส่งมา เพื่อจะเป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรมข้าราชการ
ในกระทรวงทบวงกรมของตน ส่วนในชั้นที่ ๒ ข้าราชการที่ผ่านการฝึกอบรมจากคณะ
จะเป็นผู้ดำเนินการอบรมข้าราชการในกระทรวงทบวงกรมนั้น ๆ ต่อไป

ในชั้นแรกได้มีข้าราชการที่ทางกระทรวงทบวงกรมส่งมารับการฝึกอบรม รวม ๓๗
คน ส่วนที่เป็นข้าราชการผู้ทรงคุณวุฒิสูง ได้ฝึกเสร็จสิ้นไปแล้ว รวมเป็นเวลาฝึกทั้งสิ้น
๘ สัปดาห์ ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ไทยและต่างประเทศ ตลอดจนบุคคลภายนอกมา
ช่วยบรรยายรวม ๓๓ คน

มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

ก. คณะและวิชาที่สอน

มหาวิทยาลัยนี้ เดิมตั้งอยู่ที่ในกรมมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ต่อมาในปี ๒๔๙๙ ไปรวมอยู่ในสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ ได้เปิดสอนวิชาการแพทย์แขนงต่าง ๆ แยกออกเป็นคณะ ๆ ดังนี้ .-

๑. คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล
๒. คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
๓. คณะทันตแพทยศาสตร์
๔. คณะเภสัชศาสตร์
๕. คณะสัตวบาลศาสตร์

ในคณะต่าง ๆ เหล่านี้บางคณะยังมี โรงเรียนชั้นตรงอีกตามประเภทของวิชาคือ

ก. คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล มีโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์ภ่อนามีย
ชั้นอยู่ในสังกัด

ข. คณะทันตแพทยศาสตร์ มีโรงเรียนทันตภ่อนามียชั้นอยู่ในสังกัด

ค. คณะสัตวบาลศาสตร์ มีโรงเรียนเทคนิคการแพทย์ชั้นอยู่ในสังกัด

การสอนวิชาการแพทย์แขนงต่าง ๆ เหล่านี้ บางคณะได้เปิดสอนชั้นปริญญาโท
และเอก บางคณะเปิดสอนเพียงชั้นปริญญาตรี และอนุปริญญาเท่านั้น

ก. คณะที่เปิดสอนชั้นปริญญาเอก คือ คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล

ข. คณะที่เปิดสอนชั้นปริญญาโท คือ คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล

คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ คณะทันตแพทยศาสตร์ และคณะสัตวบาล
ศาสตร์

ค. คณะที่เปิดสอนชั้นปริญญาตรี คือ คณะเภสัชศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์
และศิริราชพยาบาล ในหน่วยโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์ภ่อนามีย

ง. คณะที่เปิดสอนชั้นอนุปริญญา คือ คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล
ในหน่วยพยาบาลผดุงครรภ์ภ่อนามีย คณะทันตแพทยศาสตร์ในหน่วยโรงเรียนทันตภ่อนามีย

และคณะสาธารณสุขศาสตร์ ในหน่วยพยาบาลสาธารณสุข และหน่วยวิชาการสู่ศึกษา
กับโรงเรียนเทคนิคการแพทย์

ข. อาจารย์

อาจารย์ของมหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์ประจำเป็นส่วนมาก อาจารย์พิเศษที่มา
สอนเป็นรายวิชาประมาณ ๓ ใน ๓ ของจำนวนอาจารย์ประจำ ซึ่งอาจแยกออกไปตาม
คณะต่าง ๆ ได้ดังนี้.-

	อาจารย์ประจำ	อาจารย์พิเศษ
คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล	๓๔๘	๓๐
โรงเรียนพยาบาล-ผดุงครรภ์-อนามัย	๖๖	๓๔
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	๓๓๐	๓๗
คณะทันตแพทยศาสตร์	๓๗	๓๗
คณะเภสัชศาสตร์	๓๐	๒๘
คณะสาธารณสุขศาสตร์	๓๗	๓๕
โรงเรียนเทคนิคการแพทย์	๓	๘
รวมทั้งสิ้น	๔๓๔	๓๒๒

สำหรับอาจารย์ประจำ ถ้าจะแยกตามตำแหน่งแล้ว จะแยกได้ดังนี้.-

ศาสตราจารย์	ชาย	๓๒	หญิง	๓
รองศาสตราจารย์	..	๓๖	..	๔
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	..	๓๘	..	๒
อาจารย์	..	๓๔๗	..	๓๐๗
อาจารย์ผู้ช่วย	..	๓๘	..	๖๖

ค. นิสิต

สำหรับนิสิตของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ การเรียนในปีที่ ๓ และ ๒ ได้เรียน
รวมอยู่ในคณะวิทยาศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อเมื่อสำเร็จชั้นปีที่ ๒ จึงแยกกัน
ไปเข้าเรียนในคณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล

จุฬาลงกรณ์ คณะทันตแพทยศาสตร์ และคณะสาธารณสุขศาสตร์ คือไปตามความสมัครใจอีก ๕ ปี รวมเป็นเวลาเรียนในคณะเหล่านี้ ๖ ปี เมื่อสำเร็จออกมาจะได้รับปริญญาโทตามคณะวิชาตามที่เราเรียน สำหรับคณะเภสัชศาสตร์ได้เปิดการสอนเพียงชั้นปริญญาตรีเท่านั้นใช้เวลาเรียนเพียง ๕ ปี รับนักเรียนเข้าเรียนในคณะโดยตรง โดยไม่ต้องฝากเรียนในมหาวิทยาลัยอื่นเช่น ๕ คณะที่กล่าวแล้ว ส่วนหน่วยและโรงเรียนที่ขึ้นสังกัดคือคณะได้เปิดรับนักเรียนเข้าเรียนโดยตรงเช่นเดียวกัน มีเวลาเรียนเพียง ๓ ปี สำเร็จออกมาได้รับอนุปริญญาของวิชานั้น ๆ เท่านั้น

นิสิตของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ในปี ๒๕๐๐ มีทั้งสิ้น ๒,๒๐๘ คน เป็นชาย ๓,๐๘๖ คน เป็นหญิง ๓,๓๒๒ คน ทั้งนี้ไม่นับนิสิตที่ฝากเรียนอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้แยกจำนวนนักเรียนตามคณะและหน่วยโรงเรียนในสังกัดออกแล้ว จะเป็นนักเรียนของคณะและหน่วยโรงเรียนดังนี้.—

คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล	ชาย ๓๖๘	หญิง ๓๗๕
โรงเรียนพยาบาล-ผดุงครรภ์-อนามัย	.. —	.. ๓๘๓
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	.. ๒๔๗	.. ๓๒๓
คณะทันตแพทยศาสตร์	.. ๒๘	.. ๕๐
โรงเรียนทันตดนามัย	.. ๗	.. ๕๗
คณะเภสัชศาสตร์	.. ๒๐๓	.. ๒๕๗
คณะสาธารณสุขศาสตร์	.. ๓๖	.. ๓
หน่วยพยาบาลสาธารณสุข	.. —	.. ๓๔
หน่วยวิชาการสุขภาพ	.. ๖๖	.. —
โรงเรียนเทคนิคการแพทย์	.. ๔๘	.. ๕๖

ง. ผลการสอบไล่

ในปี ๒๕๐๐ มีนิสิตที่สอบไล่สำเร็จการศึกษาออกมาทั้งสิ้น ๕๐๘ แยกเป็นสำเร็จชั้นปริญญาต่าง ๆ ๒๕๐ คน สำเร็จชั้นอนุปริญญา ๓๕๘ คน ในชั้นปริญญาชั้นนี้ได้มีผู้สำเร็จชั้นปริญญาตรี ๖๐ คน ปริญญาโท ๓๘๘ คน และปริญญาเอก ๓ คน ดังจะได้แยกเป็นรายคณะดังนี้.—

ปริญญาเอก   ปริญญาโท   ปริญญาตรี   อนุปริญญา

คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล	๓	๓๐๘	—	—
โรงเรียนพยาบาล-ผดุงครรภ์-อนามัย	—	—	—	๘๐
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	—	๕๘	—	—
คณะทันตแพทยศาสตร์	—	๘	—	—
โรงเรียนทันตดนามัย	—	—	—	๒๓
คณะเภสัชศาสตร์	—	—	๖๐	—
คณะสาธารณสุขศาสตร์	—	๓๓	—	—
หน่วยพยาบาลสาธารณสุข	—	—	—	๓๘
หน่วยวิชาการสาธารณสุข	—	—	—	๑๖
โรงเรียนเทคนิคการแพทย์	—	—	—	๒๓

จ. ทุนการศึกษา

ทุนการศึกษาที่มหาวิทยาลัยได้รับทั้งภายในและนอกประเทศ มีรวมทั้งสิ้น ๓๕ ประเภท มีผู้ได้รับทุน ๒๘๗ คน เป็นอาจารย์ ๕๓ คน เป็นนิสิต ๒๓๔ คน แยกไปตามประเภททุนดังนี้.—

๑. ทุน "ไอ.ซี.เอ." ขององค์การบริหารการร่วมมือกับต่างประเทศ ๓๕ คน
๒. ทุน "อตาบามา" ของมหาวิทยาลัยอตาบามา แห่งสหรัฐอเมริกา ๑ ,,
๓. ทุน "ซีอานา เมคิล บอดด์" ๓ ,,
๔. ทุน "สมาคมสตรีอุดมศึกษา" ๓ ,,
๕. ทุน "โรเตชเคอร์" ของมหาวิทยาลัยโรเตชเคอร์ แห่งสหรัฐอเมริกา ๑ ,,
๖. ทุน "ยู" ขององค์การอนามัยโลก ๑ ,,
๗. ทุน "โคตัมโบ" ของการจัดการตามแผนการโคตัมโบ ๒ ,,
๘. ทุน "ฮัมโบลต์" ของสำนักงานมูลนิธิอะเด็กซานเคอร์ ฟอน ฮัมโบลต์ แห่งประเทศเยอรมนี ๖ ,,

๙. ทูต "บริติชเคาซิด" ของบริติชเคาซิด แห่งประเทศอังกฤษ	๓ ,,
๓๐. ทูต "ฝรั่งเศส" ของรัฐบาลฝรั่งเศส	๓ ,,
๓๑. ทูต "อานันท์มหิตล" ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าหัวภูมิพลอดุลยเดช	๒ ,,
๓๒. ทูต "ก.พ." ของรัฐบาลไทย	๓ ,,
๓๓. ทูต "เด็คลินมุนิธิ" ของคุณหญิงภักดีนครเศรษฐ	๓ ,,
๓๔. ทูต "ข้าราชการสุข" ของกระทรวงข้าราชการสุข	๓๐๕ ,,
๓๕. ทูตอื่นๆ ของผู้บริจาค ๕๕ ราย	๓๓๔ ,,

ณ. งบประมาณ

งบประมาณของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ได้ตั้งไว้ในสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ ในปี ๒๕๐๐ นี้ ได้รับดังนี้.-

เงินเดือน	๒,๑๘๙,๗๖๐ บาท
ค่าใช้สอย	๑๔,๕๒๒,๘๐๕ บาท
การจร	๓,๖๒๐,๔๔๕ บาท
รวม	๑๐,๓๓๒,๐๑๐ บาท

นอกจากงบประมาณที่ได้รับแล้ว ในปีนี้ยังได้รับเงินช่วยเหลือทางอื่นเพิ่มเติม อีก คือ.-

ก. เงิน ก.ศ.ศ.	๓,๗๕๓,๘๙๐.๐๐ บาท
ข. เงินทุนสมทบ	๓๗๐,๔๖๗.๖๗ ,,
ค. เงินค่าธรรมเนียม	๕๓๒,๐๘๙.๐๐ ,,
ง. เงินรายได้อื่นๆ	๔๕๔,๑๙๐.๘๕ ,,
รวม	๓,๓๐๘,๖๔๗.๗๓ บาท
รวมเงินได้มาทั้งสิ้น	๒๓,๔๔๓,๖๕๗.๗๓ บาท

ค่าใช้จ่ายในท่านต่างๆ เป็นเงินเดือน ค่าก่อสร้าง ซ่อมแซม ค่าสวัสดิการ ค่าอุดหนุน รวม ๒๓,๔๔๐,๐๓๖. ๘๓ บาท ซึ่งแยกตามประเภทการใช้จ่ายจะเห็นได้ดังนี้.-

๑. เงินเดือนอาจารย์และเจ้าหน้าที่	๒,๖๘๐,๔๒๖.๓๓	บาท
๒. ค่าก่อสร้างซ่อมแซมสถานที่	๓,๐๓๐,๓๐๗.๘๐	,,
๓. ซออุปกรณการศึกษาและเครื่องใช้	๓,๓๐๐,๖๕๐.-	,,
๔. ค่าใช้จ่ายในการรักษาและอุดหนุนสโมสร	๘๒,๕๐๐.-	,,
๕. ค่าใช้จ่ายห้องสมุด	๓๐๖,๘๗๕.-	,,
๖. ค่าใช้จ่ายการพยาบาลและสวัสดิการ	๔๔๘,๘๔๕.๐๕	,,
๗. ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือการศึกษาของนิสิต และอาจารย์	๕,๐๘๗,๓๕๘.๕๗	บาท
๘. ค่าใช้จ่ายประเภทอื่น ๆ	๘,๗๗๒,๓๕๕.-	,,

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ก. อาจารย์

อาจารย์ของมหาวิทยาลัยฯ ได้แยกออกเป็นอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษของแต่ละคณะดังนี้.-

คณะ	อาจารย์ประจำ	อาจารย์พิเศษ
กสิกรรมและสัตวบาล	๘๒	๓๗
วนศาสตร์	๓๗	๘
เศรษฐศาสตร์สหกรณ์	๓๓	๘
สัตวแพทยศาสตร์	๓๕	๓๐
ประมง	๔	๓๓
วิศวกรรมชลประทาน	๓๓	๖๐
รวมทั้งสิ้น	๓๕๒	๓๓๕

ในจำนวนนี้เป็นตำแหน่งค้ำดวงอาจารย์ของคณะกสิกรรมและสัตวบาล ๔ คน รวม
เป็นอาจารย์ทั้งสิ้นของมหาวิทยาลัยฯ ๖๘๗ คน

ง. นิสิต

ในปีการศึกษา^{๕๕๖}นี้มีผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตของคณะต่างๆ และคณะนั้นๆ ได้ทำการ
สอบคัดเลือก^{๕๕๖}รับเข้าไว้เป็น^{๕๕๖}นิสิต ตามจำนวน^{๕๕๖}ที่นั่งเรียน เท่าที่^{๕๕๖}มีอยู่ได้เพียง ๓ ใน ๕ ของ
ผู้สมัครเท่านั้น จะเห็นได้จากจำนวนการรับ^{๕๕๖}นิสิต ซึ่งได้แยกเป็นรายคณะดังนี้.—

คณะ	สมัครใหม่	รับไว้ได้	เหลือ
กสิกรรมและสัตวบาล	๕๘๐	๓๕๐	๔๔๐
วนศาสตร์	๒๒๐	๕๐	๓๗๐
เศรษฐศาสตร์สังคม	๓๔๐	๕๐	๒๙๐
สัตวแพทยศาสตร์	๖๒	๒๐	๔๒
ประมง	๓๓	๒๐	๑๓
วิศวกรรมชลประทาน	๒๕๔	๕๐	๒๐๔
รวมทั้งสิ้น	๑,๒๑๙	๓๔๐	๙๗๙

แต่ในเวลาลงทะเบียนเข้าเรียน^{๕๕๖}ผู้ที^{๕๕๖}คณะต่างๆ รับไว้ มาไม่ครบตามจำนวน มีผู้
มาลงทะเบียนรวมทั้งสิ้น ๒๗๗ คน ที่ไม่มาคงจะ^{๕๕๖}จะสอบ^{๕๕๖}หรือไปเข้าเรียน^{๕๕๖}ที่อื่น

ได้เปิดการสอน^{๕๕๖}ในชั้นปริญญาโท ๒ คณะ คือในคณะกสิกรรมและสัตวบาล มีผู้
เข้าเรียน ๒ คน ในคณะสัตวแพทยศาสตร์มีผู้เข้าเรียน ๕ คน

การสอนในคณะต่างๆ แบ่งไปตามหลักสูตรที่วางไว้ คือหลักสูตร ๓ ปี เปิดใน
คณะวิศวกรรมชลประทาน หลักสูตร ๔ ปี เปิดในคณะเศรษฐศาสตร์สังคม หลักสูตร
๕ ปีเปิดในคณะกสิกรรมและสัตวบาล คณะวนศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์และคณะ
ประมง

จำนวนนิสิตชั้นปริญญาตรีและอนุปริญญาในปี ๒๕๐๐ ของคณะต่างๆ รวมทั้งสิ้น
มี ๓,๐๖๘ คน แยกเป็นรายชั้นตามคณะต่างๆ ดังต่อไปนี้.—

คณะกสิกรรมและสัตวบาล

ชั้นปีที่ ๑ มี	๓๒๔ คน
,, ๒ ,,	๓๘๐ คน

๑๒๓

ชั้นปี	ค	ม	
ชั้นปีที่ ๓	๓	๓	๓๐๖ คน
๑๑	๔	๑๑	๓๒๗ คน
๑๑	๕	๑๑	๘๐ คน
รวมทั้งสิ้น			๕๕๖ คน

คณะวนศาสตร์

ชั้นปี	ค	ม	
ชั้นปีที่ ๓	๓	๓	๔๔ คน
๑๑	๒	๑๑	๓๔ คน
๑๑	๓	๑๑	๔๕ คน
๑๑	๔	๑๑	๒๓ คน
๑๑	๕	๑๑	๒๓ คน
รวมทั้งสิ้น			๓๗๐ คน

คณะสัตวแพทยศาสตร์

ชั้นปี	ค	ม	
ชั้นปีที่ ๓	๓	๓	๙ คน
๑๑	๒	๑๑	๑๗ คน
๑๑	๓	๑๑	๓๘ คน
๑๑	๔	๑๑	๓๐ คน
๑๑	๕	๑๑	๓๓ คน
รวมทั้งสิ้น			๖๗ คน

คณะประมง

ชั้นปี	ค	ม	
ชั้นปีที่ ๓	๓	๓	๓๐ คน
๑๑	๒	๑๑	๓๓ คน
๑๑	๓	๑๑	๕ คน
๑๑	๔	๑๑	๘ คน
๑๑	๕	๑๑	๓ คน
รวมทั้งสิ้น			๓๖ คน

คณะเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ชั้นปีที่ ๑	๔	๒๘ คน
๒	๒๒	๓๖ คน
๓	๒๗	๓๗ คน
๔	๔๐	๔๐ คน
รวมทั้งสิ้น	๙๓	๑๔๑ คน

คณะวิศวกรรมชลประทาน

ชั้นปีที่ ๑	๔	๔๓ คน
๒	๓๖	๓๖ คน
๓	๒๗	๒๗ คน
รวมทั้งสิ้น	๑๐๗	๑๐๗ คน

ก. ผลการสอบไล่ประจำปี

การสอบไล่ประจำปี ๒๕๐๐ ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แบ่งแยกออกเป็น ๒ พวก คือ พวกที่ ได้รับปริญญาตรี และพวกที่ได้รับอนุปริญญา พวกที่ได้รับอนุปริญญาจะเข้าเรียน ต่อในชั้นปริญญาตรีต้องเป็นไปตามระดับคะแนนที่ได้รับจากการสอบไล่ และเมื่อทางมหาวิทยาลัยเห็นสมควร ให้เข้าศึกษาต่อได้ จำนวนผู้สอบไล่ได้อนุปริญญาและปริญญาตรี รวมทั้งสิ้น ๔๐๕ คน แยกเป็นรายคณะดังนี้.—

คณะ	ได้ปริญญา	ได้อนุปริญญา
กสิกรรมและสัตวบาล	๖๗	๘๔
วนศาสตร์	๓๘	๓๔
เศรษฐศาสตร์สหกรณ์	๓๔	๓๗
สัตวแพทยศาสตร์	๕	—
ประมง	—	๓๐
คณะวิศวกรรมชลประทาน	—	๓๑๔
รวมทั้งสิ้น	๑๔๔	๔๘๙

ง. ทุนการศึกษา

มหาวิทยาลัยนเรศวรได้รับทุนการศึกษาให้แก่อาจารย์และนิสิตในปี ๒๕๐๐ หลายประเภท ตามวัตถุประสงค์ของรัฐบาล และผู้บริจาคตลอดจนมูลนิธิ มีจำนวนอาจารย์ได้รับทุน ๘ คน นิสิต ๒๘๔ คน แยกออกตามประเภททุนได้ดังนี้.-

๑. ทุนของรัฐบาล	๒๓๐ คน
๒. ทุน ก.พ.	๔ คน
๓. ทุนกระทรวงศึกษาธิการ	๓๔ คน
๔. ทุนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	๖ คน
๕. ทุนองค์การสะพานปลา	๓ คน
๖. ทุนธนาคารเพื่อการเกษตร	๒ คน
๗. ทุนพิทยาดงกรณ์มูลนิธิ	๔ คน
๘. ทุนบริษัทหุ่ยคเคียวโนเวนส์	๒ คน
๙. ทุนมูลนิธิร็อกเก็ตเฟลเดอร์	๒ คน (อาจารย์)
๑๐. ทุน ไอ.ซี.เอ.	๖ คน (อาจารย์)
๑๑. ทุนสมาคมสตรีอุดมศึกษา	๓ คน

จ. งบประมาณรายได้และรายจ่าย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับงบประมาณประจำปี ๒๕๐๐ และเงินช่วยเหลือ การศึกษาอย่างอื่น ๆ แยกประเภทเงินดังนี้.-

งบประมาณเงินเดือน	๔๔๕,๕๐๐ บาท
งบประมาณค่าใช้สอย	๑,๘๘๒,๘๘๐ บาท
งบประมาณการจร	๒,๘๓๐,๐๐๐ บาท
รวมงบประมาณ	๕,๑๕๘,๓๘๐ บาท

เงินอื่น ๆ

ก. เงินสมทบ	๓,๓๔๐,๐๐๐ บาท
ข. เงินค่าธรรมเนียม	๔๖๗,๓๐๐ บาท

ค. เงินบำรุงการศึกษา	๘,๗๐๐ บาท
ง. เงินได้อื่น ๆ	๓,๕๕๐,๓๘๕ บาท
รวมเงินได้อื่น ๆ	๓,๓๖๖,๓๘๕ บาท
รวมเงินที่ได้อื่น ๆ	๘,๖๑๔,๐๘๕ บาท

ได้ใช้จ่ายไปในกิจการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ทั้งในด้านบำรุงการศึกษา การก่อสร้างสถานศึกษา การสวัสดิการ การกีฬา และอุดหนุนการศึกษาแก่อาจารย์และนิสิต ในปี ๒๕๐๐ ไปแล้วคือ.-

๑. เป็นเงินเดือนอาจารย์และเจ้าหน้าที่ (รวมเป็นเงินเพิ่ม)	๔,๘๗๗,๗๐๒.๘๒ บาท
๒. เป็นค่าก่อสร้างซ่อมแซมสถานที่	๓,๕๕๕,๘๖๖.๒๐ บาท
๓. เป็นค่าซื้ออุปกรณ์การศึกษาและเครื่องใช้	๘๑๕,๖๘๖.๔๒ บาท
๔. เป็นค่าใช้จ่ายในการกีฬาและอุดหนุนสโมสร	๔๓,๘๖๔.๗๐ บาท
๕. เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับห้องสมุด	๓๐๖,๗๒๓.๕๘ บาท
๖. เป็นค่าใช้จ่ายในการพยาบาลและสวัสดิการ	๘๘,๕๒๗.๗๐ บาท
๗. เป็นค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือการศึกษาของนิสิตและอาจารย์	๒,๓๖๔,๗๑๔.๘๘ บาท
๘. เป็นค่าใช้จ่ายประเภทอื่น ๆ	๘๐๗,๘๔๔.๓๔ บาท
รวมทั้งสิ้น	๓๐,๘๘๒,๓๓๘.๖๔ บาท

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ก. การดำเนินงาน

มหาวิทยาลัยมีนักศึกษาที่สำเร็จออกจากโรงเรียนศิลปศึกษา โรงเรียนเพาะช่าง และนักเรียนที่สำเร็จประโยคเตรียมอุดมศึกษาเข้าเรียนต่อ ๓-๕ ปี ตามความยากง่ายของวิชาในคณะต่าง ๆ คือ.-

๓. คณะจิตรกรรมและประติมากรรม ๕ ปี
๔. คณะสถาปัตยกรรมไทย ๓ ปี
๕. คณะโบราณคดี ๓ ปี
๖. คณะมัณฑนศิลป์ ๓ ปี

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร ๓ ปี จะได้รับประกาศนียบัตรอนุปริญญา ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร ๕ ปี จะได้รับปริญญาตรี ซึ่งยังไม่มีผู้ใดสำเร็จขึ้นปริญญาตรีเลย ตั้งแต่สงครามมหาชาติอันมา เนื่องจากทางมหาวิทยาลัยยังไม่มีคณาจารย์ในหลักสูตร ๕ ปี เพิ่งจะเปิดทำการสอนในปี ๒๔๗๗ ฉะนั้นในปี ๒๕๐๐ นี้ จึงมีนักศึกษาอย่างสูงเพียงบท ๕ เท่านั้น และปรากฏผลการศึกษาได้ประจำปี ๒๕๐๐ ก็ยังไม่มีผู้สอบได้เลย

ข. อาจารย์

อาจารย์ของมหาวิทยาลัยนี้ หาได้ยากมาก ไม่เหมือนกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ฉะนั้นจึงมีอาจารย์ประจำเพียง ๘ คน นอกนั้นอีก ๔๘ คน เป็นอาจารย์พิเศษที่มาช่วยทำการสอนชั่วคราวเท่านั้น ซึ่งจะแบ่งแยกจำนวนอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษแต่ละคณะได้ดังนี้.—

	อาจารย์ประจำ	อาจารย์พิเศษ
คณะจิตรกรรมและประติมากรรม	๖	๗
คณะสถาปัตยกรรมไทย	—	๓๕
คณะโบราณคดี	—	๓๘
คณะมัณฑนศิลป์	๒	๗
รวม	๘	๘๗

ในจำนวนอาจารย์ ๘ คน เป็นศาสตราจารย์ ๑ คน อยู่ในคณะจิตรกรรมและประติมากรรม นอกนั้นเป็นตำแหน่งอาจารย์ทั้งชั้น

ค. นักศึกษา

นักศึกษาที่สมัครเข้าเรียนใหม่ในปีนั้นจำนวนพอสมควร และมหาวิทยาลัยมีที่พัก
จไว้ได้อีก ดังจะเห็นได้จากจำนวนที่สมัครเข้าเรียน ๕๕ คน มหาวิทยาลัยมีที่รับได้ถึง
๗๕ คน จึงยังมีที่เหลือนอยู่อีก ๒๐ ที่ คือ,—

คณะจิตรกรรมและประติมากรรม   รับได้ ๓๐ คน สมัคร เพียง ๒๔ คน

คณะสถาปัตยกรรมไทย   ,, ๓๒ ,, สมัคร เต็มพอดี

คณะโบราณคดี   ,, ๓๐ ,, สมัคร เพียง ๗ คน

คณะมนุษยศาสตร์   ,, ๒๓ ,, ,, ๑๖ คน

สำหรับจำนวนนักศึกษาในบั้นมณฑล ๓๗๓ คน เป็นชาย ๑๑๖ คน หญิง ๕๗ คน

จำแนกออกเป็นรายชนิดงน.—

	ชาย	หญิง
<u>คณะจิตรกรรมและประติมากรรม</u>		

ชั้นปีที่ ๑	๑๗	๓๓
,, ๒	๒๓	๖
,, ๓	๓๗	๒
,, ๔	๖	๒
,, ๕	๓	—

	ชาย	หญิง
<u>คณะสถาปัตยกรรมไทย</u>		

ชั้นปีที่ ๑	๘	๓
,, ๒	๘	—
,, ๓	๕	—

	ชาย	หญิง
<u>คณะโบราณคดี</u>		

ชั้นปีที่ ๑	๒	๗
,, ๒	๓	๗
,, ๓	๓	๓

สถานศึกษา

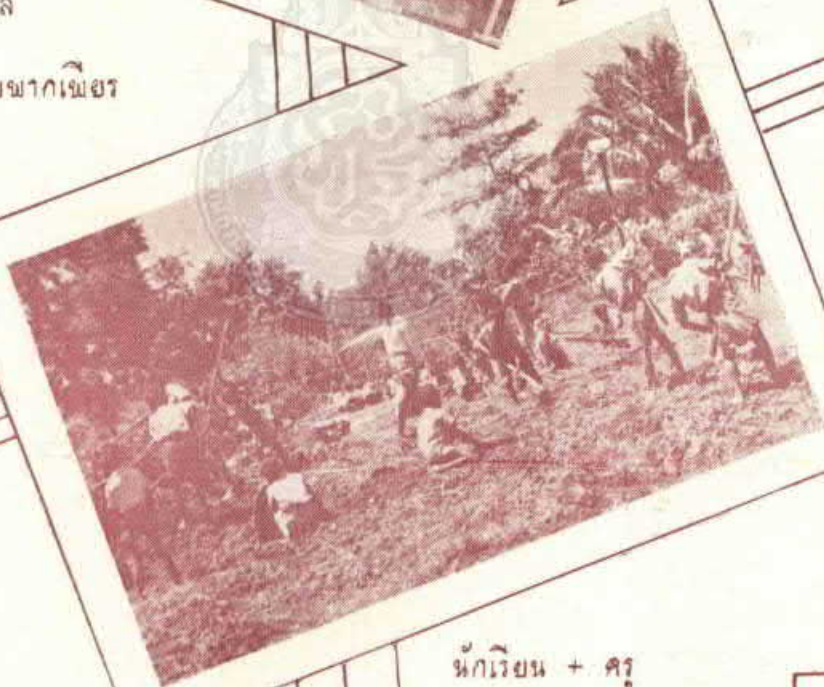
ก้านาดู

น่ายูเรียน

เกิดจากผล

ความพากเพียร

นักเรียน + ครู

คณะมัณฑนศิลป์

	ชาย	หญิง
ชั้นปีที่ ๑	๑๕	๗
๒	๖	๕
๓		
รวมทั้งสิ้นทุกคณะ	๓๓	๑๒

ง. การสอบไล่ประจำปี

ผลการสอบไล่ นักศึกษาประจำปี ๒๕๐๐ มีผู้สอบไล่ได้ชั้นอนุปริญญาทั้งชั้น ๒๗ คน เป็นชาย ๒๓ คน หญิง ๔ คน ซึ่งจำแนกออกตามคณะวิชาได้ดังนี้—

	ชาย	หญิง
คณะจิตรกรรมและประติมากรรม	๑๕	๓
คณะสถาปัตยกรรมไทย	๕	—
คณะโบราณคดี	๓	๓
คณะมัณฑนศิลป์	—	—
รวม	๒๓	๔

การที่คณะมัณฑนศิลป์ไม่มีผู้สอบได้นั้น เนื่องจากคณะนี้เพิ่งเปิดทำการสอนมาได้เพียง ๒ ปีเท่านั้น จึงมีนักศึกษาเพียงบท ๒

จ. ทุนการศึกษา

มหาวิทยาลัยได้รับทุนศึกษาจากรัฐบาลอิตาลี และสภาก่อตั้งนครมอิตาลีภาคตะวันออกเฉียงใต้ และตะวันออกไกล อย่างละ ๓ ทุน ได้ส่งอาจารย์ที่ได้รับทุนไปทำการศึกษาศิลปสาขาต่าง ๆ ณ ประเทศอิตาลี

ฉ. งบประมาณและค่าใช้จ่าย

ในปี ๒๕๐๐ มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณทั้งสิ้น ๒๓๕,๖๐๐ บาท ไม่พอจ่ายไปตลอดปี จึงได้รับเงินอุดหนุนเพิ่มเติมจากกระทรวงการคลังอีก ๒๔๘,๒๐๐ บาท ได้รับเงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ๗,๓๔๐ บาท และเงินได้อื่น ๆ อีก ๒๗,๐๕๔.๖๐ บาท จึงรวมเป็นเงินที่มหาวิทยาลัยได้รับทั้งสิ้น ๕๑๘,๑๙๔.๖๐ บาท

ได้ใช้จ่ายไปในกิจการของมหาวิทยาลัยดังนี้.-

๑. เป็นเงินเดือนอาจารย์และเจ้าหน้าที่ (รวมเงินเพิ่ม)	๒๖๗,๓๓๗.๓๓ บาท
๒. ใช้อุปกรณ์การศึกษาและเครื่องใช้ต่าง	๖,๓๖๘.- ,,
๓. จ่ายในการกีฬาและสมาคมสโมสร	๓,๔๒๕.๑๐ ,,
๔. ห้องสมุด	๓,๔๘๕.- ,,
๕. ค่ารักษาพยาบาลและสวัสดิการต่าง ๆ	๕๖๔.- ,,
๖. ค่าใช้จ่ายประเภทอื่น ๆ	๘,๕๘๕.- ,,

รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ๒๘๕,๓๖๔.๓๓ บาท

ศึกษานิเทศก์

ก. หน้าที่ศึกษานิเทศก์

ศึกษานิเทศก์ได้แบ่งหน่วยออกไปอยู่ตามกรมต่าง ๆ ที่มีโรงเรียนอยู่ในสังกัด เพื่อจะได้ทำหน้าที่เทศการศึกษารในโรงเรียนของกรมเหล่านั้นโดยตรง ขณะนี้ได้มีหน่วยศึกษานิเทศก์อยู่ในสังกัดกรมเหล่านี้ คือ.-

๑. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
๒. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา
๓. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู
๔. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา
๕. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา

บางกรมได้ตั้งหน่วยศึกษานิเทศก์เป็นแผนก เช่นกรมพลศึกษา ได้ตั้งขึ้นเป็นแผนกพลศึกษานิเทศก์ และกรมอาชีวศึกษาได้ตั้งแผนกตรวจและนิเทศการศึกษานอกนั้นได้ตั้งเป็นหน่วยศึกษานิเทศก์ ขึ้นตรงต่ออธิบดีเจ้าสังกัด

หน้าที่ของหน่วยศึกษานิเทศก์นั้น ได้แก่การค้นคว้าและคิดค้นหาแนวการสอนวิชาต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงวิธีการสอนในโรงเรียน แนะนำวิธีการจัดโรงเรียน จัดพิมพ์เอกสารทางการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนชนเผ่าและแจกจ่ายแก่โรงเรียนทำการอบรมครูในด้านวิชาการ ให้อาจารย์ในสังกัดบอกพร้อมต่าง ๆ ที่มีในโรงเรียนให้ก้าวหน้าทันสมัยยิ่งขึ้น เป็นตัวแทนกรมในด้านวิชาการที่จะให้คำแนะนำโรงเรียนและช่วยโรงเรียนปรับปรุงวิธีการสอนการเรียนให้ดียิ่งขึ้นตามสมควร

ผู้ที่จะเป็นศึกษานิเทศก์ส่วนมากเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เคยผ่านการศึกษอบรมในด้านนักศึกษารชั้นสูงหรือจากต่างประเทศ และเคยเป็นครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนต่าง ๆ มาแล้ว มีความชำนาญชำนาญในการสอนการจัดโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ที่ ศึกษานิเทศก์จะต้อง

ติดต่อกับโรงเรียนต่าง ๆ อยู่เสมอ แม้ในต่างจังหวัด ก็ได้ช่วยจังหวัดทำการอบรมครู ช่วยปรับปรุงการศึกษาในส่วนจังหวัดให้เหมาะสม

ตามหลักการแล้ว หน่วยงานนี้เทศก์ ควรจะรวมกันเป็นหน่วยเดียว ไม่แบ่งแยกไปขึ้นตามกรมต่าง ๆ เช่นที่เป็นอยู่ในขณะนี้ แต่เนื่องด้วยการปฏิบัติไม่ใคร่จะได้ผล ถ้าแยกออกจากกรม การแนะนำต่าง ๆ จะไม่สู้บังเกิดผลดี การสัมพันธ์ในด้านนโยบาย การศึกษาของกรม และการปฏิบัติทางการศึกษาของแต่ละกรมอาจไม่ตรงกัน ฉะนั้น แต่ละกรมจึงจัดหน่วยงานนี้เทศก์ของตนขึ้นไว้ เพื่อสะดวกในการสั่งการ และการดำเนินงาน

ข. งานของหน่วยงานนี้เทศก์กรมสามัญศึกษา

กรมสามัญศึกษา ได้ทำการคัดเลือกครูโรงเรียนประชาบาล เทศบาล ที่มี ความรู้ และความสามารถในหน้าที่การงานจังหวัดละ ๕ คน เป็นศึกษานิเทศก์ประจำ จังหวัด เพื่อช่วยศึกษาธิการทำการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาประชาบาล ทำหน้าที่เทศ การศึกษาในวิชาสามัญทั่วไป ๒ คน วิชาพลศึกษาและธุรกิจศึกษา ๑ คน และวิชาศิลป หรือดนตรี ๑ คน งานของศึกษานิเทศก์ประจำจังหวัดเหล่านี้กำลังอยู่ในขั้นเริ่มงาน โดย กรมสามัญศึกษาจะได้ทำการอบรมให้มีความสามารถเพื่อให้เป็นกำลังสำคัญช่วยจังหวัดได้ ดียิ่งขึ้น งานของศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติไปแล้วในบันทึกคือ ได้ออกไปนิเทศการศึกษาใน โรงเรียนประชาบาลอยู่ตลอดเวลา ปริมาณงานของโรงเรียนประเภทนี้มีมาก และมีอยู่ทอ ราชอาณาจักรมาตรฐานของงานก็อยู่ในระดับที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงอีกมาก ฉะนั้น ทั้งครู และเจ้าหน้าที่ต้องทุ่มเทกำลังกายและกำลังใจร่วมกัน ได้อาศัยงบประมาณและความเสีย สละของท้องถิ่นอีกไม่ใช่น้อย มาตรฐานการศึกษาประชาบาลในขั้นนี้ขึ้นบ้าง แต่ก็ไม่ถึง ระดับที่มุ่งหมายไว้อย่างจำเป็นต้องดำเนินงานปรับปรุงส่งเสริมแก้ไขต่อไปอีก ครูใหญ่ โรงเรียนประชาบาลส่วนใหญ่มีได้ยี่หนึ่ง ได้ทำการปรับปรุงตัวเองและโรงเรียนของตนเอง ด้วยความเสียสละจริง ๆ บางแห่งจึงมีโรงเรียนดี ๆ พอที่จะรอดได้ โรงเรียนชนิดนี้บางแห่ง อยู่ไกลจังหวัดหรืออาจอยู่ในป่าในท้องที่ที่ห่างไกลจากตัวเมือง ซึ่งแต่ก่อนหาครูได้ไม่มากนัก นับว่าการศึกษานิเทศก์ได้ช่วยในการศึกษาประชาบาลมาก

สำหรับหน่วยศึกษานิเทศก์ในส่วนกลางนั้น ได้ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๗ มีศึกษานิเทศก์ประจำหน่วย ๓๐ คน ส่วนมากเป็นครูประจำโรงเรียน ที่ขอยืมตัวมาจากจังหวัดพระนคร ชนบุรี ค่าใช้จ่ายในการนิเทศการศึกษาและค่าอุปกรณ์ต่างๆ ใช้เงินทุนสมทบ ได้ปฏิบัติงานในปี ๒๕๐๐ ไปแล้ว คือ .-

๑. จัดการประชุมและอบรมครูประเภทต่าง ๆ ๖ ครั้ง

๒. ช่วยอบรมครูต่างจังหวัด ๓๗ ครั้ง

๓. นิเทศการศึกษาในต่างจังหวัด ๓๐ ครั้ง

๔. นิเทศการศึกษาในโรงเรียนของโครงการกรุงเทพ ฯ ชนบุรี ๕ ปีคาหะ ๓ ครั้ง เพิ่มจาก ๘ โรงเรียน เป็น ๒๖ โรงเรียน รวม ๒๐ ครั้ง

ได้แบ่งศึกษานิเทศก์ออกเป็น ๕ ฝ่าย มีศึกษานิเทศก์ประจำอยู่ในขณะนี้ รวม ๒๓ คน ได้ขยายการนิเทศการศึกษาออกไปในจังหวัดต่าง ๆ ตามโครงการปรับปรุงด้านนิเทศศึกษา ส่วนภูมิภาค (ป.ส.ภ.) ชั้นแรกเลือกจาก ๒๒ จังหวัด และโรงเรียนที่จะปรับปรุง ๔๔ โรงเรียน การเงินของหน่วยศึกษานิเทศก์ส่วนกลางนี้ได้จ่ายไปแล้วส่วนใหญ่ เป็นค่าจ้างคนงานค่าเบยเลี้ยงและพาหนะเดินทาง ค่าเครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นเงิน ๓,๗๗๔,๓๐๐ บาท

ค. งานของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมอาชีวศึกษา

งานส่วนหนึ่งของกรมอาชีวศึกษา นอกจากจะไปทำการนิเทศการศึกษาตามโครงการอาชีวศึกษาต่าง ๆ แล้ว ยังทำหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีรายรับรายจ่ายของโรงเรียน ซึ่งมีเงินทุนและเงินหมุนเวียนใช้จ่ายไปในโรงเรียนหนึ่งเป็นจำนวนมาก เพราะครูใหญ่ต้องคิดค้ำบังงานมาให้โรงเรียนทำเป็นการฝึกหัดนักเรียน ต้องจ่ายข้อดีอุปกรณ์ ตลอดจนจ่ายเป็นเบยเลี้ยงให้นักเรียน จ้างคนงาน คิดค้ำหน่วยงานต่าง ๆ อยู่เสมอตลอดเวลา การบัญชีของโรงเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญมากที่ศึกษานิเทศก์จะต้องช่วยทำการตรวจสอบให้ถูกต้องอยู่ตลอดเวลา

ง. งานของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู

หน่วยศึกษานิเทศก์ของกรมการฝึกหัดครู ได้จัดหางบเงิน ก.ศ.ศ. และเงินทุนสมทบใช้ในการซ่อมแซมโรงเรียนฝึกหัดครู และจัดหาวัสดุอุปกรณ์การศึกษาให้โรงเรียน

ในปี ๒๕๐๐ มีการก่อสร้างและซ่อมแซมโรงเรียนต่าง ๆ มาก เช่น โรงเรียนฝึกหัดครู
อุดรธานี โรงเรียนฝึกหัดครูสงขลา โรงเรียนฝึกหัดครูนครราชสีมา โรงเรียนฝึกหัดครู
พิษณุโลก โรงเรียนเทพศิรินทร์วิทยาลัย จังหวัดลพบุรี และโรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร
ธรรมราช เป็นต้น สำหรับในส่วนของกลางก็มีการก่อสร้างที่โรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร
โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย และโรงเรียนบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา เพื่อให้มีห้องนอน และ
สถานที่เรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

วัตถุประสงค์ให้โรงเรียนฝึกหัดครูทั่วประเทศมี

๑. วัตถุประสงค์เกี่ยวกับการพิมพ์
๒. ยารักษาโรค
๓. หนังสืออุเทศทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
๔. นิตยสารเกี่ยวกับการศึกษาทั้งภาษาไทยและอังกฤษ
๕. แผนที่ต่าง ๆ
๖. เครื่องพดศึกษาและกีฬา
๗. เครื่องมือวิทยาศาสตร์
๘. เครื่องอุปกรณ์เกี่ยวกับวิชาศิลปศึกษา

ได้จัดพิมพ์เอกสารนิเทศการศึกษาระดับ ๖ เด่ม เป็นประจำ แจกจ่ายให้โรงเรียน
ฝึกหัดครูทั่วประเทศ ห้องสมุดโรงเรียน และหน่วยราชการต่าง ๆ รับหนังสือเอกสารที่
นำรูปทรงมกของต่าง ๆ จัดพิมพ์เผยแพร่ส่งไปให้โรงเรียนฝึกหัดครู

ได้ช่วยปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครูต่าง ๆ คือ.-

๑. หลักสูตร ป.กศ.
๒. หลักสูตรครูอาชีวศึกษา
๓. หลักสูตรวิทยาลัยหมู่บ้าน
๔. หลักสูตรครูการเรือน

ในปี ๒๕๐๐ ได้ทดลองใช้หลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง เป็นครั้งแรก เพราะได้เปิด
ป.กศ. ชั้นสูง ชั้น ๓ แห่งที่

๑. โรงเรียนบ้านส้มเต้เจ้าพระยา
๒. โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย
๓. โรงเรียนเทพสตรีวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี

ได้ออกทำการนิเทศการศึกษาเป็นครั้งคราว ทั้งในด้านวิชาการ ข้าราชการ สวัสดิการ และการก่อสร้างในโรงเรียนฝึกหัดครู

ได้มีส่วนช่วยในการอบรมครู และคัดเลือกตัวบุคคลให้เข้าศึกษาต่อและทำงานทั้งในต่างประเทศและนอกประเทศ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะ และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ เป็นผู้ประสานงานระหว่างผู้เชี่ยวชาญ นักศึกษาค้นคว้าและอื่นๆ

จ. งานของหน่วยศึกษานิเทศกรรมพลศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศกรรมพลศึกษา ได้จัดการนิเทศการศึกษาหนักไปในทางด้านพลศึกษาและสุขวิทยา การจัดโรงเรียนและสุขภาพของนักเรียนเป็นต้น

ได้ออกทำการนิเทศการศึกษาดูตามโรงเรียนต่างๆ ในส่วนกลาง และต่างจังหวัดเป็นครั้งคราว และได้ช่วยในการอบรมครูที่จังหวัดต่างๆ ได้จัดให้หมั่นเสมอ ได้ให้คำแนะนำโรงเรียนด้านสุขศึกษา การป้องกันโรค การปฐมพยาบาล การดูแล การอนุภาษา ได้ร่วมในการเปิดหน่วยอนุภาษา และของลูกเสือของจังหวัดต่าง ๆ.

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก

ก. จุดประสงค์ในการดำเนินงาน

ได้เปิดการดำเนินงานการค้นคว้าเรื่องเด็ก เมื่อ ๓ ตุลาคม ๒๕๒๗ เป็นต้นมา จุดประสงค์ในการดำเนินงานของสถาบันในชั้นแรกมิได้วางไว้อย่างแน่นอน คณะผู้อำนวยการสถาบัน ซึ่งองค์การยูเนสโกส่งมาตามข้อตกลงระหว่างองค์การกับรัฐบาลไทย จึงได้วางจุดประสงค์ในการดำเนินงานของสถาบันขึ้นใหม่เป็นการแน่นอน ตามหลักการ เพื่อให้ใช้เป็นแนวในการดำเนินงานต่อไป ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้.-

- ก. มีความมุ่งหมายที่ดำเนินงานค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องเด็กภายในประเทศ
- ข. ให้มีข้อมูลสัมพันธ์กับการดำเนินงานระหว่างชาติด้วย
- ค. ทำการเผยแพร่ผลของการวิจัย

ข. การดำเนินงาน

ตั้งแต่ได้เปิดสถาบันมาการดำเนินงานในวัตถุประสงค์ทั้ง ๓ ข้อ ยังไม่ครบถ้วน ได้ปฏิบัติไปเพียง ๒ ข้อแรก ส่วนข้อหลังยังอยู่ในระหว่างการปฏิบัติงานขั้นต้น คือการสำรวจ รวบรวม และวิจัย ยังไม่ออกเป็นผลมาให้เผยแพร่ได้ งานในข้อ ๓ นี้ จึงยังมีได้ดำเนินการแต่อย่างใด

งาน ๒ ข้อแรก ที่ได้ดำเนินไปแล้วในปี ๒๕๓๐ มีดังนี้.-

ก. งานเกี่ยวกับการค้นคว้าเรื่องเด็กภายในประเทศ

ได้ทำการทดสอบเป็นรายบุคคล และเป็นหมู่แก่นักเรียนต่างๆ ตามที่ได้พิจารณาตามวิธีสถิติแล้วว่า จำนวนนักเรียนที่ทดสอบนั้น จะเป็นตัวแทนประชากรในจังหวัดพระนครธนบุรีได้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการในด้านต่างๆ ของนักเรียนแต่ละคน รวมนักเรียนที่ได้ทำการทดสอบแล้วทั้งสิ้น ๓๐๗ คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา ๒ จำนวน

๖๔ คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๔๓ คน ได้ใช้แบบทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ ๒ รวม ๗ แบบ เป็นรายบุคคล ๔ แบบ และเป็นรายหมู่ ๓ แบบ หัวข้อสัมภาษณ์
นักเรียน ๗ หัวข้อ และหัวข้อสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน ๒ หัวข้อ และได้ใช้แบบทดสอบ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เช่นเดียวกับกับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ และยังได้เพิ่มชนิดอีก ๑๘ แบบ

ได้จัดทำข้อมูลทดสอบนักเรียนไว้ เพื่อวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ได้ให้นักศึกษาปริญญาโททางจิตวิทยาพัฒนาการปีที่ ๒ ของ
สถาบันรวม ๗ คน ทำการวิเคราะห์ และทำเป็นรายงานพิเศษ โดยถือให้เป็นส่วนหนึ่ง
ของ การศึกษาชั้นปริญญาโท

สถาบันได้เปิดการอบรมเจ้าหน้าที่ในเรื่องการวิจัยชีวิตจิตสอนนิสิต และจิตสอน
และเปิดสอนนิสิตปริญญาโททางจิตวิทยาพัฒนาการปีที่ ๒ รวม ๗ คน

ได้จัดบริการพิเศษ โดยร่วมการบรรยายเรื่องพัฒนาการของเด็กไทยแก่คณะครู
อาจารย์ และบรรยายผลการค้นคว้าของสถาบันที่น่าสนใจแก่ครูและประชาชน

ได้ร่วมมือกับกรมต่าง ๆ ทำการวัดผลการสอน และการอบรมนักเรียน เพื่อ
ปรับปรุงวิธีการสอน ตลอดจนเข้าร่วมประชุมทำแบบทดสอบเขาวงกตปัญญาเด็กกับกรม
ต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานของเด็กไทยทั่วประเทศ

ข. งานที่ปฏิบัติไปแล้วในระหว่างชาติ

ได้จัดฝึกหัดนักจิตวิทยา นักสังคมวิทยา ครู และนักมนุษยวิทยา ที่ได้รับทุน
ขององค์การยูเนสโก จำนวน ๔ คน ซึ่งมาจากประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศพม่า ประเทศ
อินเดียและประเทศคานาดา ประเทศละ ๑ คน และได้ทำการติดต่อกับองค์การยูเนสโก
ส่งเจ้าหน้าที่ของสถาบัน ๒ คนไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ และส่งเจ้าหน้าที่ของสถาบัน
อีก ๑ คน ซึ่งได้รับทุนฟูลไบรท์ไปศึกษาต่อ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ศึกษาในด้าน
สังคมจิตวิทยาและเศรษฐศาสตร์

ค. การวิจัยเปรียบเทียบ

สถาบันได้จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยเปรียบเทียบในด้านวัฒนธรรมต่าง ๆ กัน โดย

๑. รวบรวมคำบอกเล่าเกี่ยวกับประเทศหรือถิ่นนั้น
๒. อภิปรายตามโครงการที่วางไว้เกี่ยวกับเด็ก และการตั้งสอนอบรมเด็กในประเทศต่าง ๆ

๓. ร่วมงานวางโครงการการวิจัยในประเทศต่าง ๆ
๔. คิดต่ออย่างมีแผนการสัมพันธในด้านการวิจัยกับประเทศต่าง ๆ ได้จัดพิมพ์วารสารการวิจัย และเอกสารประกอบขึ้นเผยแพร่อย่างละ ๓ เดือน ได้เปิดการประชุมระหว่างผู้อำนวยการสถาบันการวิจัยต่างประเทศ คิดต่อเขียนเขียนซึ่งกันและกัน และแลกเปลี่ยนข้อมูลและตัวบุคคล

๕. คิดต่อองค์การยูเนสโก ขอให้จัดให้มีศูนย์กลางการประสานงานขึ้น เพื่อทำหน้าที่
๑. รวบรวมโครงการวิจัยเรื่องจิตวิทยาของเด็ก และเรื่องการศึกษาจากแหล่งต่าง ๆ ทั่วโลก

๒. จัดให้มีการติดต่อกันระหว่างสถาบันที่มีจุดประสงค์คล้ายกัน
  ๓. ช่วยในการแลกเปลี่ยนวิธีการ วิสัย และบุคคลระหว่างประเทศ
  ๔. ช่วยเหลือจัดทำในเรื่องการวิเคราะห์ และเปรียบเทียบผลการวิจัยเปรียบเทียบองค์การยูเนสโกได้จัดให้มีการประชุมระหว่างชาติ เรื่องการค้นคว้าเรื่องเด็กชน
- ณ กรุงเทพฯ ซึ่งจะมีการประชุมกันในปี ๒๕๐๓ เพื่อพิจารณานโยบายต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป

ก. ปรินูญานินพนธ์

นิสิตปริญญาโททางจิตวิทยาพัฒนาการ ได้จัดทำปรินูญานินพนธ์ ในปี ๒๕๐๐

1. The Drawing Dictation Test.
2. A Study of Some Characteristics of the Over-, Average-, and Under-Chosen Pupils in Four Primary Schools in Bangkok During School-hours.
3. The Transparencies and the Inversion of Forms Tests.
4. Study of the Logical Verbal Relation of Children in Four Primary Schools in Bangkok.
5. A Study of the Verbal Development of Children of Four Primary Schools in Bangkok by Means of Sentence Construction Tests.
6. The Copy of Form Tests.
7. Study of Interests of Thai Children in Four Primary Schools in Bangkok.

องค์การครูสภา

ก. การทั่วไป

ได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการอำนวยการครูสภาใหม่ แทนผู้ที่ถึงคราวออกตามวาระในระหว่างการประชุมสามัญครูสภาประจำปี ๒๕๐๐ รวม ๑๒ นาย

เลขาธิการได้รับเชิญไปเป็นผู้สังเกตการณ์ ร่วมในการประชุมองค์การ WCOTP ครั้งที่ ๖ ณ เมืองแฟรงฟอร์ด ประเทศเยอรมันนี และได้ไปร่วมงานฉลองขององค์การ NEA ณ เมืองฟิลาเดลเฟีย ประเทศสหรัฐอเมริกา กับได้ถือโอกาสแวะเยี่ยมเยียนนักเรียนไทยในสถานศึกษาในรัฐนี้ด้วย

ได้ต้อนรับให้ความสะดวกในการทัศนศึกษาและที่พัก แก่คณะครูแห่งสหพันธรัฐ-มลายุที่เข้ามาชมพระนคร

แต่งตั้งกรรมการรวม ๓ คณะ ในการก่อสร้างตึกครูสภาและหอพักสมาชิครูสภาใหม่ ได้รับเงินค่าก่อสร้างตึกครูสภาใหม่จากสมาชิและผู้บริจาคอื่น ๆ จนถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๓ รวมกับที่รัฐบาลให้สมทบอีก ๓,๗๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘,๘๔๓,๖๕๓.๔๖ บาท

ทำพิธีวางศิลาฤกษ์ตึกหอประชุมครูสภาใหม่ โดยมณูญประมุตสร้างเฉพาะตึกหอประชุมในราคา ๖,๖๕๐,๐๐๐ บาท และหอพักสมาชิครูสภาในราคา ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

จัดการกันเงินจำนวน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท ไว้สำหรับให้ซื้อที่ดินจัดสรรให้การก่อสร้างตึกหอประชุมเป็นครุ เป็นข้าราชการในกระทรวงศึกษาและเจ้าหน้าที่ครูสภา

จัดการขยายงานเกี่ยวกับการก่อสร้างโรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว โรงพิมพ์ครูสภาพระสมุทร และโรงพิมพ์ครูสภาราชบพิธ ตลอดจนจัดซื้อเครื่องจักรเกี่ยวกับอุปกรณ์การพิมพ์เพิ่มเติมอีก โดยเฉพาะทางโรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว ได้จ่ายเงินซื้อที่ดิน สร้าง

คัก โรงงาน บ้านพัก ทำถนน โคกตั้ง ถังน้ำ ไปแล้วรวมเป็นเงิน ๖,๓๗๙,๒๖๒.๕๐ บาท
และจัดหาซื้อเครื่องจักร เครื่องมือต่าง ๆ เป็นเงิน ๓,๓๐๐,๐๐๐ บาท

ตั้งเจ้าหน้าที่ไปศึกษาการพิมพ์ ณ ประเทศญี่ปุ่น ในต้นปีแรก ๓ คน
กำหนดเวลาให้ศึกษาคนละ ๓ ปี เพื่อกลับมาทำงานด้านการพิมพ์และสอนเจ้าหน้าที่ตลอดจน
นักเรียนแผนกวิชาการพิมพ์ของวิทยาลัยเทคนิคที่จะส่งมาศึกษาการพิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภา
ด้วย

ได้จัดงานวันครูในปี ๒๕๐๐ นกักรทำสถานที่แห่งชาติ ในวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๐๐
มีผู้ร่วมบริจาคสร้างโรงเรียนเป็นอนุสรณ์วันครูในปีนี้เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๓,๗๓๓,๖๕๘.๘๐
บาท และใช้เงินสมทบของกระทรวงศึกษาธิการบ้างทำให้สามารถสร้างโรงเรียนขึ้นใน
จังหวัดต่าง ๆ รวม ๘ ภาค (เดิม) ภาคละ ๑ หลังรวม ๘ หลัง

ข. รับปรึกษาและให้ความเห็นแก่กระทรวงศึกษาธิการ

ที่ประชุมสามัญคุรุสภาประจำปี ๒๕๐๐ ลงมติให้เสนอแนะกระทรวงศึกษาธิการ
เกี่ยวกับการส่งเสริมการปฏิบัติงาน และการรักษาวินัยครู

ตั้งคณะกรรมการ พิจารณาแบบเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการส่งมาขอรับคำ
ปรึกษา ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ได้พิจารณาให้คำปรึกษาไปแล้วหลายเรื่อง

ตั้งคณะกรรมการวิจัยการศึกษาของคุรุสภาขึ้น ดำเนินการเกี่ยวกับโครงการ
วิจัยการศึกษาและโครงการทดลองการศึกษาในด้านบริหารการศึกษา

ค. ควบคุมสอดส่องจรรยาบรรณและวินัยครู

ตั้งคณะกรรมการควบคุมและสอดส่องจรรยาบรรณและวินัยครู เพื่อช่วยเหลือ
คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา ในการพิจารณาเรื่องราวดังกล่าว เกี่ยวกับการลงโทษ
ครูและพิจารณาคำร้องเรียนของครูที่ถูกลงโทษทางวินัยเป็นต้น

ง. รักษาผลประโยชน์และช่วยเหลือครู

ที่ประชุมคุรุสภาประจำปี ๒๕๐๐ ได้พิจารณาอภิปรายร่างพระราชบัญญัติข้าราชการ
ครู ที่ค้างจากเดิมส่งสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วก่อนอีกครั้ง และลงมติร่างที่พิจารณา
แล้วไปขอให้กระทรวงศึกษาธิการนำเสนอมติพิจารณาต่อไป

พิจารณาการใช้ระเบียบ ข.ค.อ. (ช่วยเพื่อนครูที่ออก) ในที่ประชุมใหญ่ และตั้ง

คณะอนุกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสงเคราะห์ครูผู้ลาออกจากราชการหน้าที่การงาน เพื่อให้ทำการพิจารณาแก้ไขและเสนอใช้ระเบียบ ข.ค.ช. รวมทั้งการจัดตั้งธนาคารครูและองค์การสวัสดิการสงเคราะห์ครูผู้ลาออกจากราชการในวัยชราควบกันไป

เสนอแนะกระทรวงศึกษาธิการในเรื่องขอให้ช่วยเหลือครูโรงเรียนราษฎร์เกี่ยวกับภาษีเงินได้ และหาทางจ่ายเงินอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์ประเภทต่างๆ ให้ทันเวลาและเพิ่มเงินให้เหมาะสมขึ้น

เสนอแนะกระทรวงศึกษาธิการในเรื่อง ขอให้แนะนำจังหวัดให้พยายามจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ของครูขึ้น และคอยสอดส่องผลการดำเนินงานของแต่ละจังหวัดให้เป็นไปโดยเรียบร้อย ซึ่งปรากฏว่ามีหลายจังหวัดได้จัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ของครูขึ้นแล้ว

ช่วยเหลือสงเคราะห์ครูผู้ลาออกจากราชการที่ประสบภัยในบั้นปลาย คือ.-

๑. สงเคราะห์จังหวัดพิษณุโลก ๒๕ รายเงิน ๕,๐๐๐ บาท

๒. สงเคราะห์จังหวัดชัยนาท ๓ ราย เงิน ๖๐๐ บาท

๓. สงเคราะห์จังหวัดอุบลราชธานี เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน จังหวัดละ ๒ ราย

รวม ๘ ราย เงิน ๓,๖๐๐ บาท

๔. สงเคราะห์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชลบุรี ราชบุรี กาฬสินธุ์ จังหวัดละ

๓ ราย รวม ๕ ราย เงิน ๓,๐๐๐ บาท

รวมทั้งสิ้น ๔๕ ราย เงิน ๘,๒๐๐ บาท

มีสงเคราะห์ครูผู้ลาออกจากราชการส่วนภูมิภาคเข้ามาพักในพระนคร ณ บ้านพักสงเคราะห์ครูผู้ลาออกจากราชการ

รวม ๓๘๐ คน

สงเคราะห์และบุตรสงเคราะห์ได้มาประกอบพิธีสมรสที่สำนักงานครูผู้ลาออกจากราชการ รวม ๔๒ คู่ ได้ให้เงินบำรุงครูผู้ลาออกจากราชการ ๓,๐๖๕ บาท

องค์การ ข.พ.ค. มีสงเคราะห์ครูผู้ลาออกจากราชการ ๒๕๐๐ รวม ๔๓,๔๗๓ คน ครอบครัวของผู้ถึงแก่กรรมแต่ละรายได้รับเงินช่วยเหลือประมาณ ๓๘,๐๐๐ บาท

จ. ส่งเสริมความรู้

พิจารณาเรื่องการจัดตั้งครูและข้าราชการเข้าศึกษาต่อภายในประเทศ ของกระทรวง

ศึกษาธิการ ในที่ประชุมสามัญครูสภาประจำปี ๒๕๐๐ ที่ประชุมลงมติยินยอมให้ผู้วุฒิ
พ.ม. เข้าศึกษาต่อไปโดยไม่จำกัดเวลาซึ่ง ก.พ. จะให้ปี ๒๕๐๐ เป็นปีสุดท้ายที่รับผู้วุฒิ
พ.ม. และเสนอขอให้กระทรวงศึกษาธิการเร่งคอก.พ. ในที่สุด ก.พ. ได้ยอมรับตามมติ

ได้ดำเนินการจัดการศึกษาในระหว่างมีตึกเรียนในฤดูร้อน ปี ๒๕๐๐ ไปแล้ว
๓ ประเภท คือ ช.ศ.ร., ต.ศ.ร. และ อ.ศ.ร. ดังนี้

๑. ช.ศ.ร. จัดที่จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่วันที่ ๑-๑๒ เมษายน รวม ๑๒ วัน
มีสมาชิกเข้าร่วมชุมนุมทั้งสิ้น ๕๐๓ คน

๒. ต.ศ.ร. จัดนำสมาชิกไปชุมนุมในประเทศและการศึกษาในสหพันธรัฐมาลายาตาม
ระยะทางจนถึงอัมปไร ตั้งแต่วันที่ ๑๓-๑๘ เมษายน รวม ๖ วัน มีสมาชิกเข้าร่วม ๗๖ คน

๓. อ.ศ.ร. เปิดชนพรหมกัน ๖ แห่ง ตั้งแต่วันที่ ๑-๓๐ เมษายน รวม ๓๐ วัน
คือจังหวัดพระนคร เปิดการอบรมชุดครูประถม และครูมัธยม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ขอนแก่น ลำปาง นครสวรรค์ และปัตตานี เปิดอบรมเฉพาะชุดครูมูลและครูประถม
มีผู้เข้ารับการอบรมรวมทุกแห่งดังนี้.-

ก. วิชาชุดครูมัธยม จำนวน ๕๐๗ คน

ข. วิชาชุดครูประถม จำนวน ๓,๘๓๕ คน

ค. วิชาชุดครูมูล จำนวน ๗๘๓ คน

ในปี ๒๕๐๑ จะได้จัดให้ ช.ศ.ร. ที่จังหวัดสงขลา ต.ศ.ร. ต้องแก่งแม่ยั้ง ต.ศ.ร.
ชุมนุมประเทศประเทศไทย มีมหาสมุทรอินเดีย และ อ.ศ.ร. อีก ๔ แห่งในจังหวัดต่างๆ

ให้เงินช่วยเหลือตั้งเสริมการแต่งละครของโรงเรียนต่างๆ ณ หอประชุม
กระทรวงศึกษาธิการ ในปีเป็นเงิน ๓๕,๐๐๐ บาท

ได้จ่ายเงินช่วยเหลือการสอนนอกเวลาของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในปี ๒๕๐๐
เป็นจำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท

ได้จ่ายเงินช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการสอนวิชาชุดครูแก่กรมการฝึกหัดครู ในปี
ไปแล้ว ๓๐,๐๐๐ บาท

ตั้งเสริมความรู้และบันเทิงทางวิทยุกระจายเสียง ณ สถานีวิทยุศึกษา ในปี ๒๕๐๐

รวม ๓๕๓ ครั้ง และบรรเลงดนตรีไทยและดนตรีสากลของครูสุภา ๓๗ ครั้ง สิ้นเงินค่า
ใช้จ่าย ๑๕,๓๕๐ บาท

ได้จัดให้มีปาฐกถา ๓ ครั้ง ที่สโมสรสามัญอาจารย์

ต้อนรับคณะครูที่เข้าชมพระนคร เพื่อศึกษาหาความรู้ในภูมิศาสตร์และประวัติ-
ศาสตร์ในบั้นรวม ๔ คณะ จำนวน ๓๓๓ คน

ต้อนรับคณะครูที่เข้ามามาดูการศึกษาแผนใหม่ เพื่อนำแบบอย่างไปปรับปรุงการ
สอนในโรงเรียนของตนรวม ๓ คณะ จำนวน ๖๖ คน

ส่งหนังสือใหม่ ๆ เพิ่มเติมบรรจุในตู้สมุดเคลื่อนที่ให้ภาคละ ๕ ตู้ และเพิ่มเวลา
หมุนเวียนอยู่ภายในภาคหนึ่ง ๆ เป็นเวลาครึ่งวัน เพื่อให้ตู้สมุดเคลื่อนที่เหล่านั้นได้มีเวลา
หมุนเวียนไปถึงอำเภอต่าง ๆ ได้นานกว่าแต่ก่อน ตามความประสงค์ของสมาคม

ฉ. การปฏิบัติหน้าที่แทน ก.พ.

จัดการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อส่งไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ตามระเบียบ
ว่าด้วยทุนประโยคเตรียมอุดมศึกษา จำนวน ๓๐ ทุน ตามระเบียบว่าด้วยทุนประโยคครู
ชั้นสูง ๓๐ ทุน

พิจารณาการขอปรับขยายชนและอันดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู รวม
๓,๕๗๐ ราย

พิจารณางบมิให้กรมอาชีวศึกษาใช้หลักเกณฑ์ในการสอบคัดเลือกบุคคล เพื่อ
บรรจุเป็นครูสอนวิชาช่างต่างๆ ในโรงเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษาอีก รวม ๓๓ ประเภท คือ—

๑.	ตำแหน่งครูสอนวิชาช่างปูนฉาบและเขียนหนัง	อัตราเงินเดือน	๒๐๐ บาท
๒.	ช่างรังวัด	..	๒๐๐ บาท
๓.	ช่างโลหะก่อสร้าง	..	๒๐๐ บาท
๔.	ช่างไอน้ำ	..	๒๐๐ บาท
๕.	ช่างทอผ้าและย้อมสีด้าย	..	๒๐๐ บาท
๖.	ช่างตัดเสื้อชาย	..	๑๕๐ บาท
๗.	ช่างโลหะก่อสร้าง	..	๑๕๐ บาท

ห้กันประชุม
ต่างร่วมใจ
ไขปัญหา

เพิ่มลดับ   รัการศึกษา   วิชาผอง
พูนปัญญา   นำไปใช้   หลังไ้ร่ตรง
ครูที่ดี   ต้องประลอง   ศิวไลซ์

๘.	ตำแหน่งครูสอนวิชาช่างกลึงและตัดโลหะ	อัตราเงินเดือน	๓๕๐ บาท
๙.	,, ช่างทาสีและทาสีน้ำมัน	,,	๑๒๐ บาท
๑๐.	,, ช่างแกะสลักไม้	,,	๑๒๐ บาท
๑๑.	,, ช่างถ่ายรูป	,,	๘๐ บาท
๑๒.	,, ช่างทอผ้า	,,	๘๐ บาท
๑๓.	,, ช่างตีเหล็ก	,,	๘๐ บาท

และให้บรรจุปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต เพิ่มได้อีก ๓ ประเภท แต่ต้องทำหน้าที่
โดยใช้วิชาความรู้ตามวุฒิแห่งปริญญา

พิจารณาอนุมัติให้กรมอาชีวศึกษาและกรมสามัญศึกษาบรรจุผู้มีวุฒิประกาศนียบัตร
วิชาชีพเกี่ยวกับการพยาบาลได้ทุกประเภทเข้าเป็นครูเพื่อทำหน้าที่สอนและพยาบาล
ได้ปฏิบัติแทน ก.พ. ในเรื่องต่อไปนี้.—

- ก. อนุมัติและรับทราบการบรรจุข้าราชการครู ๔,๖๔๑ ราย
- ข. อนุมัติการเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเดือน ๘๘๖ ราย
- ค. รับทราบการลงโทษข้าราชการครู ๕๘๕ ราย
- ง. รับทราบการแต่งตั้งข้าราชการครู ๖,๔๖๔ ราย
- จ. พิจารณาการขอยกเว้นการขาดคุณสมบัติ ๗ ราย
- ฉ. เรื่องเกี่ยวกับ ก.พ. ๗ ๕,๘๔๔ ราย

วิทยฐานะทางครู

๑. ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

กรมการฝึกหัดครู

๑. ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา = ป.กศ.
หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้สอบได้มัธยมปีที่ ๖.
๒. ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาทางเคหศาสตร์ = ป.กศ. (เคหศาสตร์)
หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้สอบได้มัธยมปีที่ ๖.
๓. ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาทางอาชีวศึกษา = ป.กศ. (อาชีวศึกษา)
หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้สอบได้มัธยมปีที่ ๖. หรือมัธยมอาชีวตอนปลาย
๔. ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง = ป.กศ. ชั้นสูง
หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้สอบได้ ป.กศ.
๕. อนุปริญญาวิชาการศึกษา = อ.กศ.
หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้สอบได้ ป.กศ.
๖. ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงทางเคหศาสตร์ = ป.กศ. ชั้นสูง
(เคหศาสตร์) หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้สอบได้ ป.กศ. (เคหศาสตร์)
๗. ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาของวิทยาลัยหมู่บ้าน = ป.กศ. (วิทยาลัย
หมู่บ้าน) หลักสูตร ๕ ปี รับจากผู้สอบได้ชั้นมัธยมปีที่ ๓.
๘. ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาของฝึกหัดครูชนบท = ป.กศ. (ฝึกหัดครู
ชนบท) หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้สอบได้ชั้นมัธยมปีที่ ๖.
๙. ปริญญาตรีวิชาการศึกษา = กศ.บ.
หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้สอบได้ ป.กศ. ชั้นสูง อ.กศ. หรือ ป.ม. พ.ม.
ป.ม. (อาชีวศึกษา)
๑๐. ปริญญาโทวิชาการศึกษา = กศ.ม.
หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้สอบได้ปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
และวิทยาลัยวิชาการศึกษา

กรมอาชีวศึกษา

๓. ประโยชน์ครูประถมเกษตรกรรม = ป.ป.ก.
 หลักสูตร ๓ ปี รับจากผู้สอบได้ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแผนก
 เกษตรกรรม
๔. ประโยชน์ครูประถมศิลปกรรม = ป.ป.ศ.
 หลักสูตร ๓ ปี รับจากผู้สอบได้ชั้นมัธยมศึกษา ๖
๕. ประโยชน์ครูมัธยมศิลปกรรม = ป.ม.ศ.
 หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้สอบได้ประโยชน์ครูประถมศิลปกรรม
๖. ประโยชน์ครูมัธยมช่างคดเคี้ยว = ป.ม. (ช่างคดเคี้ยว)
 หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้สอบได้ชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูงแผนกช่างคดเคี้ยว
๗. ประโยชน์ครูมัธยมเกษตรกรรม = ป.ม.ก.
 หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้สอบได้ชั้นอาชีวศึกษาชั้นสูงแผนกเกษตรกรรม
๘. ประโยชน์ครูมัธยมศึกษา = ป.ม. (อาชีวศึกษา)
 หลักสูตร ๓ ปี รับจากผู้สอบได้ชั้นวิชาชีพชั้นสูง

กรมพลศึกษา

๑. ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาทางพลานามัย = ป.กศ. (พลานามัย)
 หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้สอบได้ชั้นมัธยมศึกษา ๖
๒. ประกาศนียบัตรการพลศึกษาชั้นสูง
 หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้สอบได้ชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีที่ ๒ หรือ ป.กศ.
 (พลานามัย)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. อนุปริญญาทางครูศาสตร์ = อนุ ค.บ. หรือ ป.ม.
 หลักสูตร ๓ ปี รับจากผู้สอบได้ใบสมัคร ๒ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 จากคณะใด ๆ ก็ตาม หรือผู้สอบปริญญาแล้ว
๒. ปริญญาครูศาสตร์ = ค.บ.
 หลักสูตร ๔ ปี รับจากผู้สอบได้ชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีที่ ๒

๒. ที่กำลังจะเลิก

กรมการฝึกหัดครู

๑. ประโยชน์ครูมัธยมสามัญ = ป.ม.

หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้ที่ยังสอบได้ประโยคครูประถม

๒. ประโยชน์ครูการเรือน

หลักสูตร ๓ ปี รับจากผู้ที่ยังสอบได้ประโยคการเรือน

๓. ประโยชน์ครูมัธยมศึกษาการเรือน = ป.ม. (การเรือน)

หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้ที่ยังสอบได้ประโยคครูการเรือน

๔. ประโยชน์ครูชนบท

หลักสูตร ๓ ปี รับจากผู้ที่ยังสอบได้ประโยคการเรือน หรือ ป.ป.

กรมพลศึกษา

๑. ประกาศนียบัตรพลศึกษาตรี = พ.ต.

หลักสูตร ๓ ปี รับจากผู้ที่ยังสอบได้ชั้นมัธยมปีที่ ๖.

๒. ประกาศนียบัตรพลศึกษาโท = พ.ท.

หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้ที่ยังสอบได้พลศึกษาตรี

๓. ประกาศนียบัตรพลศึกษาเอก = พ.อ.

หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้ที่ยังสอบได้พลศึกษาโท

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. ปริญญาตรีศาสตร์ = ค.บ.

หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้ที่ยังสอบได้ในชั้นปีที่ ๓ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จากคณะใด ๆ ก็ตาม หรือผู้จบปริญญาแล้ว

๓. ที่เลิกแล้ว

กรมการฝึกหัดครู

๑. ประโยชน์ครูประจำชาน = ป.บ.

หลักสูตร ๓ ปี รับจากผู้ที่ยังสอบได้ชั้นประถมปีที่ ๔.

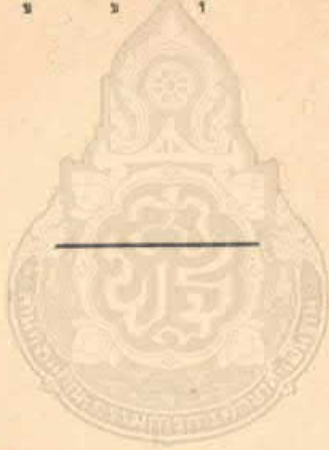
๒. ประโยคกรประกาศนียบัตรจังหวัด = ว.
 หลักสูตร ๒ ปี รับจากผู้ทดสอบได้ชั้นมัธยมศึกษา ๓ หรือ ป.บ.

๓. ประโยคक्रमต = ป.
 หลักสูตร ๓ ปี รับจากผู้ทดสอบชั้นมัธยมศึกษา ๒ หรือ ว.

๔. ประโยคกรประถมสามัญ = ป.ป.
 หลักสูตร ๓ ปี รับจากผู้ทดสอบได้ชั้นมัธยมศึกษา ๒.

๕. ประโยคกรประถมอาชีวศึกษา = ป.ป. (อาชีวศึกษา)
 หลักสูตร ๓ ปี รับจากผู้ทดสอบได้ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ได้แต่งผังวิทยฐานะทางครูที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ที่กำลังจะเลิกใช้และที่เลิกใช้แล้ว
 ไว้ในหน้าต่อไป

พิมพ์ที่ ร.ร.การช่างวทศศึกษา(แผนกการพิมพ์) วงเวียนใหญ่ ถนนบุรี โทร.60840
 นายแถม ขอบฝึก ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา.

1. วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่จัดสอนอยู่ในปัจจุบัน

อายุ	ชั้น	ชั้น	
26	ปีที่ 7	มหาวิทยาลัย	
25	ปีที่ 6		
24	ปีที่ 5		กศ.ม.
23	ปีที่ 4		กศ.บ.
22	ปีที่ 3		ป.ม.
21	ปีที่ 2		ป.ม. (ศิลปกรรม) ป.ม. (ช่างเทคนิค) ป.ม. (เกษตรกรรม) ป.ม. (บริหารธุรกิจ) ป.ม. (การบัญชี) ป.ม. (การปกครอง)
20	ปีที่ 1		ป.ม. (การบัญชี) ป.ม. (การปกครอง)
19	II	เตรียมอุดม	ป.ม. (การบัญชี) ป.ม. (การปกครอง)
18	I		ป.ม. (การบัญชี) ป.ม. (การปกครอง)
17	6	มัธยมศึกษา	ป.ม. (การบัญชี) ป.ม. (การปกครอง)
16	5		ป.ม. (การบัญชี) ป.ม. (การปกครอง)
15	4		ป.ม. (การบัญชี) ป.ม. (การปกครอง)
14	3		ป.ม. (การบัญชี) ป.ม. (การปกครอง)
13	2		ป.ม. (การบัญชี) ป.ม. (การปกครอง)
12	1		ป.ม. (การบัญชี) ป.ม. (การปกครอง)

* ผู้เรียนต้องได้ปริญญาแล้ว

 กรมการฝึกหัดครู
  กรมอาชีวศึกษา
  กรมพลศึกษา
  วิทยาลัยอาชีวศึกษา

2. วิทยฐานะทางครูที่กำลังจะเลิกจัดสอน

อายุ	ชั้น	ชั้น	
25	ปีที่ 6	มหาวิทยาลัย	
24	ปีที่ 5		
23	ปีที่ 4		
22	ปีที่ 3		
21	ปีที่ 2		
20	ปีที่ 1	เตรียมอุดมศึกษา	ป.ม. (การให้ทุน) ป.ม. (การให้ทุน) ป.ม. (การให้ทุน) ป.ม. (การให้ทุน)
19	II		ป.ป.
18	I		ป.ป.
17	6	มัธยมศึกษา	
16	5		
15	4		
14	3		
13	2		
12	1		

* ผู้เรียนจะต้งสอบไล่ได้ปริญญาแล้ว

 กรมการฝึกหัดครู
  กรมพลศึกษา
  จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

8751 8752 8753

 กรมการฝึกหัดครู

